Mr. M.ČULITIS
47 Fulton Ave
Toronto

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — WA 0792
Editor in USA: A. Zvēriņš
102—15 85 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

6./131. n-rs SESTDIEN, 1953. G. 24. JANVĀRĪ 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telefons — WA 0792
ASV redakcija: A. Zvēriņš,
102—15 85 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.—
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80
par vienu collas telpu 1 slejā

Jaunais likteņu lēmējs prezidents Eizenhauers stājies amatā

— VIEGLĀK PANEST KARAVĪRA APBRUŅOJUMU NEKĀ GŪSTEKŅA — VERGA VAŽAS — TEICA PREZIDENTS

Ģenerāļa Eizenhauera svinīgā un oficiālā ievešana prezidenta amatā iezīmē jaunu laikmetu ASV vēsturē un var izvērsties par likteņīgu visas pasaules nākotnei. Visas brīvās pasaules liktenis būs atkarīgs no tiem svarīgiem politiskiem lēmumiem, ko jaunā republikāņu vadība pieņems tuvākā nākotnē.

20. janvāris bija svarīgākā diena visu pēdējo pēckara gadu ASV vēsturē — ģen. Dvaids Eizenhauers plkst. 12.31 A.S.V. valdības, Kongresa un ārvalstu diplomātu klātienē nodeva svinīgo solījumu un kļuva ASV 34. prezidents.

Svinīgā ceremonija norisinājās Kapitola ēkas priekšā uz sevišķas platformas, un vairāk kā 140.000 skatītāju no Kapitola laukuma un apkārtējām ēkām bija liecinieki šim vēsturiskajam aktam; bez tam miljoniem amerikāņu notikumu noraudzījās televizijā.

No rīta ģen. Eizenhauers ar kundzi piedalījās sevišķā baznīcas ceremonijā, pēc kam viņus apsveica Kongresa Tautas Pārstāvju nama vadītājs Mārtins, un Senāta prezidija pārstāvis Bridžs, kuri prezidentu un kundzi aizveda uz Balto Namu. No turienes līdzšinējais prezidents Trūmens un jaunais prezidents Eizenhauers devās braucienā uz Kapitolu, kur īsi pēc pulksten 12.00 sākās svinīgā ceremonija. Vispirms zvērestu nodeva viceprezidents Niksens, ko pieņēma senātors Novlands. Pēc tam sekoja Eizenhauera zvērests, ko pieņēma ASV augstākās tiesas vadītājs tiesnesis Vincents. Zvēresta nodošanā lietoja divas bībeles: vienu vēsturisko Džordža Vašingtona, ASV pirmā prezidenta, bībeli un otru — Eizenhauera mātes doto, ko Aiks saņēmis kā Vestpointa kara skolas kadets.

Labo roku paceļis, kreiso turēdams uz bībeles, tās pašas, pie kuras priekš 164 gadiem, amatā stājoties, zvērējis ASV pirmais prezidents Dordžs Vašingtons, ģen. Eizenhauers atkārtoja augstākā tiesneša teikto zvērestu:

„Es, Dvaits D. Eizenhauers, svinīgi zvēru, ka es uzticīgi pildīšu visus Savienoto Valstu prezidenta uzliktos pienākumus un pēc vislabākās pārliecības centīšos uzglabāt, pasargāt un aizstāvēt Savienoto Valstu konstitūciju.“

Savu pirmo runu prezidents Eizenhauers iesāka ar pašsacerētu lūgšanu, uzaicinot visus klausītājus viņam pievienoties: „Mēs, kas še stāvam šai brīdī, mani nākamie darba biedri valdībā kopā ar mani no sirds lūdzam, lai Tu palīdzētu veikt mums šai dienestā uzliktos pienākumus pret tiem, kas šeit pulcējušies, kā arī pret visiem pārējiem pilsoņiem.“ Sekojošā runā prezidents klausītājus iepazīstināja ar deviņiem pamatprincipiem jaunajā valdībā: „Nododot savu taisno lietu vēstures tiesai un visus savus spēkus veltījot pasaules mieram, mūs vadīs daži jau iepriekš izstrādāti principi. Un, dzīvojot pēc šiem likumiem, mēs ticam, ka reiz pienāks laiks, kad miers virs zemes nebūs tikai vīzija vien, bet gan īstenība.“

Eizenhauers, kas amatā stājās daudz plašāk pazīstams kā jebkurš no viņa priekšgājējiem, uzrunāja ne tikai savu tautu un savus sabiedrotos, bet arī ienaidniekus. Viņa runa neradīja ne mazāko šaubu, ka Otrā Pasaules kara Eiropas armiju virspavēlnieks un vēlāk Ziemeļatlantijas Pakta organizācijas vadītājs kādreiz varētu kļūt savas partijas izolācionistu gūsteknis. Viņš runāja kā pārliecināts internacionālists. Viņš sacīja, ka brīvās pasaules spēks slēpjas tikai vienotībā un ka nesaskaņas spēj atnest lielas briesmas:

„Lai šādu vienotību sasniegtu, lai izaicinātājam varētu droši skatīties acīs, pats liktenis ir uzlicis mūsu valstij atbildību par brīvās pasaules vadīšanu. Tādēļ būtu tikai pareizi, ja mēs vēlreiz saviem draugiem apliecinātu, ka, izlietodami šo atbildību, mēs, amerikāņi, saprotam starpību starp vadīšanu un imperiālismu; starp stingrību un nežēlību, starp labi apdomātu un izkalkulētu gala mērķi un vajadzības brīdī spazmatiski stimulētu reakciju. Mēs gribam, lai mūsu draugi to zinātu visā pasaulē: mēs briesmām nestājamies pretī ar bailēm un sajukumu, bet gan ar drošību un pārliecību.“

Tālāk prezidents uzsvēra, ka Savienotajām Valstīm ir jāturpina būt militāri un saimnieciski spēcīgām, lai tā palīdzētu aizstāvēt mieru; kā Amerika palīdzēs citām brīvām nācijām un savukārt sagaidīs, lai katra no tām veiktu savu pienākumu daļu miera saglabāšanai; ka Amerika turpinās stiprināt sabiedroto aizsardzību; ka brīvības aizstāvēšanā visi kontinenti un visi cilvēki ir vienlīdzīgi; ka Savienotās Valstis darīs visu iespējamo, lai Apvienotās Nācijas nepaliktu tikai par dalīrunības simbolu vien, bet gan par efektīgu spēku.

Savu runu prezidents beidza šādiem vārdiem: „Miers, pēc kā mēs tik ļoti ilgojamies, nav nekas cits, kā mūsu ticības pilnīgums; mums pašiem un tiem, ar kuriem mēs sadarbojamies. Tas nozīmē daudz vairāk kā tikai apklusināt lielgabalus un kara postu. Dzīvot nozīmē daudz vairāk, kā tikai izglābties no nāves. Nogurušam debesis nenozīmē tik daudz, kā varonim nozīmē cerība. Tā ir tā pati cerība, kas liek mums iet vienmēr uzpriekšu šai pārbaudījumu gadsimtā. Tas ir darbs, kas mūs visus sagaida, lai tiktu darīts ar palīdzību citiem, drošsirdību un nepārtrauktu lūgšanu Visuvarenajam Dievam.“

Pēc tam Baltā Nama priekšā sekoja liela parāde, ap 16 km gara, kas ar 350 zirgiem, 72 orķestriem, 2 elefantiem un raibu raibām organizāciju grupām no visām ASV valstīm izteiktu raksturoja šo Amerikas Savienoto Valstu dažādo tautu dzīves un attīstības līmeni, ticības un rašu dažādību. Parādē piedalījās arī kaŗaspēka daļas, pie kam jaunam prezidentam tika parādīts arī jaunais 85 tonnu smagais atombumbu ļielgabals.

Vakarā lielākās Vašingtonas viesnīcās un hallēs bija sevišķi sarīkojumi.

Bij. Prezidents Trūmens tai pašā laikā atgriežas privātā dzīvē pēc 7 gadiem un 9 mēnešiem intensīva un nervoza darba Baltajā Namā. Plkst. 6,30 vakarā Trūmens ar kundzi ar vilcienu atstāja Vašingtonu ceļā uz Independenci, Misūrī valstī.

Brīvās pasaules spēks slēpjas vienotībā

ASV PREZIDENTS DVAITS D. EIZENHAUERS

„TASS“ apsūdz Palestīnas žīdus un tās prezidentu

Maskavā. — Padomju presē un jo sevišķi TASS parādījušies ļoti smagi apsūdzības raksti pret Palestīnas prezidentu, kas tiek apsūdzēts pretkomūnistu propagandas darbā, fašistu režīma veicināšanā un žīdu spiegošanas uzmudināšanā Pad. Savienībā. „Tass“ neparasti asi vēršas pret vispasaules cionismu.

Tai pašā laikā kāds no atbildīgiem komūnistu darbiniekiem Nikolajs Nikolajevs pārstāv Staļina tezi, ka „klašu cīņa“ Pad. Savienībā nebūt vēl nav galā un tā joprojām turpinās. Nikolajevs vēršas pret 9 apsūdzētiem ārstiem, kurus viņš sauc par slepkavām un krievu darba tautas ienaidniekiem; viņš vēršas arī pret cionismu — tātad žīdiem. „Vēl vienmēr mūsu vidū ir paslēpušies meklētāji, spiegi un nodevēji, kuriem piešpriežams tikai nāves sods,“ teica N.

Kā redzams, Pad. Savienībā ir zināma daļa komūnistu varas vīru, kas ar saviem „centieniem“ dzimtenes labā ir izvirzījušies daudz labākā stāvoklī kā materiāli, tā politiski, nekā to Kremlis vēlas atļaut, kādēļ tagad jāinscenē „tīrīšanas“ akcija.

KOMŪNISTI MANDŽŪRIJĀ NOGĀZUŠI AMERIKĀŅU BUMBVEDĒJU

Tokijā. — Pekingas radio trešdien ziņoja, ka priekš 10 dienām komūnistu kaŗa lidmašīnas nogāzušas kādu amerikāņu Supercietoksni bumbvedēju, kas atradies „speciālā misijā“ Mandžūrijā. Pie nogāšanās 3 lidotāji gājuši bojā, pārējos 11 komūnisti sagūstījuši.

Amerikāņu armijas vadība Tālajos Austrumos ziņo, ka nogāztā lidmašīna, droši vien, ir viena no diviem bumbvedējiem, kuŗi pazuda Mandžūrijas robežu tuvumā pirms 2 nedēļām.

Dr. A. VALDMANIM PASNIEGTS KANADAS DV GODA DIPLOMS

Ar DV delegātu pilnsapulces 1952. g. 10.-11. maija lēmumu, Dr. A. Valdmanis ir ievēlēts par Kanadas DV goda biedri, kādā sakarā viņam Montreālā tika pasniegts Goda diploms ar šādu tekstu: Daugavas Vanagi Kanadā pasniedz šo diplomu savam Goda biedram Dr. A. Valdmaņa kungam par nopelniem tēvzemes Latvijas labā; par palīdzību cīnītājiem — latviešu karavīriem, un par Latvijas vārda cildināšanu visā Rietumu pasaulē ar savu krietno un izcilo darbu.

Par diploma mākslinieciski apdari bija rūpējies mākslinieks Ed. Dzenis, greznos ādas vākus darinājusi Koppeļa firma.

Goda diplomu Dr. A. Valdmanim pasniedza sestdien, 17. janvārī Montreālas Dangavas Vanagu biedru vakarā, klātesot Montreālas organizāciju pārstāvjiem. No Toronto bija ieradies DV Kanadas valdes pr. P. Balodis, valdes loceklis V. Mukts, revīzijas kom. pr. R. Grava, LA red. Ingrida Viksna un A. Daudzietis.

DV Montreālas nodaļas Dāmu komitejas bija rūpējusies par gaumīgi klātajiem tējas galdiem, pie kuŗiem pulcējās Daugavas Vanagu saime. Vakaru atklāja nodaļas pr. Dr. J. Zariņš, pēc kam Kanadas DV priekšnieks P. Balodis griezās pie klātesošiem ar īsu uzrunu, starp citu teikdams: „Mēs esam šai dienā šeit, lai teiktu mazu paldies vīram, kas tik daudz darījis savas tautas godam un savu tautiešu labā. Šo paldies Dr. A. Valdmanis ir nopelnījis vairākkārt, un Daugavas Vanagi grib viņam pateikties pirmkārt par to darbu, ko viņš veicis kā brīvās Latvijas valdības loceklis, būdams tās finanču ministrs; otrkārt — par to pašaizliedzīgo cīņu, ko viņš Vācijā izcīnījis mūsu karavīru labā, kad tiem klājās visgrūtāk, un kad tie bezcerīgi smaka gūstā; un treškārt paldies par to lielo darbu, ko Dr. A. Valdmanis veic pašreiz Ņufaundlendā, vadīdams tās saimnieicsko jaunuzbūvi, ar savu enerģiju un panākumiem darīdams godu visai savai tautai, izceļot tās vārdu visas Rietumu pasaules mērogā. Un kaut arī Kanadas DV spēj izteikt tikai niecīgu simbolisku paldies, tie tomēr tic, ka tas būs kā mudinājums arī nākotnē Dr. A. Valdmanim ar tīru sirdi turpināt lielo cīņu savai tautai par godu.“

Saņemdams no P. Baloža Goda diplomu, Dr. A. Valdmanis dziļi aizkustināts pateicās Kanadas Daugavas Vanagiem par viņu draudzību, uzsvērdams, ka viņš negaida par savu darbu nekādu pateicību un nedomā, ka būtu pateicību pelnījis, jo darījis tikai savu pienākumu, bet Daugavas Vanagu paldies pieņem kā īstas draudzības apliecinājumu, kuŗas viņam dzīvē vienmēr trūcis. Savā runā Dr. A. Valdmanis īsumā pakavējās atmiņās par savu dzīvi, uzsvērdams, ka daudz strādājis un daudz devis, daudz arī saņēmis pretī, bet vienīgais, kas viņam trūcis, tā bijusi draudzība. Atcerēdamies Latvijas brīvības gadus, Dr. A. Valdmanis pastāstīja, cik ļoti nelabprāt un ar kādām bailēm pieņēmis K. Ulmaņa piedāvāto finanču ministra posteni, un cik daudz smagi tai laikā strādājis. Aprautos vārdos pieminēdams pārciestās briesmas un apcietinājumu krievu okupācijas laikā un vācu valdīšanas periodā, un savus iesniegumus latviešu leģiona jautājumā, viņš pievērsās apstākļiem Vācijā pēc kapitulācijas, kad, dzīvodams ar ģimeni kādā mazā Vācijas pilsētiņā, saņēmis vēstuli par latviešu karavīru grūtajiem apstākļiem gūstā un lūgumu pēc palīdzības. Pārvarēdams savas bailes krist oficiālo iestāžu rokās, jo atradies uz krievu izdošanai pieprasīto saraksta, viņš tomēr devies kārtot gūstekņu atbrīvošanas jautājumu.

„Es nekad nevienam neesmu teicis,“ savā runā uzsvēra Dr. A. Valdmanis, „ka būtu atbrīvojis no gūsta latviešu karavīrus, jo es nezinu, vai esmu to izdarījis. Bet es darīju visu, ko spēju šai laikā — jo uzskatīju, ka tie ir mani brāļi, tikpat tuvi kā mani ģimenes locekļi, kuŗiem man ir jāpalīdz, un es darīju savu pienākumu, kā mana sirds man lika to darīt.“

Tālākā runā Dr. A. Valdmanis pievērsās savam pašreizējam darbam Ņufaundlendā, — „zemē, kuru es nemīlu un nespēšu nekad iemīlēt, bet kuŗai es tomēr pūlos dot visu, ko spēju, lai veiktu darbu, kas darītu godu Latvijas vārdam.“ Beigās, vēlreiz pateikdamies par draudzību, ko tam sniedzis šis vakars, Dr. A. Valdmanis izteica savu ticību un vēlējumu latviešiem trimdā, ko īsumā izsaka viena doma: **izbeigt brāļu kaŗu un savstarpējo apkaŗošanos, izbeigt visas cīņas savā starpā, lai vērstos tikai pret vienīgo īsto ienaidnieku — komūnismu.** Ilgu aplausu sveikts, Dr. A. Valdmanis nobeidza savu runu, pēc kam viņu apsveica Montreālas organizāciju pārstāvji. Inž. A. Zoldners (LNAK pārstāvis) atcerējās Dr. A. Valdmani kā savu darba biedru no Latvijas laikiem, kad viņi sastapušies Brocēnu cementa fabrikā; tālāk sveica prof. J. Tauriņš (Pirmā Montreālas Ev. Lut. draudze), G. Vīndedzis (Montreālas Latviešu Pal. B-ba), plkv. K. Tirzītis (Otrā latv. Ev. Lut. dr.), Znotiņš (katoļu dr.), inž. E. Saksss (St. Katerinas DV), inž. Romanis (Inž. un techn. kopa) — kā Dr. A. Valdmaņa Vācijas laika trimdas līdzgaitnieks un arī šoferis, kas pavadījis Valdmani visās viņa gaitās amerikāņu stābos un iestādēs. Tālāk sekoja rakstveidā apsveikumi, kuŗus bija piesūtījušas DV Norandas, Sadberijas, Niagaras, Kičeneras un Londonas nodaļas, bez tam arī prāvests A. Skrodelis, ceļā uz Ņufaundlendu.

Pēc oficiālās daļas vakara dalībnieki noklausījās mūzikālajos priekšnesumos, pēc tam kavējās pārrunās, dejās un dziesmās. Vakars aizritēja sirsnībā un priekā, palikdams ilgi atmiņā montreāliešiem un viesiem.

DV Kanadas valdes priekšsēdis P. Balodis pasniedz Dr. A. Valdmanim goda diplomu. Pie galda sēd no kreisās: V. Mukts, red. I. Viksna un Valdmaņa kundze. Foto O. G. Asmenis

No Zviedrijas Nac. Pad. organizācijas atsaukušas savus pārstāvjus

Kad Padome 11. janvāra sēdē noraidīja Daugavas Vanagu priekšlikumu visu Zviedrijas Padomes sastāvu ievēlēt, Daugavas Vanagu un Latv. Apvienības Zviedrijā pārstāvji no Padomes aizgāja. Kā mums ziņo, šāds lēmums sekos arī no Nacionāli vienotiem latviešiem, par kuŗiem Nacionālā Fonda vēlēšanās balsoja 75 proc. latviešu Zviedrijā. No Nacionālās Padomes faktiski palicis vairs tikai politisko partiju birojs bez atbalsta sabiedrībā. (Tuvāk nāk. n-rā).

DRAUDZĪGS AICINĀJUMS

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA ATCERES DIENĀ

1935. g. 28. janvārī Kārlis Ulmanis uzaicināja ikvienu latvieti atcerēties savu pirmo skolu ar kādu velti.

Šim aicinājumam sekoja nedalīta latviešu tautas atsaucība un uz mūsu skolām straumē sāka plūst grāmatas, gleznas, radio aparāti, mūzikas instrumenti, ziedojumi, naudā un daudzas citas vērtības. Tā bija neviltota tautas goddevība skolai.

Arī tagad svešumā Draudzīgā aicinājuma gada dienā atcerēsimies savu pirmo un turpmākās skolas, kuŗām esam lielu pateicību parādā.

Mēs labi zinām, kāda rupja vara valda mūsu dzimtenē un kādām ietekmēm pakļauta mūsu trimdas jaunatne. Skolai, latviešu gara pasaules veidotājai, jāiztur smaga cīņa, jo visvieglāk ievainojamas jaunatnes dvēseles.

Liela daļa mūsu tautiešu dzīvo tālu no latviešu centriem, un viņu bērniem nav iespējams apmeklēt latviešu svētdienas skolas. Lai nāktu talkā šiem vecākiem, Kanadā sākta organizēt neklātienes skola, kas korespondences ceļā bērniem mācītu Latvijas vēsturi, ģeografiju un latviešu valodu.

No iesūtītajiem pieteikumiem redzams, ka bērnu vecāku rīcībā nav nepieciešamo mācības grāmatu. Šādu mācības grāmatu nav arī skolai.

Tādēļ Draudzīgā aicinājuma gada dienā aicinu visus tos, kam rūp Latvijas nākotne, nākt talkā mūsu jaunatnei ar mācības grāmatu ziedojumiem, jo bez latviešu jaunatnes nebūs arī brīvās Latvijas.

Ziedojumus lūdz adresēt Daugavas Vanagu Toronto nodaļas valdes loceklim A. Augulim, 123 Huron St., Toronto, Ontario.

Ž. Bukovskis,
Neklātienes sk. vad. Kanadā

★ DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA ATCEREI DĀVINIET GRĀMATAS DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO, ONT. ★

LATVIJA

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos nosūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Draudzīgā aicinājuma nozīme trimdā

P. DREIMANIS

Iedomāsimies Latvijas brīvvalsts laikmeta dzimteni, apciemosim domās savu pirmo skolu un citas mācības iestādes, iegriezīsimies publiskās bibliotēkās, mākslas darbu krātuvēs, valsts un pašvaldību iestādēs, paviesosimies arī pie dažiem saviem paziņām. Tur visur grāmatas, dažādi mākslas darbi, vietām arī istabas lietas, griestu un sienu izrotājumi pauž latviskā gara vērtības, kas aptver dzimtenes dabu un tautas centienus dažādos uztvērumos un dzīves veidojumos.

Kārļa Ulmaņa draudzīgais aicinājums veicināja minēto darbu radīšanu un izplatīšanu tautā, īpaši skolās, kur jaunā paaudze ieauga latviskā gara pasaulē un smēlās zināšanas dzīves veidošanai un gara kāpināšanai.

Tagad svešās zemēs maz ir agrāk radīto latvisko vērtību, un tās pašas glabājas galvenām kārtām pie atsevišķiem tautiešiem. Radīšanas darbs turpinās arī svešumā: laikraksti, žurnāli grāmatas, gleznas, tēlnieku darbi, kokgriezumi, ādas izstrādājumi, sudraba un dzintara rotas lietas, sieviešu rokdarbi un citi latviskā gara veidojumi liecina par tautiešu centību un veiklību. Bet šie darbi maz izplatīti latviešu un svešinieku vidū. Draudzīgais aicinājums lai atgādina svešās zemēs dzīvojošiem tautiešiem dzimtenes paražu — dāvāt skolām, bibliotēkām, organizācijām un saviem tuviniekiem grāmatas, mākslas darbus un citus latviskā gara veidojumus. Tie svešumā sevišķi nepieciešami latviešu skolām, bibliotēkām un jaunatnes organizācijām, tiem iestādījumiem, kas pie liek visas pūles, lai latviešu jaunā paaudze neaizmirstu mātes valodu un iepazītos ar savas tautas kultūru. Grāmatas, žurnāli, mākslas darbi, kartes ir galvenie mācības līdzekļi, kas sekmē minētā mērķa sasniegšanu. Un kā visu šo un citu mācības līdzekļu trūkst skolām un jaunatnes organizācijām! Trūkst arī klavieru un citu instrumentu, bez kuriem latviskā dziesma nepilnīgi iedarbojas uz jaunatni, un citi mūsu komponistu darbi viņiem nav nemaz pieejami.

Svešo tautu paražu ietekmē mēs bieži dāvājam radiem, draugiem un paziņām praktiska rakstura priekšmetus un sūtām ziedus. Pirmie ātri nolietojas, ziedi vēl ātrāk novīst. Atcerēšanās prieks reizē ar to izgaist. Grāmatām, žurnāliem un mākslas darbiem ir daudz ilgāks mūžs, un tie mums, latviešiem, daudz tuvāki, runā sirds uz sirdi —tautiešus tuvina, iepriecina, vieno, rada gara saites, kas tik nepieciešamas praktisko apsvērumu pasaulē un fiziskā darba gaitās. Tāpēc tie viņus sevišķi iepriecina un sekmē latviskā noskaņojuma radīšanu viņu dzīvokļos, kam sevišķa nozīme jaunatnes nacionālā audzināšanā. Jo vairāk jaunatne vēro tādus priekšmetus, kas viņai atgādina Latviju un latviešus, jo vieglāk viņai tiem piekerties.

Svešās zemēs Draudzīgam aicinājumam ir daudz plašāka nozīme nekā dzimtenē. Te mēs nedrīkstam apmierināties tikai ar savu tautiešu apdāvināšanu. Šo zemju iemītnieki tagad ne tikai dzird un lasa par Latviju un latviešiem, bet arī tieši vēro pašus mūsu tautiešus un viņu darbu. Latviskā gara veidojumi, īpaši mākslinieku un dailamatnieku darbi, kā arī mūsu raksti sieviešu rokdarbos ļauj viņiem ieskatīties latviskā gara pasaulē un mūsu tautiešu veiklībā. Reizē ar to mēs viņu acīs vairs neesam tikai fiziskā darba strādnieki, bet arī garīgās kultūras vērtību radītāji. Ar to mūsu tautiešiem paveras durvis uz viņu speciālitātei piemērotu darbu, un svešiniekiem rodas lielāka cieņa pret visu latvju tautu. Tāpēc gadījumos, kad gribam iepriecināt vietējos paziņas, viņu skolas un citus iestādījumus ar uzmanības parādīšanu, būtu jādāvā tiem mūsu mākslinieku un dailamatnieku darbi.

Minēto darbu izplatīšana vietējo iedzīvotāju vidū var ietekmēt arī viņu attieksmes pret Latvijas demokratisko republiku. Savā laikā Eiropas un citu zemju valstis atzina Latvijas demokratisko republiku de iure, uzņēma to kultūrālo valstu saimē, bet maz pazina latviešu kultūru. Iepazīšanās ar dažiem tās paraugiem papildina agrāk dzirdēto par latvju tautu un novēroto pie atsevišķiem tautiešiem un reizē ar to rada pilnīgāku priekšstatu par tautu un tās spējām. Tad Latvija un latvju tauta nav vairs bāls, bet gan konkrēts un ar bagātu saturu priekšstats, kas svešiniekus vieno garīgām saitēm ar latvju tautu. Reizē ar to agrāk dāvātā uzticība, de iure, pārveidojas pārliecībā, no kuras grūti atteikties.

Tātad atsaucība Draudzīgam aicinājumam ārpus dzimtenes ir vēl nepieciešamāka un pie tam ar nopietnāku nozīmi nekā Latvijā.

LNAK 2. PADOMES PIRMĀ SESIJA TORONTO

JAUNĀ PADOME SĀK DARBU SADERĪBĀ UN LIETIŠĶĪBĀ

II

LNAK otrā Padome savā pirmajā sesijā divu dienu ilgās, bet ļoti saderīgās sēdēs pēc atklāšanas akta un apsveikumiem stājās pie praktiska darba vispirms sv. Jāņa baznīcas telpās. Telpu izvēlei piekrīt zināma loma vēsturiskā ziņā ja tajās Apvienība dibināta vairāk kā pirms 4 gadiem.

Vēlēšanu komisija savu darbu beidza ar pr-ža J. Dreimaņa ziņojumu padomei, ka šinīs vēlēšanās no agrākās padomes ievēlēti 12, kamēr 18 ir jaunievēlēti locekļi un kā kandidāti uzstādīti ar 7 sarakstiem. Ievēlētie locekļi pa lielākai daļai ir no Toronto un apkārtnes, tad no Hamiltonas, Londonas, Bramptonas, Montreālas, Vinipegas un arī no lauku apvidiem, kas visumā atbilst latviešu apmešanās blīvumam šinī zemē.

Mandātu komisijā ievēl A. Svenni, J. Brīviņu un I. Andrejsonu. Kad tās priekšsēdis A. Svenne ziņoja, ka visi ieradušies locekļi ir tiesīgi sēdē piedalīties, zālē no 30 atradās 24 locekļi, kam drīz pievienojās vēl 2. Otrā dienā dalībnieku skaits bija 27.

Īsu vēlēšanu norises un iznākuma analizi pa mandātu komisijas darbības laiku sniedza pad. loc. mag. iur. V. Upeslācis.

Padomes priekšsēža amatam uzstāda prof. A. Dreimani, līdzšinējo pr-sēža 1. vietnieku inž. J. Švanku, prof. V. Burkēvicu, māc. A. Čopu un V. Upeslāci. Visiem pārējiem atsakoties, paliek divi kandidāti, prof. A. Dreimanis un prof. V. Burkēvics, Ievēl prof. A. Dreimani ar 20 balsīm.

Acīm redzami aizkustināts, no priekšsēža krēsla pieceļas prof. F. Gulbis. „Es neesmu šīs padomes loceklis, bet vienu atslēgu es vēl glabāju, ko tagad nododu Jums," saka vecais priekšsēdis jaunajam. „Man prieks, ka varu nodot to tieši Jums, kā jaunākās paaudzes pārstāvim. Spēku un laimīgu roku atbildīgajā darbā."

Jaunais padomes pr-sēdis prof. A. Dreimanis pateicas par uzticību un uzsver, ka vienība ir galvenais. „Mēs visi esam kā šūniņas, kas var gan darīt katra kādu atsevišķu darbu, bet kas tikai kopā spēj darbus ar lielāku nozīmi."

Par priekšsēža 1. vietnieku ievēl līdzšinējo inž. J. Švanku un 2. v. — I. Žīguru, par sekretāru — prāv. A. Mituli no Vinipegas.

Valdes darbs bijis sekmīgs. Ziņojumu par pag. gadu sniedz vecās valdes priekšsēdis I. Žīgurs. Skaitļi rāda, ka gan saimnieciski, gan sabiedriski Apvienības darbība vērsusies plašumā un nostabilizējusies.

Kultūras un Izglītības noz. noorganizējusies tikai martā, kā to ziņo tās vadītājs Dr. H. Tichovskis, bet šinī laikā nopietna vērība piešķirta skolām, pārstrādātas programmas, rīkotas kultūras dienas, ierosināti un sarīkoti vairāki koncerti, Apvienība piedalījusies latviešu dienu rīkošanā un Dziesmu svētku organizācijas komitejas tapšanā, radīts Kultūras Fonds.

Par Baltijas tautu federāciju ziņojumu sniedz tās vicepriekšsēdis māc. A. Lūsis. Par latviešu pārstāvjiem federācijas valdē ievēl līdzšinējo māc. A. Lūsi, Fr. Freibergu, A. Stašānu, B. Senkēviču, O. Breņķi un no jauna A. Franci un K. Kampi. Revīzijas komisijā J. Brīviņu.

Pēc A. Franča (Informācijas nozare), agr. J. Lejiņa (saimn. inform. noz.), A. Svennes (biedru lietu referenta), J. Mežaka (skolu daļa), Rapa, V. Upeslācis, Rob. Plūme, prof. V. Burkēvics, R. Vilks, prof. Gulbis un Dr. Slaņķis.

Sv. Jāņa draudzes čaklās nama mātes bija gādājušas par stiprināšanos pusdienas pārtraukumā, bet vakarā Toronto Latviešu Biedrība bija aicinājusi padomes locekļus ar kundzēm un Apvienības darbiniekus uz glāzi tējas sv. Andreja baznīcas telpās. Zv. adv. Liepiņš te nolasīja plašu referātu par pasaules politisko stāvokli.

LNAK jaunā valde 18. janvārī padome sanāk sv. Andreja draudzes telpās. Valdes priekšsēža amatam uzstāda A. Svenni, V. Upeslāci, plkv. Liepiņu, agr. J. Lejiņu, Dr. H. Tichovski. Pēc pārējo atteikšanās paliek viens kandidāts A. Svenne, ko ievēl ar 25 balsīm, 2 atturoties. Jaunais prdis pateicās I. Žīguram un solās iet pa vienotības ceļu, turpināt tautiešu pulcināšanu, aicinot visus iet pa šo ceļu.

„Mēs esam daudz pārdzīvojuši, kas dažkārt ir nesaskaņu cēlonis. Bet tādēļ daudz kas būs jāpiedod, lai panāktu vienību."

Valdē ievēl: V. Upeslāci ar 25 b., J. Dreimani — 22, J. Kalnu — 15, J. Grīsli — 15, J. Lejiņu — 12 un A. Vilku ar 10 balsīm. Kandidātos — plkv. Liepiņš, N. Pētersons un I. Andrejsons. Revīzijas komisijā: R. Plūme, pr-dis, prof. V. Burkēvics, pr-ža v., un J. Brīviņš, sekr.

Daudz laika padome ziedoja pārrunājot turpmākās darbības vadlīnijas kultūras un izglītības, palīdzības un informācijas laukā, kā arī jo sevišķi, kā to vēl uzsvēra V. Upeslācis, Apvienības apvienotājai, izlīdzinātājai un ierosinātājai taktikai, kas skatītos sīkām lietām pāri, bet mēģinātu neaizmirst mūsu galvenās problēmas.

Jaunais budžets lielāks. Jauno budžetu LNAK valdei 1953. gadam pieņem $4.350 apmērā, kur dalībnieku maksājumos paredzēts ieņemt $2.000, ziedojumus palīdzības darbam $1.500, Kultūras Fondam $500 utt. Izdevumos algoti darbinieki, tāpat kā iepriekšējā gadā, nav paredzēti. Atsevišķiem sīkumiem izpalīgiem un techniskiem talciniekiem paredzēti pavisam $50 mēnesī, ar ko veikt lielākos sastrēgumus.

Sabiedriskās tiesas dibināšana bija jau gaidījusi gadu, kad padome atkal nolēma juristu komisijas izstrādāto tiesas statūtu caurskatīšanu atlikt līdz nākošai sesijai.

LNAK darbības pārskatu sniegsim nāk n-rā.

No kr.: konsuls V. Tomsons, Padomes vicepr. J. Švanks, pr-dis prof. A. Dreimanis, vicepr. I. Žīgurs un sekr. prāv. J. Mitulis.

LATVIJAS KONSULĀRIE PĀRSTĀVJI KANADĀ:

GENERĀLKONSULS

Mr R. N. BRYSON

Toronto. Tel. WA 1688

320 BAY ST., ROOM 1304

KONSULS

VILIS TOMSONS

MONTREĀLĀ, P. Q.

5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Tel. AT 7798

MĀKSLINIEKU PATEICĪBA TORONTO LATV. BIEDRĪBAI

TLB priekšnieks J. Popelis saņēmis no Ingus Nāruna un Anatolija Bērzkalna šādu pateicības vēstuli:

„Ļoti god. Popeļa kungs, izsakām savu sirsnīgāko pateicību TLB par pieliktām pūlēm mūsu koncerta sekmīgā noorganizēšanā un laipnā uzņemšanā, kas labvēlīgi ietekmēja šī koncerta māksliniecisko izdošanos.

Nujorkā, 1953. g. 17. janv.

Dziļā cieņā

Ingus Nāruns,
Anatolijs Bērzkalns

TRIMDAS SPORTA PIRMAIS PUSGADS

Sākumā daudzi ar neticību raudzījās uz Latviešu Sporta Apvienības Kanadā izdotā sporta laikraksta Trimdas Sports reālām pastāvēšanas iespējām.

Tagad, atskatoties uz 25 numuru iznākšanu, ir jākonstatē, ka grūtais sākuma posms jau pārkāpts un darbs ir sekmējies. Protams, tas prasījis un prasa daudz pūļu. Galvenie nopelni pienākas redaktoram Paulim Plīsim, kurš bez atlīdzības veic visdažādākos darbus, sākot ar spiestuvi un beidzot ar laikraksta izsūtīšanu. Arī pārējie šeit neminētie darbinieki ir kalpojuši Trimdas Sportam, neprasot par to atalgojumu. P. Plīsis pratis piesaistīt laikrakstam visus mūsu labākos sporta žurnālistus un TS kļūst arvien labāks, ietverot savā saturā visu latviešu sporta dzīvi trimdā un sniedz arī pārējo sporta informāciju. Īpaša pateicība pienākas žurnālistam Arnoldam Šmitam, kurš ne tikai sniedz vērtīgus rakstus par Austrālijas latviešu sporta dzīvi, bet rūpējas arī, lai TS netrūktu nevienā latviešu sportista un sporta drauga mājā.

Tā kā laikraksts neizceļ izdevēju Kanadu, tad šinī sakarā tas gūst atsaucību latviešu sporta saimē visā pasaulē un gribas ticēt, ka TS iekaros arvien plašāku lasītāju saimi, kas savukārt sekmēs tā pilnīgāku izveidošanu.

Labas sekmes turpmākā darbā!

Laikraksts pasūtināms un tam domātie raksti sūtāmi redaktoram P. Plīsim uz adresi 303 Shaw St., Toronto, Ont. Canada. Trimdas Sports iznāk 1 reizi nedēļā un numurs maksā 20c.

Ž. Zentiņš

LABOJUMS

LA 4./129. n-rā par rakstu „Korejā kritis latviešu jauneklis" mums paskaidro, ka sv. Jāņa draudzes vārdā no Salenieka atvadījās draudzes pr-ks Ziemelis, bet ne Goldmaņa tēvs. Goldmanis bija nākošais runātājs un, noliekot ziedus, neteica kā vārdā.

KANADĀ

TORONTO

● Birutas Senkēvičas 25 gadu darbības jubilejā, ko 8. februārī rīko Toronto latviešu organizācijas, notiks Sv. Andreja baznīcas sarikojuma zālē.

Kā jau agrāk ziņots, jubilāres godināšanā piedalīsies viešņa no Nujorkas operdziedone Elza Žebranska, operdziedonis Jānis Niedra. Paredzēta arī dubultkvarteta Kalvis uzstāšanās. Nacionālā teātra aktrise Milda Bērziņa deklamēs jubilāres dzejoļus.

● Voldemārs Salna, kas viesosies Toronto 24. janvārī, sola dziesmu draugiem sagādāt daudz jauku brīžu. Salna atskaņos ne tikai ārijas no iemīlotākajām operām — Toskas, Pajaco, Karmenas u. c., bet dziedās arī latviešu komponistu dziesmas, kas tik tuvas katra latvieša sirdij. Mēs dzirdēsim V. Ozoliņa, E. Dārziņa, E. Mediņa, K. Ķepīša darbus, bet uz koncertu sirsnīgi aicināti īpaši visi ventspilnieki, lai noklausītos savas puses cilvēka sasniegumus.

Koncertu pavadīs komp. Talivaldis Ķeniņš, kas atskaņos savus un Debisī skaņdarbus.

● Dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē, kas notika svētdien, 17. janv., piedalījās 14 personas, pārstāvot gandrīz visas Toronto organizācijas. Rīcības komiteja izlēma, ka Dziesmu svētki notiks 1953. g. 10., 11. un 12. oktobrī, ar galveno koncertu Meseja hallē. Svētku norises programma paredzēta šāda: Piektdienas vakarā rakstnieku vakars; sestdien, 10. okt. no rīta kopkoru mēģinājums, vakarā Dziesmu svētku koncerts, pēc koncerta saviesīga sadzīve, resp. svētku balle; svētdien, 11. okt. no rīta paredzēts tautas deju uzvedums un tautas tērpu godalgošana, plkst. 2 pēc pusdienas — teātra izrāde; svētdienas vakarā — jaundarbu koncerts. Rīcības komiteja izlēma, ka svētku balles sarīkošanu nodos DV organizācijai, kas savukārt rūpēsies par svētku dalībnieku nakts mītnēm, paēdināšanu, kā arī koristus ielaidīs ballē par brīvu. TLB rīkos tautisko deju rītu, rakstnieku vakaru — Preses biedrība, jaundarbu koncertu — YMCA's klubs.

Dziesmu svētku laikā notiks arī latviešu mākslas, mākslas amatniecības un grāmatu izstāde, kas būs domāta arī kanadiešu apmeklētājiem. Rīcības komiteja šai sakarā nolēmusi griezties arī pie agronomu un inženieru biedrībām, lai iegūtu attiecīgās diagrammas, kas raksturotu Latvijas sasniegumus dažādās saimniecības un rūpniecības nozarēs.

Stājoties pie vēlēšanām, Dziesmu svētku rīcības komitejā amatus sadalīja šādi: priekšsēdētājs — E. Krūka; pr. palīgs — E. Škobe; sekr. — A. Jankovskis; kasieris — Ž. Rāva; par programmām rūpēsies P. Polna, par ielūgumiem P. Broks, par informāciju — A. Polma, Ž. Šuriņš, J. Spēlīte. Prop. daļu vadīs I. Vīksna; par plakātiem rūpēsies A. Vanags, inscenētāji E. Škobe un J. Treijs.

● TLB Inženieru un Tehniķu kopas gadskārtējā sanāksme notiks piektdien, 6. februārī (nevis 13. februārī), plkst. 7.45 TLB namā, 198 Osler St.

Darba kārtībā: 1. Sanāksmes vadības vēlēšanas. 2. Kopas vadības ziņojums. 3. Pārrunas un ierosinājumi. 4. Kopas vadības vēlēšanas.

● Kanadiešu nedēļas žurnāls Star Weekly vienā no pēdējiem numuriem ievietojis latviešu mākslas fotogrāfa Juŗa Benjāmiņa Ziemas skatus piebilstot, ka J. Benjaminš ar saviem darbiem jau pazīstams starptautiskā mērogā, īpaši dzīvodams Anglijā tas ieguvis daudz godalgu. -iņš

● DV teātra Kanadā un dejas kopas Saktas sarīkojums bija pulcinājis ap 300 jautrības un deju alkatīgus āpmeklētājus. Ja arī izpalika solītā pustumsa un pūtēju orķestris, tomēr sarīkojumā noskaņa, pateicoties reibinātājiem milestības dzērieniem, bija īsti bohēmiska. Dr. Pakaramā sacerētos priekšnesumus, kuŗus izpildīja trīsdesmitsestās biedrības jaunais vīru koris, dueta dziedoņi un konferansjē, līkmotāji uzņēma dalītām domām. Dzejojums par Toronto varenajām sievām, liekas, atradīs atsaucīgus klausītājus arī nākotnē. Varens un iespaidīgs bija Jāņa Niedras dziedājums. Skvēra deju dejojot, saucējs gan lāga netika līdzi dejotājiem, kas savas tūres vienmēr bija jau izdejojuši pusē. Tautieši, kas uz balli bija nākuši izsmieties, ne kritizēt, apmierināti šķirās agrā rīta stundā.

● Krievu—ukraiņu dziedātāja T. A. Bedskaja rīko savu benefices koncertu visu tautību baznīcā, 423 Queen St. W., svētdin, 25. janvārī, plkst. 20. Dziedās piecās valodās. Piedalās Jānis Niedra, pie klavierēm Malļa Megi.

● Toronto Latviešu Biedrības teātŗa ansamblis februāŗa beigās rīkos Mārtiņam Zīvertam veltītu vakaru, uzvedot vienu viņa vienčēlienu. Par Mārtiņu Zīvertu un viņa darbu referēs Ingrida Vīksna..

● 7. februārī Niagaras DV rīko Draudzīgā aicinājuma atceres dienu. Ar referātu viesosies Arnolds Lūsis, savas dzejas lasīs Velta Toma un Ingrida Vīksna.

J. BULLĪTIS AIZSAULES CEĻĀ

● Krietns pulciņš tautiešu, kuŗu vidū bija redzams arī Latvijas ģenerālkonsuls Toronto, Mr. R. Braisons, pagājušās ceturtdienas vakarā sv. Džemsa kapličā atvadījās no mūsu tautieša Jāņa Bullīša, kas aizgājis no dzīves, izdarot pašnāvību Toronto nervu slimnīcā. Pēdējā laikā B., kas sirdzis ar grūtsirdību un sācis izrādīt vajāšanas mānijas pazīmes, bijis jau tik tālu atveseļojies, ka viņa iznākšana no slimnīcas bijusi paredzēta tuvākā nākotnē.

Saimnieciskais stāvoklis Bullītim — kam, izņemot brālēnu Toronto, nav citu piederīgo, bijis labs. Viņam piederējis nams, iepirkts kopā ar brālēnu, sava automašīna un bankā bijusi noguldīta arī nauda.

Izvadīšanas vārdus teica sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Lūsis: „Tā ir viena no smagākām problēmām." teica mācītājs, „kā no vientulības un grūtsirdības pasargāt šos jaunos cilvēkus, kas zaudējuši dzimteni un piederīgos. Ar deju vakariem un lētu izklaidēšanos vien viņiem nebūs līdzēts. Viņiem būtu jādod iespēja dzīvot tādā vidē, kur tie nejūtas vientuļi, atstāti un aizmirsti" . . .

Daudzu pavadītāju acīs parādījās asaras, kad pār aizgājēja šķirstu bira trīs smilšu saujas. B. kremēja, lai viņa pelnus varētu pārvest dzimtenē.

Bija daudz ziedu un vainagu.

DAUGAVAS VANAGI

TORONTO NODAĻA

DV Dāmu komiteja izsaka sirsnīgu pateicību Toronto nodaļai par ziedotām drēbēm un apaviem trūcīgajiem tautiešiem Vācijā, Blumberga, Branta, Dakiņa, Lejiņa, Sausā un Stūŗa ģimenei.

DV Toronto nodaļas dāmu komitejas vēlēšanas notiks 25. janvārī plkst. 16.00 DV namā, Toronto.

DV LONDONĀ (ONT.)

Daugavas Vanagu Londonas (Ont.) nodaļas biedru pilnsapulcē 11. janvārī piedalījās 36 Vanagi un Vanadzes, lai apspriestu padarīto un darāmo. Priekšnieka A. Liepiņa ziņojums liecināja par aktīvu darbību aizvadītajā gadā. Aktīvo biedru skaits pieaudzis, vairāk savākts līdzekļu, vairāk veikts aprūpes laukā, par ko aizejošā valde pelnīti saņēma kā revīzijas komisijas, tā arī visu biedru atzinību.

Sapulce izrādīja dzīvu interesi par „Latvija Amerikā" darbu un panākumiem. Plašas pārrunas izraisīja nākamā DV delegātu sapulce Toronto, kur londoniešus pārstāvēt deleģēja A. Liepiņu. Starp delegātam līdzdotajiem norādījumiem bija ierosinājums publicēt to DV aprūpes saņēmēju vārdus, kas atsūta pateicības vēstules, lai tā tuvinātu aprūpētos un aprūpētājus un uzskatāmāk rādītu, kur paliek mūsu savāktie līdzekļi. Runājot par darbu informācijas un propagandas laukā, kā arī par nacionāli — sabiedrisko aktivitāti, izskanēja londoniešu pārliecība, ka te nepieciešama visu latviešu organizāciju cieša sadarbība.

Nākamā gadā Londonas DV saimi vadīt uzticēja jaunai valdei, kuŗā ievēlēja V. Dauguli, A. Beltānu, V. Miķelsonu, A. Liepiņu, R. Neilandu, T. Bērziņu un P. Vasariņu. Kandidātos — R. Epneris, A Raibekazs, E. Bite. Revīzijas komisijā A. Dreimanis, A. Sprūde un T. Zandersons. Kandidāti — J. Kalniņš, O. Rēzebergs, K. Atars.

Nākošais lielākais notikums Londonas DV nodaļas gada svētki 7. februārī, uz kuŗiem visi centīgi gatavojas. Tanīs nodaļai pasniegs Vanadžu dāvināto karogu. Pēc svinīgās daļas paredzēti priekšnesumi un tad dažas jautras stundas. Uz svētkiem visi tāļi un un tuvi kaimiņi ir mīļi gaidīti viesi. Tuvākas ziņas par sarīkojuma vietu un laiku sniegsim vēl laikrakstā. **P. V.**

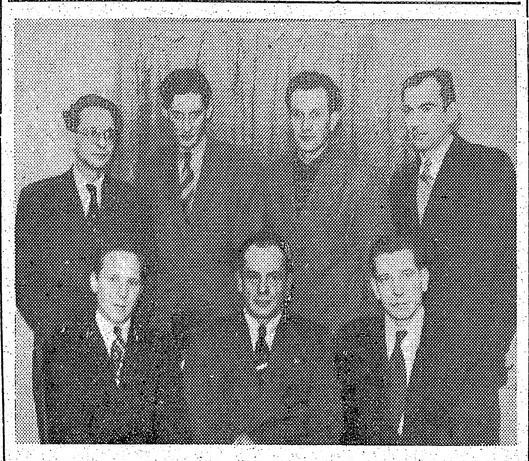

Daugavas Vanagu Londonas nodaļas jaunā valde. Sēd (no kr.): A. Beitāns (kult. noz. v.), A. Liepiņš (priekšnieks), V. Dauguļis (priekšn. v.). Stāv — P. Vasariņš (kasieris), R. Neilands (sekretārs), V. Miķelsons (biedrzinis), T. Bērziņš (mantzinis)

DV BRITU KOLUMBIJĀ

Britu Kolumbijas DV nodaļa nodibinājās 1952. g. 3. februārī. Nodaļai dibinoties, biedru skaits bija tikai 21.

Š. g. 10. janv. biedru skaits ir jau 62, ieskaitot Viktorijas kopas biedrus.

DV Britu Kolumbijas nodaļu vada E. Vērsāns, bet Viktorijā esošos biedrus pārzina valdes apstiprinātais pilnvarnieks A. Raiska. Iepriekšējās darbības gads ir beidzies ļoti sekmīgi. Savākti līdzekļi DV Invalidu Nama iegādei, kā arī trūkumcietēju aprūpei Vācijā. Ar svētku veltēm apdāvināta arī Harrison Mill dzīvojošā tautieša Gurtiņa daudzbērnu ģimene. Dāvanas saziedoja vietējās nodaļas biedri.

Ļoti aktīvi darbojusies nodaļas dāmu komiteja A. Reimaņa kundzes vadībā, vācot ziedojumus un drēbes, kā arī čaklām rokām atbalstot sarīkojumus.

17. janvārī nodaļa sasauca Redimeras baznīcā gadskārtējo pilnsapulci, izvēlot jaunu valdi, deleģātus un pārrunājot aktuālos jautājumus.

ZIEDOSIM STUNDAS ALGU TRŪKUMCIETĒJIEM!

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

24. janvārī, plkst. 8.15 sv. Andreja baznīcas lielajā zālē operdziedātāja Valdemāra Salnas koncerts. Programmā operu ārijas un dziesmas. Piedalās: komponists Tālivaldis Ķeniņš.

1. februārī, plkst. 6. vak. Sv. Andreja b-cas m. zālē T. Ķeniņa referātu cikla „Lielās mūzikas problēmas" 11. lekc.: „Kamermūzika". Skaņu plašu illustrācijās Bacha, Mocarta, Bēthovena, Šūmaņa un Ravela darbi.

2. februārī, plkst. 8.15 vak. Heliconian Hall (35, Hazelton Ave.) brāčista Paula Zariņa koncerts, pie klavierēm Leo Barkins. Programmā Bacha, Šūberta, Persela, Baksa un Ķeniņa darbi.

8. februārī, plkst. 14.00, 62 Claremont Ave, vijolnieka J. Kalēja un Felicitas Maizītes koncerts.

29. martā, Sv. Andreja baznīcā Barīgs koncerts. Piedalās Ē. Veskimetsa (soprāns), E. Sedliņa (alts), Ž.Zentiņš (tenors), P. Geistauts (baritons) J. Niedra (bass) un Sv. Andreja draudzes koris, komp. T. Ķeniņa vadībā. Programmā: J. S. Bacha, Šūberta, A. Ķeniņa, H. Pavasara u, c. darbi, un Mocarta „Rekviēma" fargmenti solistiem, korim un ērģelēm.

CITI SARĪKOJUMI

30. janvārī — LPB Kanadas kopas sarīkojumā Preses balle Kolumbus zālē.

31. janv. YMCAs klubs rīko Ventiņu vakaru.

13. februārī plkst. 20.00, 62 Claremount St., tradicionālais Vilibalda Drosmiņa karnevāls DV sarīkojumā

20. febr., plkst. 20.00 — tradicionālais stud. karnevāls — Nakts latiņu kvartālā, Kolumbus zālē

KAS IR MŪSU GALVENAIS UZDEVUMS TRIMDĀ

VAI TIEŠĀM TĀ IR?

MASKAVA SIEN PASAULI GORDIJA MEZGLĀ

III

Atgriežoties vēlreiz pie tezes, ka pretinieka apkarošanai izlietojami arī pretinieka paša ieroči, gribētos piezīmēt, ka tas attiecināms arī uz maskēšanos, gala mērķu slēpšanu — kur tas nepieciešami vajadzīgs. Tā, zinot, ka cilvēki visur nīst karu un mīl mieru, Maskava gatavojas karam „miera" vārdā; dodot rīkojumu uzsākt agresiju (kā Korejā), Maskava sakās cīnāmies par „mieru" u. t. t. Kaut mēs, rietumnieki,ar austrumniecisko boļševismu cinismā sacensties laikam nekad īsti nevarēsim, tomēr arī mums no velna saukšanās īstajā vārdā gribot negribot jāvairās, kur un par cik tas iespējams — jo šis vārds tā atbaida, ka tā pieminēšana vien izslēdz jebkādus panākumus. Bet termins, tas, kādā vārdā ko saucam, jau galu galā nav galvenais. Galvenais ir, lai mūsu pārliecība kļūtu par vairākuma pārliecību anglosakšu pasaulē. Domājams, ka tas tā būtu, ja tajā pilnībā aptvertu vispirms, piem., sekojošo:

Kamēr pastāv agresīvais imperiālistiskais boļševisms, kas par savu mērķi uzskata visas pasaules sagrābšanu, tikmēr politiskas stabilitātes, miera, drošības pasaulē nebūs, un līdz ar to ikviena cilvēka personīgā labklājība ir apdraudēta. Maskava organizē asinsizliešanu un rūpējas, lai dažādu konfliktu virkne nebeigtos. Maskava ceļ kājās dzeltenos un melnos pret baltajiem, sien visu pasauli Gordija mezglā, kas agri vai vēlu būs jāpārcērt ar ieročiem, jo boļševisma būtība katra izlīguma, kompromisa iespēju izslēdz.

Kamēr pastāv dzelzs priekškars un režīms aiz tā, tikmēr turpināsies t. s. aukstais karš un bruņošanās sacensība. Maskava bruņojas pasaules sagrābšanai, Rietumpasaule spiesta bruņoties, lai varētu stāties draudošajām briesmām pretī — un mums jāmaksā! Nodokļu nasta top jo dienas jo smagāka. Cik ilgi to pacietīgi nesīsim? — Vainīgie atrodas Kremlī, un ja šo perēkli reiz iznīcinātu, tad viss būtu citādi.

JĀIZNĪCINA BRIESMU SAKNE

Atcerieties Perl—Herbūru! Staļins un viņa imperiālistiskais režīms tagad ir briesmīgāks drauds cilvēcei nekā Hitlera Vācija un Japāna bija 30-to gadu beigās. Šī briesmīgā cilvēces ienaidnieka rokās tagad atrodas arī atomieroči, to drauds, skaitam pieaugot un kvalitātei uzlabojoties — kamēr mēs gaidām,ar katru dienu pieaug. Katra vieta ASV ik brīdi var kļūt par jaunu un vēl briesmīgāku Perl—Herbūru. Akls, kas to neredz, iznīcībai lemts, kas to neaptver! No atombumbu briesmām nevar glābt nekādi pretsoļi, izņemot šo vienu: jāiznīcina laikus un radikāli paši briesmu sakne — sarkano gangsteru banda Kremlī, kaut lietojot kailu varu.

Aiz dzelzs priekškara miljoni cieš tirannijas žņaugos un grib atbrīvoties, bet nespēj, jo iekalti smagās važās. PSRS un tās satelitu tautas īstenībā ir paši niknākie boļševisma ienaidnieki Tās nav jāuzvar, bet jāatbrīvo, pret tām nebūs jācīnās, bet jāsagādā gan **iespēja šīm tautām ienīsto režīmu nokratīt** (un te, šķiet, atrodas mūsu Archimeda sviras punkts!). Jāizraisa ķēdes reakcija briesmīgā austrumu kolosa uzspridzināšanai, sprāgstvielu šai kolosā ir gana. Naids pret apspiedējiem, šis trešais spēks, garantē ne vien uzvaru, bet arī to, ka gudri ievadīta militāra vai līdzīga veida akcija (trieciens no ārpuses „ķēdes reakcijas" izsaukšanai) neizvērsīsies tādā smagā globālā cīņā kā 2. Pasaules karš. (Nirnbergas prāvā, piem., atklājās, ka no bij. sarkanarmiešiem vācieši būtu varējuši sastādīt līdz 3 milj. lielu antiboļševistisku armiju, — bet Hitlers u. c. bijuši pret to; tik daudz tātad gribēja cīnīties pret ienīsto režīmu — pat Hitlera pusē!). Mērošanās spēkiem kaujas laukā vienreiz pienāks tā kā tā, bet tad šī trešā spēka aiz dzelzs priekškara varbūt vairs nebūs, būs tikai truli roboti, kas akli paklausīs, un fanātiķi, kas dzīs šos robotu miljonus pret mums.

Citiem vārdiem: cilvēces ķermeni arvien vairāk saindē briesmīgs audzējs. Šī ķermeņa normāla funkcionēšana nav vairs iespējama, draud bojā eja. Nepieciešama radikāla operācija; jo tālāk to atliek, jo briesmīgāka tā būs.

Taisnība, ka ikvienam tagad pieejami plaši kompetentu autoru sacerējumi, kuros labi un pareizi attēlota boļševisma būtība un rādītas tā metodes, antiboļševistisku rakstu netrūkst vairs arī presē, antiboļševistisku momentu valstsvīru runās u. t. t. Šai ziņā nekā labāka, pārāka sniegt varbūt tiešām nevaram. Bet vai arī tad mūsu ziņā nepaliek uzdevums pievērst šiem avotiem sabiedrības uzmanību, ieinteresēt, jo „tādām" grāmatām, īpaši sievietes, jaunatne citādi uzmanību neveltī, — tāpat kā rakstiem presē par politiskiem jautājumiem. Galvenais tomēr: vai šie antiboļševistiskie svešautiešu sacerējumi mūsu uztverē visumā nav pārāk sausi, vēsi, sterili? Vai nav tā, ka tajos trūkst tās asās šķēpa smailes, tā, ko īsti gribam teikt: glābsim nelaimīgos upurus, kamēr vēl laiks, un līdz ar to paši sevi, kaut jālieto kaila vara! Vai: lūk: jūsu ienaidnieks! Sitiet to! Reiz tas būs jādara tā kā tā, un tad var būt jau par vēlu.

Lai brīvās pasaules pārliecināšanai tādā veidā darbojoties kļūtu par tiešām reālu spēku, visiem aktīvajiem boļševisma apspiesto nāciju bēgļiem — kā jau minējām — jābūt vienotiem, mērķtiecīgi organizētiem, no viena kopēja centra vadītiem. Jā, — kādēļ šāda pārnacionāla globāla kopēja centra arvien vēl nav, nav pat saskatāmas pazīmes, kas liecinātu, ka tāds drīzumā varētu rasties? Vai tas, kas mūs šķir, nav taču tik niecīgs, salīdzinājumā ar to, kas mūs vieno? — Bet kā ar šādu jautājumu veidā formulētiem pārmetumiem lai nākam — un kam lai tos adresējam — ja kopējas vadības trūkst mums pašiem, vienas nācijas bēgļiem, un šos pašus jautājumus varam atkārtot paši sev. Ko atbildēt? — Liekas, sekojošo: — trūkst mums te patiesi lielu valstsvīru, spilgtu personību (tādas bija 1918.-19. gados), kas ar savu autoritāti paceltu mūs pāri maziskumam, ķildām, intrigām un rādītu ceļu. Gan jau tad mēs pa to ietu un iespējamo arī panāktu.

Atsevišķi vadības centri mums tomēr pastāv, bet to separātā darbība šai virzienā līdz šim jūtamāk izpaudusies vai vienīgi antiboļševistiskās literatūras laukā. Pie tam redzamākais, kas te padarīts, ir atsevišķu mūsu tautiešu individuālais sniegums.

Operēšana ar pārmetumiem gan laikam nebūtu īsti vietā: kurš gan neesam tos vairāk vai mazāk pelnījuši. Pagurums, rezignācija, pat apatija vērojama visur. Bet ja nu no kāda gaidām uzmundrinājumu, jaunus impulsus (bet nepieciešami tādi ir, turklāt darbība, īpaši, ja tai panākumi, dotu atkal ticību un jaunu sparu), tad vispirms taču no „augšienes", no vadības. Ka tā savos centienos nepaliktu gluži bez atsaucības, lai rāda, piem., sekojošais.

Tautietis Albins B. („lai attaisnotu savu atrašanos brīvajā pasaulē", kā viņš pats saka) jau ilgāku laiku veic antiboļševistiskas propagandas darbu, runājot dažādu organizāciju sanāksmēs, un tādā kārtā regulāri „apkalpojot" 3 pilsētas (starp tām vienu īsti prāvu). Ievadījumā B. Kundze, tērpusies tautas tērpā, pastāsta par latviešu tautu, tās senātni, kultūras sasniegumiem. Tad nāk B. pats un lasa rūpīgi sagatavotu, uz faktiem no paša pieredzes konstruētu priekšlasījumu (My Experiences behind the Iron Curtain), gūstot tiešām labus panākumus — par spīti amerikāņu „amerikānismam". Par B. priekšlasījumiem sniegtas atzinīgas atsauksmes arī vietējā (amerikāņu) presē un jau 6 organizācijas aicinājušas B. lasīt viņu sarīkojumos nāk. ziemas sezonā. Bez tam B., kopā ar kādu citu pazīstamu mūsu tautieti, savus uzskatus atklāti izsakot un sacīto pārliecinoši argumentējot, vairākkārt „uzspridzinājuši" ceļojošu komūnistu aģitātoru inscenētus mītiņus kādas ASV lielpilsētas parkā. Visvairāk B. tomēr apmierināts ar to, ka visi viņa darba biedri (11 cilv.) kļuvuši par aktīviem pretkomūnistiem. Lieki, šķiet, piemetināt vēl, ka nekāda veida atbalstu B. no „augšas" nav saņēmis.

(Turpinājums sekos)

CEĻA VĀRDI

Kādēļ cilvēka dvēsele ir vientuļa? — Ko meklējat vainu? Ko meklējat nolūku? Ko lietojat sīkus līdzekļus? Ko cerat brīnumu? Pašā būtībā dvēselei jābūt vientuļai; uz to celts visas pasaules pamata plāns.

J. Rainis

Zenta Mauriņa

„GAISMA TIKS TOMĒR PIE UZVARAS"

BĒRZAINE IR ĶĪLA, KA «SKAISTĀKAIS SAPNIS PATIESS KĻŪS»

Vecajam gadam noslēdzoties un jaunajam sākoties, mēs mēdzam rezumēt guvumus un zaudējumus jeb saukumus, kā Rainis mēdza teikt.

Kas mani pagājušā gadā visvairāk kremta, bija vērojumi, ka par spīti svešatnes rūgtiem pārbaudījumiem mums vēl pārāk maz morāliskās drosmes un arvienu vēl pārāk daudz partejiskuma, skaudības; vārdu sakot: kangarisms,ķengugars arvienu vēl plaukst. Kādā baigā skaidrībā Rainis redzējis šo mūsu tautas lielo naidnieku! Ģeogrāfiskā un politiskā ziņā mūsu tautas stāvoklis, salīdzinot ar citām mazām tautām, ir bijis neizdevīgs. Arī somi ir maza savruptauta, bet viņu kultūras vidutāji bijuši zviedri; islandieši vēl mazāka tauta, bet tiltu, kas viņus saistījis ar pasauli veidoja dāņi. Un lai cik ass bija antagonisms, zviedri un dāņi bija labāki kultūras vidutāji nekā baltvācieši. Bet vairāk nekā svešautieši mūsu pašu zemē, vairāk nekā ienaidnieki austrumos un rietumos, mūsu garīgās kultūras plaukumam kaitējis tumsības gars mūsu pašu vidū, Kangars, ko Spīdola nosauc par vergu, kalpu un suni, „Kas lēni lienot varu gūst," un visus cenšas zem sava papēža spiest. Ne jau atklātā cīņā viņš stājas varoņiem pretī, bet viņš ir izveicīgs uzbrukumos aizmugurē, viņa ķengas kā smiltis grauž acis: „Tiem nebūs ar slavu kā varoņiem krist, ar ikdienību tos gribu sist!" Diktatoriski stulba ir viņa pašapziņa: „Es padomu devējs un vienīgais gudrais."

Atskatoties uz pagājušo gadu, varētu minēt daudzus piemērus par šiem „nevarībā un dusmās šņācējiem," bet kas ilgi kavējas tumsā, tā acis kļūst aklas un tādēļ daudzu kangarisma piemēru vietā šoreiz minēsim tikai vienu: smieklīgi maziskus uzbrukumus Dr. Alfrēdam Valdmanim, kas saimnieciskā laukā sasniedzis augstāko galotni un veicis vairāk nekā pārējie šai nozarē. Nav šaubu, ka tie, kas trimdas laikā visvairāk būs rūdījuši savus spēkus, sacenšoties ar cittautiešiem, dzimtenē vislabāk noderēs gan saimnieciskā, gan kultūrālā uzbūves darbā. Manuprāt Dr. Alfrēda Valdmaņa sasniegumi ir pierādījums tam, ko latvietis arī trimdā var veikt, ja tas apveltīts izcilām dāvanām un ar tēraudainu enerģiju. Dāvanas vien vēl nepašķir ceļu. Bezrakstura cilvēks ar talantu vien paliek pusceļā, un ar enerģiju vien no diletantisma loka nevar izkāpt. Ja tas tā jau ir dzimtenē, tad jo sevišķi svešumā, kur konkurence daudz nežēlīgāka. Tikai kur dāvanas kāpina gribas spēks, tur uzvara iegūstama. Nedomāju, ka kangariski uzbrukumi Alfrēdam Valdmanim būtu kaitējuši, minu tos kā tipiskus un visiem pazīstamus un galvenā kārtā tādēļ, ka pati neesmu ne „valdmaniete" ne „ulmaniete," bet katrs liels veikums un sevišķi latviešu vidū manī izraisa prieku un apbrīnu. Nevaru saprast, kādēļ pie mums arvienu rodas cilvēki, kas izcilus panākumus labprāt atzīst savas kliķes cilvēkos un svešautiešos, bet ne latviešos. Un tad šī negantā ietiepība. Ja nu kādu iesākuši zākāt, tad zākā bez sava gala. Tā ir slavējamās latviešu spīts negatīvā puse: trula stūrgalvība, nespēja ieskatīt un atteikties no savas kļūdas. Tā ir raksturīga puskultūras pazīme. Kultūras briedums izpaužas gara vijīgumā, kas tik skaidri izpaužas Spīdolas pašatziņā: „Mainīgā, mainies uz skaidrību!"

Katrā kultūrālā darbā, kur strādā brīvi cilvēki, rodas domstarpības, pārpratumi, aplami un nedibināti spriedumi, bet kangarisms sākas tur, kur darītāji infantilā niknumā turas pie reiz izteiktā aplamā sprieduma. Alfreda Valdmaņa gadījums mūsu kultūras dzīvē ir tipisks. Nav mums neviena izcila darbinieka, lai tas strādātu kādā laukā strādādams, kas nebūtu pašu latviešu apspļauts un noķengāts, bet šoreiz nerunāsim par citiem kangarisma piemēriem, pievērsīsimies gaišākam pagājušā gada notikumam: Bērzainei. Prieks ir ne tikai apziņa, ka beidzot katorgājiem pret elli, aizšautiem vanagiem, ir sava mītne, ir iespēja dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi, bet prieks ir arī par to, ka ir idejas, kas vieno visus latviešu trimdiniekus. Bez lieka skaļuma, klusi tika izmesta maza dzirksts, kas iedegās, uzliesmoja un nu sildīs tos, kas nespēj paši sanest malku ugunskuram. Šai līdzekļu vākšanas vēsturē ir tik daudz morāliski cēlu un aizkustinošu gadījumu, ka pieaug ticība mūsu tautas nesalaužamai brīvības gribai. Tā piemēram ASV latvieši savāca 170.000 DM tā ir summa, kas līdzinās šogad izmaksātai Nobeļa prēmijai. Nedomāju, ka Amerikas latvieši būtu bijuši vairāk pašaizliedzīgi par Kanadas, Eiropas vai Austrālijas latviešiem, bet Amerikas latviešu iemaksa man lika domāt par Nobeļa prēmiju, ko bagāta, brīva zviedru tauta un — ne tikai viņa, min ar nebeidzamu lepnumu. Bērzaine ir pierādījums, ka arī izdzītībā latvieši nav pūlis, bet tauta ar kopības apziņu, kas tic lielajai atgriešanās dienai. Mūsu tumšajā un bezcerīgajā trimdas vēsturē pie šī fakta tik kavēties kā pie Ziemassvētku Evaņģēlija. Bērzaine ir ķīla, ka „Skaistākais sapnis patiess kļūs."

Sveicinot mūsu brīvības cīnītājus jaunajā mītnē, gribas ticēt, ka šai mājā nekad neapklusīs Spīdolas balss:

„Caur tumsas tumsumiem,
Caur krēslas dziļumiem,
Mēs dimanta kalnu atšķelsim.
Tev matos sauli kā rotu sprau-
dīs,
No baltiem stariem tev svārkus
audīs."

Trimdā, Upsalā, 1953. g. janvārī.

NAV NEKĀ BRĪNIŠĶĪGĀKA PAR GRĀMATU

GRĀMATA IR DAUDZU GADSIMTU VEIDOJUMS

Atskaitot pašu cilvēku, pasaulē nav nekā brīnišķīgāka par grāmatu. Grāmatas ir vispastāvīgākais un košākais cilvēka veidojums. Nekas cits, ko viņš rada, nepastāv ilgi. Pieminekļi sadrūp, varas sabrūk, tautas izmirst, civilizācijas iet bojā, un uz vecās civilizācijas drupām jaunas nācijas ceļ jaunu kultūru, bet grāmatu pasaulē ir sējumi, kuri iznīcības un atjaunošanas gaitā ir pastāvējuši gadu simteņiem cauri.

Vēsture ir pilna piemēru, kad grāmatas bijušas briesmās, kad viņu eksistence bija atkarīga no valdnieka vai diktātora ļaunās un varmācīgās rokas, bet nekas nespēj iznīcināt šo cilvēka gara veidojumu.

Grāmata, kādu mēs to tagad redzam, ir daudzu gadsimtu mākslu un māku veidojums.

Kāda gan izskatījās pirmā grāmata? Tā bija pats cilvēks, runātājs cilvēks, jo pirms cilvēki iemācījās rakstīt, senas teikas, arī latviešu tautas dziesmas un teikas ir uzglabājušās cilvēku atmiņā no paaudzes uz paaudzi.

Sasniedzot zināmu attīstības pakāpi, senas tautas radīja rakstu zīmes, no kurām pakāpeniski izveidojās mūsu alfabēts.

Grāmatu attīstības pirmsākumi ir meklējami Ēģiptē. Atrokot senas drupas, ir pierādījies, ka bibliotēkas senajā Ēģiptē ir eksistējušas 2000 g. pirms Kristus dzimšanas. Ēģiptiešu grāmatas īstenībā ir papīrusa ruļļi. Papīruss, ir savāda izskata augs, tas bija seno ēģiptiešu draugs: to lietoja barībai, tā sulu dzēra, un,līmējot kopā šauri nolobītas papīrusa strēmeles, tās saliekot horizontālā un vertikālā virzienā, ēģiptieši ieguva materiālu, no kura pagatavoja kurpes, laivas, apģērbu. Visvairāk papīrusu lietoja kā rakstāmo materiālu.

Papīrusa grāmatas bija apmēram 10—15 cm platas un pāris metru garas papīrusa lentes. Parasti tās tika uzglabātas saritinātā veidā, jo lokot tās lūza, Rakstīts tika stabiņos vai kolonnās, līdzīgi mūsdienu avīzēm, un lasīšana notika pārritinot šo rulli no vienas rokas otrā.

Papīruss, kā rakstāmais materiāls kalpoja cilvēcei turpat 50 gadu simteņu.

Senie asīrieši un babilonieši, kuriem papīruss nebija tik viegli dabūjams, rakstīšanai lietoja māla plāksnes. Pati rakstīšana notika uz mitrām plāksnītēm, tad tās žāvēja saulē un pēc tam, lai iegūtu izturību, dedzināja krāsnī. Atrokot senās asīriešu drupas, ir atrastas tūkstošiem šādu „grāmatu."

Ne visām senām tautām papīruss bija pieejams, tāpēc tika meklēti tā aizstājēji, un tā radās pergaments. Savu vārdu tas ieguva no Pergamas pilsētas, kuras iedzīvotājiem ēģiptieši, baidīdamies no konkurences, liedza papīrusa sūtījumus.

Pergaments ir speciāli apstrādāta aitas, teļa vai kazas āda. Lai izgatavotu pergamentu, parasti jauniem vai tikko dzimušiem dzīvniekiem novilka ādu un to mērcēja ūdenī, kuram bija piejaukti pelni, lai to padarītu mīkstāku. Tad ar nazi vai kādu citu asu priekšmetu nokasīja spalvas. Ierīvējot ādu ar krītu un nolīdzinot to ar bimakmeni, abas puses bija derīgas rakstīšanai. Ēģiptieši varēja rakstīt uz papīrusa tikai vienas puses. Līdz papīra atrašanai pergaments bija labākais un izturīgākais materiāls, uz kura viduslaikos rakstītās grāmatas mūsdienu luksa izdevumi vēl nav pārspējuši skaistuma ziņā.

Senie grieķi lietoja papīrusu un pergamentu, arī linu audumu, lai gan mazākā mērā. Pirmā grieķu papīrusa grāmata ir atrasta Ēģiptē, kas turienes sausajā klimātā ir labi uzglabājusies.

Visas grieķu grāmatas tika uzglabātas saritinātas. Ērtākai turēšanai grāmatas abos galos tika piestiprināti koka rullīši. Viena grāmata pastāvēja no vairākiem tādiem ruļļiem, un tie savukārt bija attiecīgi numurēti, bieži vien pēdējā ruļļa beigu vārdi nākošā ruļļa sākumā.

Vaska grāmatas ir romiešu izgudrojums. Koka plāksnītes klāja ar vasku, uz kura tad rakstīja īstenībā gan ieskrāpēja burtus. Lai panāktu lielāku skaistuma efektu, lietoja divkrāsainus vaskus. Sasietas kopā, vaska plāksnītes izveidoja grāmatas lapaspuses. Atrokot Vezuva izvirdumu aprakto Pompeju ir atrasts liels skaits šādu plāksnīšu. Šīs plāksnītes lietoja skolā un korespondencē.

Katra tauta rakstīja uz tā materiāla, kas tai bija pieejams.

Visinteresantākas no visiem ir palmu lapas, kuras salocītas izskatījās, ļoti līdzīgas mūsu grāmatai. Palmu lapas vai palmu lapu strēmeles tika, lietotas Indijā, Burmā un Siāmā.

Ķīnieši rakstīšanai lietoja zīdu un arī citus audumus. Bet ķīniešiem bija zināms papīra pagatavošanas noslēpums. Kad arabi iekaroja centrālo Āziju, tie paņēma sev līdz šo noslēpumu un gadu simteni vēlāk (704. g.) pergaments bija jau retums. Ķīnieši lietoja bambuka šķiedras papīra pagatavošanai, bet eiropieši lietoja lupatas un vēlāk arī koku.

No Romas imperijas sabrukuma (476. g.) līdz 1500. gadam visur dzīvē bija jūtama katoļu baznīcas ietekme un vadība.

Šīs roku rakstītās grāmatas ir pēdējā grāmatu veidošanas posmā neaizstājamas vērtības, jo 1450. gadā Maincas pilsonis Johans Gensfleišs no Gutenbergas nāca ar savu atklājumu — grāmatu iespiešanas izgudrojumu, bez kura mūsu civilizācija nebūtu iespējama.

Viduslaiku manuskripti tika rakstīti klosteros, katoļu baznīcas paspārnē, tāpēc arī manuskripti ir vairumā reliģiska satura. Sākumā burti tika izrotāti dažādās krāsās un ar miniatūras zīmējumiem. Vēlāk zīmējumi aizņēma veselu lapuspusi, atstājot iesākuma burtam pavisam mazu vietu. No krāsām visvairāk lietoja zelta, sudraba, zaļo, zilo, violeto un sarkano.

Manuskripti, jeb arī roku rakstītās grāmatas ir dažādas, atkarā no tā, kurā gadu simtenī tie radušies un piekādas skolas tie pieder. Ne tikai krāsa, bet arī dārgakmeņi greznoja manuskriptus, īpaši italiešu.

Autoritātes atzīst 11. un 12. gs. kā roku rakstītu grāmatu ziedu laikus. 13. gs. manuskriptu rakstīšana notika tikai pa daļai klosteros un nākošajā gadu simtenī tā bija speciālizēšanās nedaudziem šīs mākslas cienītājiem.

Visas grāmatas līdz Gutenberga svētīgajam atklājumam bija pieejamas tikai izredzētām šķirām: ķēniņiem, priesteŗiem un bāgātniekiem.

Cilvēki sen jau ir aizmirsuši, ka grāmata, kuru mēs šodien turam savās rokās, ir nākusi tālu ceļu pie mums, lai stāstītu par pagātni, iepriecinātu mūs tagadnē un lai saglabātu ziņas par mums nākotnei.

Grāmata ir cilvēka labākais draugs: un laimīgi ir tie, kuri sadraudzējušies ar grāmatu: tie vienmēr būs kontaktā ar pasauli un nekad nejutīsies vientuļi.

Antonina Bula, B. A.

JAUNATNES GRĀMATU NEDĒĻA KANADĀ

Lai veicinātu labu grāmatu lasīšanu un atmodinātu iesnaudušos interesi par klasisko literātūru, kanadiešu jaunatne gada beigās rīkoja jaunatnes grāmatu nedēļu. Šī cēlā ideja ierosināta jau priekš 35 gadiem Savienotās Valstīs.

1915. gadā Franklins K. Metjuss, būdams Amerikas skautu bibliotēkārs, **nolēma pārbaudīt jaunatnes** grāmatu kvantitāti un kvalitāti. Rezultāts, protams, rādīja īsto stāvokli, un tas nebūt neiepriecināja.

Fr. Metjuss sastādīja jaunatnes grāmatu sarakstu un to izsūtīja grāmatu veikalu īpašniekiem ar aicinājumu, lai ik gadus novembra mēnesī tie sarīkotu grāmatu skati, it īpaši par jaunatnes grāmatām. Diemžēl. Pirmā Pasaules kaŗa dēļ šis pasākums apsīka, pirms tas bija izveidojies.

Toties tūliņ pēc kaŗa beigām Metjuss ar jaunu sparu ķērās pie „grāmatu nedēļas" īstenošanas. Enerģisks līdzveidotājs šinī darbā viņam bija Frederiks G. Melchers. Sadarbojoties ar Sav. Valstu redzamākiem bērnu bibliotēkas vadītājiem, sastādīja katalogu ar nosaukumu „The Bookshelf for Boys and Girls". Īsā laikā šī kustība saviļņoja visu valsti. Nodibināja „grāmatu nedēļas" komiteju, kas rūpējās ne tikai par grāmatu izstādēm, bet arī par labāko grāmatu apgādāšanu, ieinteresējot šinī kustībā grāmatu izdevējus, skolas un bibliotēkas un popularizēšanas nolūkos izmantojot avīzes un radio, tagad arī televīziju. Grāmatu nedēļā tiek organizēti arī grāmatu gada tirgi, un grāmatu izdevēji no visas pasaules sūta savu grāmatu ražu uz Sav. Valstīm. Šogad tāda veida grāmatu tirgus tika rīkots Vašingtonā, D. C., kur bija redzamas 52 valstu jaunatnes labākās grāmatas. Šī kustība sāk pamazām pārņemt visu pasauli.

Grāmatu nedēļas galvenais mērķis ir izveidot labāku grāmatu lasītāju saimi, un tas ir vislabāk veicams, ja to sāk mācīt no mazotnes. Ko laba grāmata lasītājam spēj dot, to vislabāk zinās tie, kas pieder pie šo izredzēto saimes, tie, kas sadraudzējušies ar grāmatām un prot, tāpat kā citus draugus atšķirt īstos no neīstiem.

ab.

AUG JAUNS LATVIEŠU TENORS

Visā klusībā Minchenē (Rietumvācijā) jau vairākus gadus pie itaļiešu dziedāšanas profesora mācās Konrāds Šteins, kas apliecinājis savu talantu, vairākkārtīgi uzstājoties Minchenes raidītājā. Viņa māte, bijušā Latvijas Nac. operas dejotāja, kas dzīvo Toronto un atbalsta dēla studijas, kļuvusi pazīstama Kanadā, kā gaumīgu baletkostīmu izgatavotāja un kā paidagoģe vairākās Kanadas baleta skolās, saņēmusi vairākas dēla iedziedātās skaņu plates. Tās noklausoties pārsteidz jaunā tenora augstais do un liriskā tembra italiešu kantilēna. Konrāds Šteins ir tikai 21 gadu vecs. Mūzikas autoritātes Vācijā izteikušās, ka jaunais latviešu dziedonis apveltīts ar spēcīgu balsi un nedaudz gados var izveidoties par ievērojamu mākslinieku.

IESTUDĒ DEJAS PĀRI OKEANAM

Baletmeistars Eižens Leščevskis veicis interesantu eksperimentu. Dzīvodams joprojām Rietumvācijā, viņš korespondences ceļā parodiju dejotājam Tālivaldim Ozolcelmam iestudējis divas groteski — modernas dejas. Tā kā baleta iestudēšanas notēšanas technika, ko izgudroja pasaules slavenais vācu baletmeistars Labāns, pilnībā attīstīta tikai pēd. gados, baletmeistaram Leščevskim nācies pārvarēt dažādus šķēršļus, taču interesantā deju iestudēšanas metode korespondences ceļā latviešu baletā pirmoreiz izdevies teicami. Ozolcelms dejas iestudējis un tuvākā laikā dejos Toronto CBC televīzijas izmēģinājuma raidījumā.

DZIEDOT MŪŽU NODZĪVOJU...

„DZIESMU VAIROGS" DZIED JAU SEPTIŅI GADI

„Kur dziesma skan,
Tur ļaunu cilvēku nav..."

Šos vārdus teicis kādreizējais LCK priekšsēdis E. Vītols Valkas nometnē, atklājot LCK sesiju, būdams dziļi aizkustināts par koŗa „Dziesmu Vairogs" augstvērtīgo sniegumu, kas ar savām dziesmām kuplinājis šo sanāksmi. Tie laiki jau sen aiz kalniem. Toreizējie LCK sesijas vīri izklīduši, kur nu kurais, un dažs labs taisa „augstu politiku" citās zemēs, bet kora „Dziesmu Vairogs" ļaudis turas kopā ar patiesām draudzības saitēm un latvisko dziesmu. Dažkārt mēs lasām un dzirdam, ka koriem rodas zināmas grūtības lielajās pilsētās, iekāms var ierasties uz mēģinājumiem, kas prasot ne mazumu laika un arī līdzekļu. Tas tiesa. Taču ne mazākas pūles prasa „Dziesmu Vairoga" ļaudīm nokļūšana no Kalamazū uz Grand—Rapidiem, vai otrādi, kur attālums krietni pārsniedz 50 jūdzes. Par to neviens no viņiem nesūdzas. Tik īpatnējos apstākļos laikam nav neviens koris, kad apm. puse dziedātāju dzīvo vienā pilsētā, bet pārējie otrā. Arī pati vadība dalīta: diriģents Arnolds Kalnājs mīt Kalamazū, bet koŗa priekšnieks Viktors Puriņš — Grand—Rapidos.

Tagad jau pagājuši vairāk kā 7 gadi, kopš dzied šis dziesmotais pulks. Sākuši Vācijā 1945. g., drīz pēc kapitulācijas, GrossHabersdorfas nometnē, kur bijis daudz latviešu. Ziņa par koŗa dibināšanu apskrējusi visu nometni zibenātrumā. Salasījušies jauni un veci, tuvu pie 100 galviņām. Bet kad sākusies stingra sijāšana un balsu pārbaude, vairāki laidušies ap stūri, un dažs labs bijis uztraukts bez gala kā pirmajā skolas eksāmenā. Tas rāda, ar cik nopietnu un stingru pieeju pie sava darba ķēries viņu pirmais un tagadējais diriģents Arnolds Kalnājs. Cik īpatnēji jauka bijusi mēģinājuma aina zaļajā maurā, bet pats diriģents ar akordeonu plecā, to vēl tagad ar smaidu atceras koŗa pr-ks Viktors Puriņš. Nav bijis piemērotu telpu mēģinājumiem, bet arī tas nav bijis šķērslis, lai spārnoto domu — ar dziesmu kāpt kalnā — realizētu.

Lai atļauts šeit, par sākuma galtām minēt mazu statistiku. Pirmais korī pieteicies Eriks Bērztīsis, kas dzied vēl tagad, un sākumā korī bijuši veseli seši Puriņi. No Vācijas laikiem korī stingri turas ap 30 dziedoņu. Vai tā nav iepriecinoša un zīmīga aina? Drīz pēc koŗa komplektēšanas rīkots patstāvīgs koncerts, un 1945. g. 2. sept. korim bijusi pirmā uzstāšanās Sv. Pāvila baznīcā Firtā pie Nirnbergas. Dziedāts ar sajūsmu un patiesu gribu kalpot mākslai, un pēc tam sekojusi gara rinda koncertu latviešiem, vāciešiem un Sabiedroto armijas karavīriem gan ar garīgu, gan latvisku repertuāru. Aizvadītajos 7 gados iestudētas pāri par 120 dziesmu. Skaits nav liels, bet jāņem vērā, ka koris dziļu un nopietnu vērību piešķīris kvalitātei, ne kvantitātei, paturot vērā svarīgo principu — ieaudzināt dalībniekos latviskās mūzikas un dziedāšanas mākslas izpratni. Līdz ar to, tā sakot, izdziedātas latviešu koŗa dziesmas šķērsgriezumā, sākot ar Cimzi un beidzot ar jaunāka jiem komponistiem, tāpat skandinātas mūsu daiļskanīgās dziesmas.

Attiecībā uz latviešu dziesmu repertuāru, īsi, kodolīgi paskaidrojumi par to sniegti svešautiešiem tieši koncerta laikā. Korim dziesmu veltes rakstījuši: prof. Ad. Ābele un V. Bērzkalns. Iespaidīgs bijis koncerts Vācijā Nirnbergas prāvas laikā, kad dziedātas daudzu prominentu personu klātienē un to noklausījušies visi vai visas pasaules ievērojamākie preses pārstāvji.

1947. g. pieņemti koŗa iekšējās darbības noteikumi — statūti, kuros paredzēts, ka „Dziesmu Vairogs" koŗa diriģents ir Arnolds Kalnājs, kas liecina par to dziļo cieņu, ko koris veltī savam diriģentam.

Pats ražīgākais posms koŗa dzīvē bijis 1950.-51. g., kad korim, tā sakot, gandrīz pilnā sastāvā izdevies pārcelties no Vācijas uz Savienotājām Valstīm. Gada laikā koncertēts 51 reizi. Tie bijuši īsti propagandas koncerti mūsu dzimtenes slavai un godināšanai, un par tās smago likteni arvien ne mazums stāstīts amerikāņu klausītājiem. Vai mazums negulētu nakšu toreiz pavadīts ceļā un koncertējot, bet to kā skaistāko posmu Jaunajā kontinentā atceras visi koŗa dalībnieki. Nedienas bijušas ar bērniem, gadījumos, kur abi vecāki dzied korī, bieži nav bijis tos kam nodot uzraudzībā, tādēļ dažkārt mazuļus ņēmuši līdzi, un tie nereti „koncertējuši" aiz skatuves.

Cik liels entuziasms valda koŗa dalībniekos un cik augstu celts uzdevums kalpot latviskai dziesmai, var vērot arī no tā, ka vairāki tieši šim nolūkam, lai nokļūtu uz mēģinājumiem Kalamazū vai Grand—Rapidiem, nopirkuši auto mašīnas. Un kur gan nav dziedāts un izbraukāts? To liecina pabiezā parakstu grāmata, kas nākusi līdzi no Vācijas. Latviešu dziesmas skandinātas vai visās lielākās pilsētās Mičigenas valstī un ārpus tās robežām. Atsauksmes no klausītājiem un mūzikas kritiķiem vislabākās, gan turpat parakstu grāmatā, gan amerikāņu laikrakstu slejās. Nav brīnums, ja šādā kārtā „Dziesmu Vairoga" ļaudīm savās turnejās izdodas „sadziedāt" ap 150 galvojumu. Lielisks talcinieks un izpalīgs šinī ziņā bijis māc. J. Laupmanis Kalamazū. Koŗa dalībnieki nēsā krūšu nozīmi, kurā idejiski ietverta doma, kas dod spēku, jēgu un izturību pastāvēt: uz latviska vairoga veidota kokle— latviešu dziesmu simbols, tātad dziesmu vairogs, kas simbolizē uzbrukuma atvairi ar latvisko dziesmu. Virs vairoga trīsstūraina liesma, kas savukārt simbolizē mūžīgās Latvijas ideju — „Dziesmu Vairoga" — galīgo mērķi... Pie koŗa pastāv goda biedru institūts, un koris inkorporēts Mičigenas valsts iestādēs kā patstāvīga organizācija. Korī ir 65 aktīvi koristi. Koris piedalīsies Čikagas dziesmu svētkos un nākošā gada rudenī viesosies Kanadā, lai piedalītos Kanadas vispārējās latviešu dziesmu dienās.

„Dziesmu Vairoga" vadības un visu koŗa dalībnieku karstākā vēlēšanās redzēt savās rindās vairāk latviešu jaunatnes, lai tādā ceļā atsvaidzinātu koŗa sastāvu ar svaigu balss materiālu un lai pati jaunatne varētu augt latviskās dizesmas garā un piepildītos tautas dziesmā teiktie vārdi: „Dziedot dzimu, dziedot augu, dziedot mūžu nodzīvoju."

Valters Zirnītis

Labākā un paliekošākā dāvana ir

RAKSTĀMMAŠĪNA

Piedāvāju visāda veida rakstāmmašīnas, sākot ar 67.50, ar un bez latviešu taustiņu iekārtas

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

Tel. RA 7149

G. ŠTĀLS

MELNĀ AFRIKA UN TĀS NOSLĒPUMI

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

ZILOŅU ZEMĒ

ZILONIS SAMIN MEDNIEKU. — VIENA NEDĒĻA KATOĻU MISIJĀ. — ČŪSKU FAMILJĀRITĀTE. — BIFELIS VIENS NO BĪSTAMĀKAJIEM AFRIKAS DZIVNIEKIEM.

Nākošo dienu vēroju, ka visi, kā vīrieši, tā sievietes, izturas pret skaisto Antuaneti kā pret līdzīgu, kā pret katru cienījamu personu. Tiešām cilvēcīgām sirdīm šie melnie plikie ļaudis.

Mēs jau dzīvojam dažas nedēļas nometnē, dzirdam ziloņus, kas ārdās pa mežu, gandrīz katru dienu redzam jaunas pēdas, bet pašu „karali" tomēr neizdodas sastapt vai ieraudzīt. Beidzot mūsu nometnē ierodas kāds būvuzņēmējs, ar saviem nēģeriem medniekiem pamedīt ziloņus. Kā vecs koloniju iemītnieks viņš savā mūžā nomedījis ne vienu vien milzi. Ar lepnumu viņš mājās rādīja mums savu pēdējo trofeju — ziloņa ilkņus, kas pārsniedza cilvēka augumu. Jau pirms nedēļas viņš bija izsūtījis dažus medniekus, lai izsekotu ziloņu gaitām.

Nākošo rītu dodamies uz mazu upīti, kur zemā, purvainā vietā ziloņi mēdz nākt padzerties un pamīdīties pa dūņām. Cauri lielai zālei un bieziem krūmiem vēža gaitā tuvojamies izredzētai vietai. Vēl tikko aust gaisma, un mākoņiem pārklātās debesis ir pelēkas kā lietainā rudens dienā. Visas krāsas dabā drūmos toņos, kas mainās no tumši zaļi pelēkās līdz melnai.

No tropu spilgtuma ne vēsts. Neviena zieda, nedz augļa. Tumši zaļš un vēl tumšāki zaļš visapkārt, ar violeti pelēkiem padebešiem. Mūsu pavadoņus grūti saskatīt dažu desmit soļu attālumā, tik ļoti viņu melnā krāsa saplūst ar dabu. Mums pa priekšu iet melnie mednieki un daži strādnieki ar „machettes" — rokas izkaptīm, šķirdami mums ceļu biezajā mudžeklī.

Beidzot ieņemam vietas vienā pusē upītei, labi paslēpjamies un sarīkojamies uz ilgu gaidīšanu, jo ziloņi mēdz parādīties tikai ap dienas vidu. Izraudzītā vieta ir biezā meža starp milzu kokiem un platlapainiem zāļu augiem. Pērtiķi jau iesāk savas rīta gaitas, un visu laiku dzirdama zaru švīkstēšana, kad tie lec no koku galotnēm uz dažu desmit metru zemākiem zariem. Viens pēc otra tie pulkā seko savam vadonim no zara uz zaru. Jau sen „bulokoko" izkliedzis savu rīta kliedzienu. Tas ir bezmaksas pulkstenis nēģeriem. Šis skaistais, koši zilais putns, mūsu medņa lielumā, ar platiem spārniem un gaŗu asti, kliedz pulksten sešos rītā un pusnaktī.

Uz ziloņiem neesam vēl uzdūrušies.

Mūsu melnie mednieki uzmanīgi, soli pa solim, tuvojas mazam purviņam, ko veido upe savā līku loču tecējumā.

— Klusu — čukst pavadoņi, — ziloņi nāk. —

Es nesadzirdu nekā. Paiet vēl vairākas minūtes, līdz arī mēs izdzirdam švīkstēšanu — klusu, dobju troksni, — kustas krūmi, šad tad iekrakšķas koku zari. Pēkšņi iestājas klusums.

—Zilonis tur, — nēģeris rāda man krūmu puduri. Vēl nevaru nekā saredzēt. Krūmi kā krūmi, lapas un koki — viss pelēki zaļš, un neviena ziloņa nav. Nav jau tas nekāda pelīte, ko krūmu vidū nevarētu saskatīt.

Šai brīdī norīb šāviens, un veiklā un ātrā gaitā parādās lielisks zilonis, nikni kustinādams ausis un cilādams snuķi. Dažus acumirkļus vēlāk skan necilvēcīgs kliedziens. Izšaujam arī mēs, bet lielais dzīvnieks maina virzienu un pazūd tikpat negaidīti, kā parādījies. Viss norit tik ātri, ka nepagūstam aptvert, kas īsti noticis.

Steidzamies uz priekšu, lai noskaidrotu kliedziena iemeslu. Pretēji aizliegumam šaut uz ziloni melnais mednieks, atrazdamies tuvu ziloņa ceļam, izšāvis pirmais. Ievainotais dzīvnieks acumirklī bijis tam klāt, to samīdījis un, mūsu šāvienu iztrūcināts, pazudis dziļajā mežā. Otram melnajam šautene nav gājusi vaļā. Par laimi, nēģeris izglābis dzīvību, lauzta tikai kāja. Apskatu tuvāk šautenes un apbrīnoju melno drošsirdību tuvoties ar tādu ieroci bīstamajam dzīvniekam. Tās ir veču vecās šautenes, ko iedarbina ar kramu un pilda ar pulveri pa stobra galu, ieberot dažus dzelzs gabalus ložu vietā. Ar tādu šauteni var trāpīt kaut cik droši tikai desmit metru attālumā, labi uzmanoties no uguns, kas speŗas sejā no šautenes stobra.

Tā nobeidzas mūsu ziloņu medības. Pārnākam mājās tukšām rokām ar smagi ievainotu mednieku.

Mēnesis pēc mēneša paiet un topam vienmēr vairāk un vairāk flegmatiski. Trūkst uzņēmības pēc nogurdinošā darba doties gaŗākos gājienos medību nolūkā. Tikai reti kādu svētdienu pakustamies pāris simt metru attālumā no nometnes, lai pamedītu gazeli vai kādu bifeli. Visvairāk ilgojamies atpūtas. Viltīgais klimats aizvien stiprāk grauž nervus un veselību.

Meža satumst jau pulksten piecos. Gaŗos vakarus pavadām nometnē un mūžīgais sutīgums sāk radīt nesaskaņas un nevajdzīgus strīdus. Beidzot pienāk brīdis doties projām. Arī mūsu nēģeŗu bars atgriežas savos ciemos. Ņemam līdzi tikai savu skaisto gaŗmataino pērtiķi „Gokango". Esmu tīri pārsteigts, ka, pametot šo meža nometni, krūtīs iezogas skumjas, it kā zaudējot kaut ko dārgu un vērtīgu — brīvību.

Atvadoties kāda melnā skaistule pačukst draugam, ka gaidot pēcnācēju. Smiedamies apsolām tai atsūtīt vērtīgu dāvanu, ja bērns būs gaišas krāsas. Vēlāk, atgriežoties Francijā, uzzinām, ka bērns tiešām piedzimis metiss, bet nedzīvs. Tā ieguvām arī pierādījumu, ka meli primitīvajam cilvēkam svešāki nekā mums.

Atpakaļ ceļojums iekrīt laikā, kad ziloņi lielākos baros uzsāk savu kārtējo gājienu. Kādā zemā vietā, no liela attāluma ieraugām ziloņu baru, kas mīdās pa purvainu apvidu un laiž ar snuķiem gaisā

BIFEĻU MEDĪBAS

Jau veselu nedēļu atrodamies katoļu misijas paspārnē. Vesels gads aizvadīts teltī, tādēļ tagadējā dzīvojamā istaba, ar cementa grīdu šķiet neparasti grezna un komfortābla. Ātri paiet vakari, misionāru vidū tērzējot par agrākiem heroiskiem kolonizācijas laikiem, spēlējot patafonu, vai arī iebaudot vienu otru stiprāku glāzīti. Misijai pieder vairākas mūŗa ēkas, sakņu dārzs, kafijas lauki un dažādu augļu koku — oranžu, papaju, maizes un ananasu plantācijas. Sakņu dārzā visa diena paiet, cilājot lielās zāļu segas, kuŗas uzsedz dobēm un tad atkal noņem, atkarā no saules stipruma un miglas. Īsts katorgas darbs. Plašā saimniecība izveidota vairāk desmit gados — ēkas un dārzi pašu misionāru roku darbs. Savādi noraudzīties jaunuzceltā divstāvu ēkā, kas domāta bezmaksas amatnieku apmācīšanai, bet, skolnieku trūkuma dēļ, stāv tukša. Nēģeŗu zēni negrib mācīties amatu pat tad, ja tiem dod bezmaksas uzturu un dzīvokli. Eiropiešu loģikai zema cena šai zemē.

Beidzot pienāk brīdis, kad atkal dodamies tālāk un šķērsojam neredzētus mežus, kalnus un ielejas. Apmetamies kāda meža malā, kur nelieli koku puduri mainās ar savanu klajumiem. Šai apvidū uzturas bifeļi, un šo dzīvnieku pēdas sastopamas uz katra soļa. Uzceļam teltis, iekārtojam nometni un, apmierināti ar paveikto darbu, sēžamies pie galda. Pēkšņi mazais pērtiķis „Kiki", kas uzmeties uz krēsla atzveltnes, nejauki iekliedzas „kerr—kerr". Šādu kliedzienu dzirdam pirmoreiz.

Turpinājumā sekos PRIEKI PAR MEDĪJUMU

Gadskārtējā
PRESES BALLE
SEZONAS GREZNĀKAIS SARĪKOJUMS
30. JANVĀRĪ, PL. 20.
Kolumbus Hallē

Preses pile ieradīsies personīgi
KLĀTI GALDIŅI
JAUTRA KABARĒ PROGRAMMA
Ieeja $1.50, dāmām $1.00
Galdiņus lūdz rezervēt līdz 29. janv. pa tel. WA 0792, vakaros arī RI 6453

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.
Tel. WE 5543.
Fotografēšana sarīkojumos. Grupu un kāzu uzņēmumi. Portrejas. Foto pasēm. Foto—amatieŗi, nododiet savas filmas attīstīšanai, kopējumiem vai palielinājumiem.

Dr. Edite Klišāne

Ziemassvētki tropos un sniegā

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VENECUĒLAS ANDIEM

Gandrīz četrus gadus jau esmu pavadījusi plašajā līdzenumā pie Orinoko krastiem. Esmu nobraukusi džīpā pāri par 100.000 km, esmu jājusi ar zirgiem un ēzeļiem, esmu cēlusies pāri Orinoko upei mazajās indiāņu vienkocenēs, esmu ārstējusi tīģeru, krokodiļu, čūsku un pērtiķu sakostos, esmu skatījusi slimības, nabadzību un postu, bet esmu arī priecājusies par Orinoko apgabala skaistumu, par Lielo Straumi, kā šo upi vēl šodien sauc indiāņi, ilgas stundas auļekšojusi pa plašo stepi, un, aizmirstot čūsku un visas citas džungļu briesmas, klaiņojusi gar tropu augiem aizaugušajiem upju krastiem. Šajā laikā biju paspējusi aizmirst, ka kaut kur pasaulē ir sniegs, aukstums un ziema, ka pastāv četri un nevis divi gada laiki.

Atpūtai esot vajadzīga pārmaiņa. Tāpēc šogad savam atvaļinājumam izvēlējos Andu kalnus, kur dzirdēju esam sniegu. Gribējās atkal reiz redzēt, kādas izskatās sniegotas kalnu galotnes un kā jūtas cilvēks, kad ir auksti.

Man ir aizmirsusies ģeografija un augstākie pasaules kalni ar viņu izmēriem metros, tāpēc negribu apgalvot, ka Venecuēlas Andi būtu augstākie kalni pasaulē, man pilnīgi pietiek, ka tie ir augsti, man pietiek arī ar to aukstumu, kas te valda. Brauciens automašīnā, jo dzelzceļu šajā zemē tikpat kā nav, var būt lielisks vai arī briesmīgs. Tas ir atkarīgs pilnīgi no tā, kas mašīnu vada. Ceļš pāri Andiem gan saucas lieliski „Carretera Transandina" — bet īstenībā nav neko daudz platāks par lauku celiņu. Puslīdz droši pa to var braukt viena pati mašīna vienā virzienā. Kad ir jāsatiekas ar kādu pretimbraucēju, jāpielieto augstākā matēmatika, lai aprēķinātu attālumu starp abām mašīnām milimetros. Ceļš vijas līku loču gar kalnu malu, arvien augstāk un augstāk. Tas ir vienkāršs zemes ceļš, kur vienā pusē paceļas augsta klinšu siena un otrā pusē atveŗas kilometru dziļš bezdibenis. Braucējs jūtas puslīdz drošs, kamēr labajā pusē ir siena, bet kad ceļš pārvietojas otrā aizas pusē, un pa labi atveŗas bezdibenis, atliek tikai viens — aizvērt acis un paļauties Dieva gādībai. Vismaz mans vīrs, kas sēd pie auto stūres, man apgalvo, ka visos kritiskajos brīžos viņš aizverot acis. Negribu apzvērēt, ka viņam pilnīgi ticu, bet iespējams tas tomēr laikam ir, jo citādi vēl tagad nevaru izskaidrot, ka cilvēks var laimīgi šos kalnus pārbraukt.

Arvien augstāk un augstāk vijas līkumotais ceļš. Līdz 3000 m augstumam mēs jūtamies lieliski. Skati, kas atveŗas ceļotāju acīm, ir neaizmirstami. Ir grūti salīdzināt Andus ar kādiem citiem kalniem. Andiem nav līdzības ar Alpiem, vismaz dabas skatu ziņā ne. Ļoti maz ko saprotu no ģeoloģijas un zemes slāņiem, bet cik vienkārša cilvēka acs spēj saskatīt, arī šajā ziņā ir liela atšķirība starp līdz šim redzētajiem Eiropas kalnājiem un Andu kalnu grēdām. Andu kalnāji zemākajās kārtās ir gandrīz pilnīgi kaili un izskatās mazliet brūni vai iesarkani. Vietvietām aug reti un kropli krūmāji un kaktusi. Tuvojoties kādam kalnu ciematam, redzam kviešu laukus. Tā ir pirmā reize kopš esmu tropos, kad sastopos ar labības laukiem. Andu kalni ir vienīgais apgabals Venecuēlā, kur padodas labība. Tuvojoties 4000 metru robežai, sākam just augstuma un aukstuma iespaidu. Jūtu spiedienu deniņos un kaklā. Jūtu, ka sirds darbība paātrinās, tāpat elpošana, bet iekams turpinām braucienu un sēdam mašīnā, viss tas mūs sevišķi netraucē. Kad ceļš sasniedzis augstāko vietu — 4118 m virs jūras līmeņa — un piebraucam pie kādas kalnu viesnīciņas, nolemjam apstāties un iedzert tasi kafijas. Taču ar pirmo soli, ko speŗam uz zemes, jūtam, ka no kafijas dzeršanas nekas neiznāks. Sāk reibt galva un kājas streipuļo kā pēc stiprāku dzērienu iebaudīšanas. Mūs pārņem ledains aukstums. Kaut gan jau izbraucot esam sagatavojušies uz aukstumu un saģērbušies diezgan silti, mēs salstam. Rēķinām, ka termometrim vajadzētu rādīt apmēram nulli, un jūtamies pārsteigti un apkaunoti, kad redzam, ka dzīvsudraba stabiņš stāv uz 18 gradiem Celsija. Bet mēs salstam! Ir viens no diviem — vai nu termometrs ir bojājies, vai mēs esam aklimatizējušies. Jāpieņem pēdējais, jo kad termometrs nepārtraukti rāda 30 gradus virs nulles un saule gandrīz visu dienu stāv tieši virs galvas, mēs jūtamies lieliski. Laikam gan šajos četros gados no ziemeļzemju stādiem esam pārvērtušies par tropu augiem, kam nepieciešams tropisks karstums, lai varētu pastāvēt.

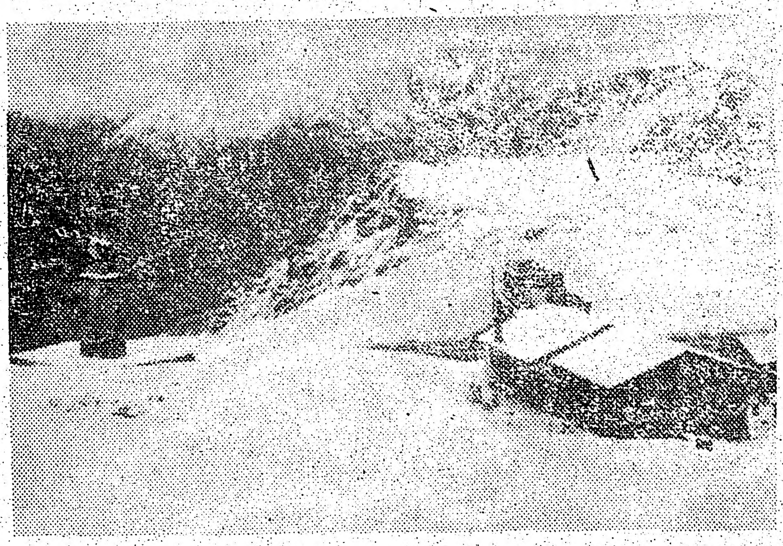

Andu kalnos 4118 m augstumā

Turpinām braucienu lejup un ar katru metru zemāk jūtamies labāk. Vakarā iebraucam vecajā universitātes pilsētā Meridā, kas slavena ar lielisko klimatu. Tas patiešām nav slikts, bet mēs turpinām salt, kaut gan pilsēta atrodas 1600 m joslā un temperatūra ir virs 20 gradiem. Andu apgabals ar savām pilsētām un ciematiem, ar saviem cilvēkiem un paražām, ir pilnīgi atšķirīgs no apgabala pie Orinoko krastiem.

(Nobeigums 8. lpp.)

LŪDZU!
Ja vēlaties pirkt jaunu FORDA auto — vieglo vai smago — stājieties sakaros ar mūsu firmas pārstāvi
V. Pesecka kungu
1638 BLOOR ST., W., TEL. OL 2371
(arī vakaros no plkst. 18—21 un sestdienās no pl. 10—13)
Lielā izvēlē lietotas vieglās un smagās automašīnas
Ātri un apzinīgi dažādu firmu automobiļu remonta darbi
FORD — MONARCH PĀRSTĀVĪBA
CHURCH MOTORS LTD.
1638 BLOOR ST., W., TEL. OL 2371

IEVĒRĪBAI!
Izdaru pasūtinājumus un labojumus
LATVISKĀM ROTAS LIETĀM
arī pēc piesūtītā zīmējuma un uz nomaksu.
O. GRIĶIS, Muskoka Sanatorium, P.O. Gravenhurst, Ont. (61)

Mizarha zalbe — reumatisma ienaidnieks. Mizarh salve — Mizarha zalbe
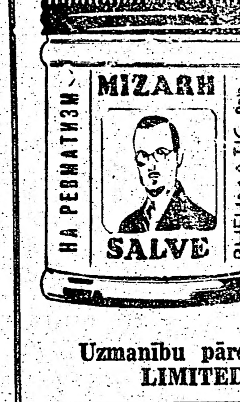

Pret reumatiskām, artritiskām vai muskuļu sāpēm, sāpēm plecos, lāpstiņās, kaklā, rokās, plaušu sasaldēšanu, sāpēm krustos, išiāsu, sāpēm gūžās, pret ceļu locītavu uztūmu, sāpēm kājās no vēnu paplašināšanās, zilumiem miesā, aukstām kājām un pret šermuļiem. MIZARHA zalbe saaukstēšanos izvelk miesas virspusē augoņu veidā un tūdaļ pēc iezieśanas atvieglina sāpes. Brīdinājums — galvu un seju ar MIZARHA zalbi nedrīkst ieziest. Otras tādas kā MIZARHA zalbe, nekur Kanadā nav. Citas zalbes ir atdarinājums, un mēs tās neesam gatavojuši. Podiņš maksā $5. Mūsu adrese: Uzmanību pārdošanā tikai Kanadā! LUSCOE PRODUCTS LIMITED, 559 Bathurst St., Toronto 4, Ontario

PĒRKOT MĀJU!
Ja Jūs esat nodomājuši pirkt māju, es varu piedāvāt savu godīgu pakalpojumu un padomu izvēlēties rajonu, palīdzēt izkārtot kreditu, lai būtu drošs, ka Jūs nemaksāsit vairāk par tirgus vērtību; paskaidroju arī dažus sīkumus Jūsu pašu valodā
Es dzīvoju Toronto jau veselus 25 gadus
A. GARBENS
MENARY AND SON REAL ESTATE
431 Roncesvalles Ave, Toronto
Tel. LL 1112 Vakaros HY 1543

UZMANĪBU MĒBEĻU PIRCĒJI! UZMANĪBU MĒBEĻU PIRCĒJI!
Jūs gribat pirkt mēbeles? Nenokavējiet izsekot
T. Eaton Co. — Mēbeļu nod.
Toronto dienas avīžu sludinājumiem. Sevišķi pievēršu jūsu uzmanību mūsu februāra mēneša izpārdošanai. (Preces tiks izstādītas sākot ar 23. janvāri)
NEPIEREDZĒTI ZEMAS CENAS!
NIKOLAJS MEDNIS
COLLEGE IELAS 4. STĀVĀ. TEL. darbā TR 1133 — lok. 4125
mājās HY 5175 (38)

Dr. MICHAELS BALKANI
sieviešu ārsts, speciālists dzemdību palīdzībā (agrākais šefārsts Budapeštas slimn. un Minchenes slimnīcas sieviešu nod. vadītājs)
202 St. Clair Ave W. Toronto (pie Avenue Rd.)
Tel. RA 9632; HU 7841
Pieņem no 3—6 pēcpusd., trešd. no 3—8 pp. Pārējā laikā vienošanās pa telefonu (84)

Dr. JĀNIS KAROLS
M.D. — L.M.C.C.
pieņem slimniekus 404 DELAWARE Ave, Toronto
Darbdienās no 9—11 un 5—7, izņemot trešdienās, tel. OL 1681

Latvijas amata meistara
J. KREIĻA
FOTO DARBNĪCA
izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni
PIEŅEM REMONTĀ FOTO APARĀTUS
FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ
445 PAPE Ave, TORONTO
TEL. GE 0756

FRANK VASS, B.A.
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

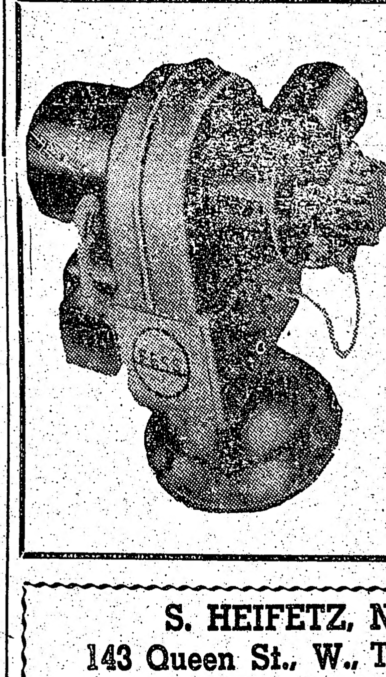
Ierīkoju un laboju visāda veida apsildīšanu un eļļas apkuri
Visplašāk pazīstamais eļļas apkures sildītājs (burners) FESS ar visu ierīkošanu izmaksā $360. Garantija vienu gadu.
BEZ STARPNIEKIEM, uz nomaksu 6%
Pārkārtojot uz eļļas apkuri, apsildīšanas pārtraukums ilgst tikai 4 stundas
A. LAGUNS
964A Bathurst St., Toronto, Tel. ME 6583

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
143 Queen St., W., Toronto, tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

10% ATLAIDE 10%
PAŠREIZĒJIEM PASŪTINĀJUMIEM
DĀMU un KUNGU
APĢĒRBIEM
V. KUČĀNS
94 Gloucester St., Toronto, Ont.
JAUNĀKIE AUDUMI PAVASARA SESONAI
KATRU DIENU NO 9—21

AUTOĪPAŠNIEKI!
Apgādājiet īstā laikā automašīnas ar sniega riepām
- Pārdošanā visu izmēru jaunas un lietotas riepas
- Ļoti labi vulkanizē un atjauno jūsu riepas
- Ļoti zemas cenas un garantēts darbs
- Mēs pērkam lietotas riepas.

Runājam vāciski, krieviski un zviedriski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā. Sestdienās līdz 6 vakarā
459 RONCESVALLES AVE, TORONTO. TEL. LA 2550
(1065) Jūs cienot IVANOVS un MALSTROEMS

av labākas zāles, kā RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY
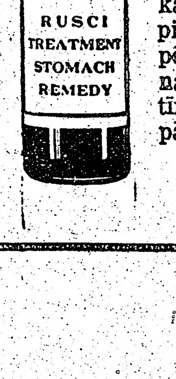

Ja jūs ciešat no vēdersāpēm, žults, aknu, pūšļa un nieŗu slimībām, uzpūsta vēdera, spiediena zem lāpstiņas, gāzēm, vai no skābes kuņģī, ēstgribas trūkuma, sāpēm zem ribām, vai kreisos sānos, rūgtuma mutē — tad neatlieciet uz rītdienu, jo rītdien var būt par vēlu ārstēties ar vislabākajām zālēm. Jau tagad no sirds ieteicam jums, ieņemt pa tējkarotei, RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY, pirms katras maltītes 3 reiz dienā, lai nenonāktu līdz nopietnākai slimībai. Jūtams noteikts atvieglinājums pēc pirmās pudeles. Katram cilvēkam jāizlieto viena vai divas pudeles šo zāļu, lai līdzīgi mašīnai iztīrītu kuņģi, zarnas un žulti. Tad jūs būsit pilnīgā pārliecībā par savu veselību. Pudeles cena $6.00.
Uzmanību! Pārdošanā tikai Kanadā!
559 Bathurst St., Toronto 4, Ontario
LUSCOE PRODUCTS LIMITED,

Mēs ar baletu Austrālijā

AINAS RĪGAS UN ARTURA FĪBIGA VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ

Skatuves māksla Austrālijā ir nostādīta uz diezgan savādiem pamatiem. Visu galvaspilsētu lielie teātri pieder pāris sabiedrībām, kuras ieved ārzemju māksliniekus, tā nedodot iespēju Austrālijā izaudzināt pašiem savus spēkus. Katram spējīgākam talantam jāmeklē laime un darbs Anglijā.

Interesi par baletu Austrālijā atmodināja Pavlovas, Djagileva (Russian Ballet) un „Ballet Rambert" trupu viesizrādes. Pēdējā kara laikā bijušais Pavlovas trupas dejotājs Borovanskis izveidoja pirmo Austrālijas baleta grupu no savā studijā izaudzinātiem spēkiem. Bet pēc īsas, kaut arī panākumu bagātas sezonas trupa darbību izbeidza. Tomēr austrālieši baletu neaizmirsa. Daudzās deju skolas katrā pilsētā palīdzēja uzturēt dzīvu interesi. Pēc pēdējās Ramberta viesošanās 1948. g. Austrālijā palika daži trupas solisti, kuri jau pie „Australian National Theatre Movement" nodibināja „Australian National Ballet". Šī kompanija strādāja ar mazu, bet noteiktu valdības atbalstu, kas palīdzēja saturēt trupu kopā ilgāk kā tikai vienu sezonu.

Jau pirmā trupas darbības gadā mēs izbeidzām darbu fabrikā un tūlīt tikām ieskaitīti trupā kā pirmie solisti. Tā bija laimīga diena mūsu drūmajā jaunaustrāliešu dzīvē. Kaut arī divus garos gadus centāmies uzturēt sevi dejotāju formā, izlietojot katru brīvdienu un agrās rīta stundas pirms fabrikas darba treniņiem, tomēr netiecējām, ka mūsu baleta vakaru Melburnas Universitātes zālē noskatīsies tik ievērojamas baleta personības. Vēl bija jāpārvar asais aizspriedums, ka tīrās austrāliešu baleta trupas pirmajās rindās dejos 2 ārzemnieki, bet maza speciāla izrāde galvenajai direktorei visus aizspriedumus izlīdzināja. Mēs tikām ieskaitīti trupā kā paraugdejotāji, jaunās trupas ātrākās attīstības veicināšanai.

Kad pēc pusgada šī trupa darbību pārtrauca uz nenoteiktu laiku, mūs angažēja „Council of Adult Education of Victoria", lai mēs ar savu programmu apceļotu Viktorijas lauku centrus. Šāda veida skatuves darbība diezgan nogurdina, bet ārkārtīgi interesanta.

Kā šāda turneja notiek un ko visu tajā esam piedzīvojuši, aprakstīšu savā nākošajā vēstulē.

Publikas sajūsminātās atsauksmes un neparasti pilnās zāles ieinteresēja attiecīgo izglītības nodaļu Rietumaustrālijā, un tā turpinājām savu baleta pioniera darbību tur. Kad pēc 20 nedēļu ilgas ceļošanas pa Austrālijas plašumiem atgriezāmies Melburnā, nopirkām tur mazu māju un sākām iestudēt jaunu programmu. Mūs iztraucēja telegramma no Jaunzēlandes, kur pašlaik viesojas atkal uz laiku darbību uzsākušā „Austral. National Ballet Co.". Trupas pašreizējā soliste bija pēkšņi saslimusi, un es tiku aicināta nekavējoši pārņemt galveno lomu Gulbju ezerā un princesi Auroru, kā arī dejot mūsu „Pas de deux" ar Arvidu divertismentā. Diennakti ar lidmašīnu jau bijām Vellingtonā un pēc 4 steidzīgiem mēģinājumiem dejoju gulbju princesi ar amerikāņu solistu Henriju Dantonu kā princi. Šī negaidītā Jaunzēlandes turneja mums vienmēr ābiem paliks atmiņā kā mazs triumfa brauciens. Jaunzēlandes daba stipri atšķiras no Austrālijas ainavām. Klimats ir stipri aukstāks. Cilvēki ir ārkārtīgi sirsnīgi un viesmīlīgi. Mūsu abu dejotais „Rozes Adagio" ieguva mums daudz cienītāju turienes mākslas aprindās, un ir tikai laika jautājums, kad mēs atkal apceļosim Jaunzēlandi, šoreiz paši ar savu programmu.

Žēl, ka, atgriežoties mājās, mūs sagaidīja rūgta vilšanās. Jau kopš pus gada bijām priecājušies, cītīgi trenējušies un gatavojušies svarīgākajam notikumam mūsu dzīvē: bijām abi izredzēti sevišķajam godam, dejot priekšā princesei Elizabetei, tagadējai Anglijas karalienei, lielajā sagaidīšanas ballē viņas iebraukšanas dienā Austrālijā. Programma bija paredzēta pustundu gara, kura sastāvēja no 4 mūsu dejām, ABC stīgu kvarteta pavadījumā, pārgērbšanās laiku aizpildot Austrālijas iecienītākai soprānei. Pa dienu nodarbināti Melburnas „Princeses teātrī" Ziemassvētku pantomīmā, ik vakaru izlietojām cītīgiem treniņiem un jaunu kostīmu gatavošanai! Visa šī gatavošanās tika turēta lielā slepenībā, iespējamo skaudīgo intrigu dēļ. Nedrīkstējām pat saviem tuvākajiem draugiem stāstīt par gaidāmo lielo uzdevumu. Tad beidzot nāca skumjā radio ziņa Karalis miris. Protams ka karaliskā pāra ceļojums un visi ar to saistītie darbi tika pārtraukti Pēc vienas nedēļas atpūtas Melburnā dosimies atkal trešā Viktorijas turnejā.

Nupat parakstījām kontraktu kā lektori Pertas Universitātes vasaras skolā un noslēgumā dosim 2 baleta koncertus uz aulas lielās brīvdabas skatuves.

Austrālijā publika baletu ļoti iemīlojusi. Žēl, ka Austrālijas valdība vēl mākslas dzīvē nav pietiekami ieinteresēta, lai sniegtu vajadzīgo naudas pabalstu baleta īstās attīstības veicināšanai. Tomēr pirmie soļi ir sperti, un, ja arī ne tik drīz, reiz tomēr Austrālijai būs pašai savs pastāvīgs balets.

Aina Rīga,
Arvīds Fibigs.

Baletdejotāji A. Rīga un A. Fībigs Jaunzēlandes turnejā

P. Brīvkalne pošas Amerikas turnejai

DZIEDONE L. SEPE KANADĀ IERADĪSIES VASARĀ

Operdziedātāja Paula Brīvkalne un Ludmilla Sepe Rietumvācijā parakstījušas garantiju līgumus koncertu turnejai Kanadā un ASV. Līguma norakstus saņēmis abu mākslinieču koncertu organizētājs Ed. Keišs. Kā koncertu rīkotājs mūs informē, abām mūsu izcilām dziedonēm koncerti jau noorganizēti, un Brīvkalnei tie notiks piecpadsmit pilsētās. Par koncertiem latviešu organizācijas izrādījušas dzīvu interesi. Pat Kalifornijas latviešu apvienība lūgusi dziedones viesoties Losandželosā un citur, bet Brīvkalnei viesošanās laiks ir ierobežots, jo jūnijā vidū jābūt atpakaļ Eiropā sakarā ar Vāgnera operu festivālu Baireitā. Viņas koncerti tāpēc notiks visvairāk Amerikas austrumos, atstājot rietumus uz vēlāku laiku. Māksliniece izmantos gaisa satiksmi un Kanadā ieradīsies maija sākumā. Viņas pirmais koncerts notiks Otavā, bet otrs Toronto. Toronto Brīvkalne sniegs divus koncertus: pirmo piektdienas vakarā, otro svētdienas pēcpusdienā.

Nesen dziedone ar izciliem panākumiem dziedājusi titulpartiju Karmenā. Kādā recenzijā pēc Karmenas pirmizrādes Oldenburgas laikraksts raksta: „Šī Paulas Brīvkalnes Karmena! Viņa apvieno tajā savu mecosoprāna bagātīgo koloritu un iedzimtās mākslinieciskās spējas ar gudrību, kas sakņojas Karmenas būtībā, un čigāniskāku to nevar iedomāties." Pēc pirmizrādes dziedone saņēma uzaicinājumu dziedāt Karmenu Hanoveras operā, bet nākošos divi gados viņa darbosies Esenes operā. Vēl tikai nesen Brīvkalne atzīmēja Salomes 50. izrādi Minchenes operā. Par mākslinieces panākumiem Vācijā interesējies starptautiski pazīstamais amerikāņu impresārijs Hjuroks (Hurok) un Metropolitēna operas galv. vadītājs R. Bings, kas pēc izcelsmes ir vācietis un meklē apdāvinātus dziedātājus ar ekspresīvu drāmatisko skatuves talantu un šarmu. Brīvkalne ar šiem dotumiem ir apbalvota bagātīgi, „iekarojusi" jau Vāciju, un nav šaubu, ka viņa to spēs arī Amerikā. Ar viņas panākumiem Vācijā iepazīstināti arī Toronto koncertu aģentūras vadītāji, kas izteikuši vēlēšanos mākslinieci dzirdēt viņas koncertā Toronto.

Ka par Brīvkalnes koncertiem Toronto tautiešiem ir dzīva intrese, liecina fakti, ka jau tagad daudzi apvaicājušies, vai drīz varēs sev rezervēt koncertu ieejas biļetes. LNAK minētiem koncertiem ieejas kartes sāks pārdot marta mēnesī. Pašreiz Brīvkalne sākusi iestudēt savu koncerta programmu, kuras pirmajā daļā viņa dziedās latviešu komponistu darbus, bet otrā daļa būs internacionāla.

Otra mūsu apdāvinātā dziedone Ludmilla Sepe, kas arī darbojas Rietumvācijā, Kanadā ieradīsies vasaras laikā, un viņas koncerti atklās nākošā rudens sarīkojumu sezonu. Tā kā Sepes laiks nebūs ierobežots, viņa koncertēs arī Sav. Valstu un Kanadas rietumdaļā, viesojoties Vinipegā, Kalgarijā, Edmontonā un Vankuverā, turpinot turneju pa ASV rietumiem.

„PASTNIEKU" SPĒLE

Vašingtonas vidusskolā skolotājs Luis Punds starp citu iekārtojis skolniekiem iespēju mācīties skūpstīties. Viņš bija paredzējis savā stundu plānā arī pusstundu tā sauc. „pastnieku" spēlei. Punds, kurš labprāt nodarbojies ar psiholoģiju, atradis, ka šāda jauniešu tuvināšanās ir ļoti vēlama. Tie atraisoties un izkļūstot no liekas un nevēlamas kautrības, kuru daži jaunieši paši ar savu iniciātīvu vien pārvarēt nevarot.

Jauniešu vecāki tomēr bijuši citās domās un sākuši protestēt. Skolu inspekcija arī nevarējusi atbalstīt Punda rīcību un rezultātā viņš no amata atbrīvots. Skolēni viņa aiziešanu tomēr nožēlo. Pats maigais un nopietni noskaņotais skolotājs domā tagad pelnīties ar trumpetes pūšanu kādā džesa orķestrī.

Jendas priekšniece R. Pavasare

Jaunā priekšniece gaidu kustībai pievērsās 1935. g. rudenī Cēsīs, iestādamās 3. Cēsu gaidu vienībā. Vadītājas solījumu devusi 1936. g. 12. jūlijā Lielupes gaidu vad. nometnī. Tā paša gada sākumā P. uzņēmās Valmieras 4. gaidu vienības priekšnieces pienākumus un pēc pāris gadiem ievēlēta par Gaujas novada priekšnieci. Trimdā gaidu vadītājas darbu sāka 1945. gadā Huzumā. Pēc gada Flensburgā vadīja 35. Gaujas gaidu vienību un reizē bija arī Gaiziņa novada priekšniece. Pienāca 1948. g., kad enerģisko gaidu vadītāju ievēlēja par Ziemeļu jendas priekšnieci, un pēc divi gadiem viņa uzņēmās Vācijas apvienoto jendu vadību, būdama tai pašā laikā gaidu padomes locekle. Jaunievēlētā Kanadas jendas gaidu priekšniece piedalījusies daudzos Ziemeļu jendas vadītāju sagatavošanas kursos kā lektore, bijusi arī cītīga nometnotāja. Izcelojot uz Kanadu, viņa 1951. g. nodibināja Ventas gaidu vienību Hamiltonā un līdz šai dienai ir šīs vienības vadītāja.

Pavasares uzņēmība un enerģija ir labākā liecība darbam, ko viņa ir paveikusi līdz šim. Lai jaunajai priekšniecei visu gaidu sirsnīgs dievpalīgs!

Ego

SKAUTU TREŠAIS LATVISKAIS VAKARS

Gaidas un skauti pagājušās sestdienas vakarā pulcējās Trīsvienības baznīcas sarīkojumu zālē, lai atzīmētu savu, jau pēc kārtas trešo, latvisko vakaru. Ievadā A. Švābes dzejoli — Ceļa maize, nodeklamēja Gunta Galdiņa, pēc kam visi nodziedāja t. dz. Auj man, māmiņ, pastaliņas. Sekoja Dr. phil. H. Tichovska referāts par Latvijas sasniegumiem kultūrālajā laukā. Referents pastāstīja par Draudzīgā aicinājuma dienas nozīmi un tās izcelsmi, ņemdams pamatā tēmu — dzimtene, grāmata un valoda, savā referātā īpaši pievērsdamies beidzamajai temai. Visā pasaulē esot ap 3000 valodu un vēl vairāk dialektu. Bieži esot pārcilāta doma par vienas kopīgas valodas radīšanu visām tautām, bet šo domu nekad nav izdevies īstenot. Tā par „vispasaules valodu" pašlaik uzskatot Esperanto valodu, bet to protot tikai nedaudzi. Arī Apvienotās Nācijās izskanējusi doma par universālas valodas pieņemšanu, uz ko tagad pretendējot angļi ar krievi. Runājot par latviešu valodu, referents izteicās, ka tā, salīdzinot ar citām valodām, piem., angļu laika tecējumā, vismazāk pārveidota. Referātā tika aizkarts arī asimilācijas jautājums, un referents brīdināja skautus un gaidas nekad neaizmirst savu tēvu valodu un neaizklīst citās tautās, kā piemēru minēdams žīdu tautu. Savu referātu Dr. phil. H. Tichovskis nobeidza izskaņā: „šī ir it kā cīņa ar daudzgalvaino pūķi, kuru grūti pārvarēt, bet neaizmirstiet, jaunieši, ka jūs esat spēks un dzīvība mūsu nākošai Latvijai."

Pēc referāta sekoja tautiskās dejas, rotaļas un atjautīgi priekšnesumi. Pirmoreiz ar priekšnesumiem uzstājās arī vecskauti. Sevišķi interesants bija „dziesmu karš," kad pēc cīņas grūti nācās pateikt, kurš ir uzvarētājs.

Lai sirsnīgs paldies Dr. phil. H. Tichovska kungam kā no gaidu un skautu, tā arī viņu vecāku padomes puses par interesanto un saistošo referātu un par tām pūlēm, kas tika veltītas jaunatnei. Sarīkojuma tīro atlikumu nodos TLB sestdienas skolai.

-iņš

VECSKAUTU SANĀKSME

1953. gada 8. februārī, plkst. 4 pp. sanāksmē pulcēties aicināti visi vecskauti un sengaidas, kā arī aktīvie skauti, roveri, lielgaidas, vad. vietn. un vadītāji. Runās vadītājs A. Budrēvics par tematu: Māksla kļūt bagātam, bet juridisko jautājumu atbildēm aicināts vadītājs J. Treijs. Spraigās debates un dziesmas risināsies Daugavas Vanagu namā, 123 Huron St.

Laipni ielūdz Vecskautu brālības saimes priekšnieks vad. V. Saksons.

Ingus Nāruna koncerta atskaņas Kanadas presē

Toronto Globe and Mail mūzikas kritiķis Džons Kreglands savas recenzijas ievadā atzīmē, ka reti gadoties sastapties vienā koncertā ar nepazīstamu mūziķi un jaunu kompoziciju, un turklāt sekmīgi. Šajā koncertā tas tā esot bijis. Vērtējot I. Nāruna spēli, recenzents atzīmē, ka „čellists minētā Sonātā, kā arī visā pārējā daudzpusīgā un neparastā programmā, rādīja tehniski briljantu un uzmanīgu spēli." Ķeniņa mūzika vispārīgi sekojot loģiskiem, labi attīstītiem plāniem tādā tehnikā, kas ieklauj tiklab ritmiskas drošsirdības, kā melancholiskas, gandrīz pat neatvairāmas, kantilēnas vietas.

The Telegram recenzents, atstāstot kādu amizantu incidentu atskaņojuma laikā, kad kāda pele esot pastaigājusies gar skatuvi, aizbēgot pie kāpinājumiem, bet jo uzmanīgi sekojot melodiskām pasāžām — ieteic šo Sonātu nosaukt par... Peles Sonātu (!). Atzīmējot, ka autors nav meklējis kādas līdzības, nedz arī devis tuvākus paskaidrojumus programmā, recenzents norāda, ka tas arī būtu bijis lieki, jo „šis darbs, kas satur daudz krāšņu vietu, ir tik svarīgs un mūzikāli stiprs." Nāruna kungs bija izvēlējies grūtu programmu, bet tie, kas līdz pēdējai iespējai piepildīja koncerta zāli, tika apbalvoti ar pirmšķirīgu mūziku gudra mūziķa atskaņojumā.

ILGI RŪDZIS

Literātūras kritiķis Benets Cerfs (Bennet Cerf) saviem kollēģām, kas visdažādākos aspektos jau izgaismojuši Ernesta Hemingveja jaundarbu par veco zvejnieku un tā amerikāniski spontāno tapšanu, atklājis — ka šis zvejnieks un viņa lielā zivs ir mazākais sešpadsmit gadu veci. Pirmoreiz Hemingvejs stāstu publicējis „Vīrieša" žurnālā „Esquire" 1936. gadā. Tas bijis pavisam nepretenciozs īsstāsts par vecu zvejnieku, kura makšķerei piekožas milzīga zobenzivs un aizvelk viņu ar visu laiviņu sešdesmit jūdzes atklātā jūrā. Pēc divu diennakšu vazāšanās pa jūru zvejniekam beidzot izdodas zivi harpūnēt un piesiet laivai. Vecīti atrod citi zvejnieki un palīdz viņam pārkļūt krastā, bet pa ceļam uzbrūk haizivis un no 1600 mārciņu smagā loma ostu sasniedz 800 mārciņas. „Pēc sešpadsmit gadiem," saka kritiķis, „vecais vīrs ir atkal devies jūrā, un, būdams krietni vecāks un nespēcīgāks, pieredzējis vairāk ciešanu, bet mājās pārvedis vairs tikai zivs asaku..."

Va— Pe—

KOMP. OKOLO-KULAKS DIRIĢĒ OPERETES

Komponists un diriģents Okolo-Kulaks, kas uzturējās Ņujorkā, jau kopš laba laika pārcēlies uz dzīvi Vāterberijas pilsētiņā, Konnektikas valstī, kur uzņēmies operešu diriģenta pienākumus. Decembra beigās un janvāra sākumā Plaza teātrī komponista vadībā uzveda divas operetes: Sikspārni un Skūpsti mani, Kate. Abas izrādes diriģēja Okolo-Kulaks, gūstot teicamus panākumus.

AGLONA UN HAMSUNA CILVĒKS

Margarita Kovaļevska

ATMIŅAS

III

Mans audeklis ir plats un garš, un ja arī tas rāda tagad debesīm Akadēmijas modeļa kailo mugurpusi, tad drīzi vien to svaigās ejļas kārtas aizsegs uz visiem laikiem. Es steidzos, man patīk, kā Antonija sev pieglaudusi mazulīti. Bet tas sāk knukstēt, knuksti vēršas jēra blējienos. Antonija atpogājas, izņem krūtis: „Jēzus Marija, vai turēsi muti!" Bērns apklust, bet, lūk, lielākie zēni, aizlīduši mātes aizsegā, sāk dunkāties, un meitenam nepārprotami jāskrien krūmos — sakļaujas ceļi, trīc un valda izmisīgas raudas.

„Atpūtīsimies," es saku.

„Tu esi ieklājusi tikai bezveidīgus krāsu plankumus. Kur Antonijai acis?" Pienāk Hamsuna cilvēks un stāv kā soģis, tieši aiz muguras. Jā, es stāstu un paskaidroju, kā tas viss risināsies tālāk. Mani pašreiz nodarbina pati kompozicija, es zīmēju bez zīmuļa, ar otu vien, uz krāsu plankumiem un svītrām nav vēl ko skatīties. Man te darba apaļai nedēļai.

Bet ko mēs redzam? Antonijas vaigs pagalam apmācas. Caur viņas pirkstiem slīd lūgsnu krelles, viņa aizklāj savu krūti, mazuļa sejiņai pārvelk segu. Un viņa dzen projam arī pārējos bērnus. Viņa piesauc Jēzu un Mariju un cituss svētos un atkāpjas — lai piedodot, bet nesot laika ilgāki sēdēt. Tad vēl — kas tas par nešķīstu plikumu, kas spīdot audekla apakšgalā?

Esmu laikam sarkana kā uguns, man trīc pirksti. Hamsuna cilvēks uzliek plecam roku: „Nekas, sagādāšu prātīgāku sievu."

Nē, nē, nevienu sievu, nevienu bērnu! Audeklu viņš var iemest ezerā zivīm par barību.

Tanī vakarā, kā parasts, mēs atkal strebjam sēņu viru. Soreiz arī māma sēd pie galda, abas ar biedreni pārrunā vecas radu lietas. Māma ir laipna. Viņa saka, ka mums ar krāsu kastēm un visu pārējo jāierīkojoties jumta augšas telpās. Tur logi tāpat kā istabās, gaismas vai cik. „Šodien, paskatieties, iesēdusies krāsās un svārki pagalam."

Mēs lecam kājās, piedāvājam terpentīna pudeli.

Nē, mums tomēr labāki būšot augšā. Tad vēl tādas lietas, Aglonā drīzumā gaidāms liels laužu saplūdums. Un ko var zināt — te daudz istabu. Mums tikai pašām augšiene jāiztīrot. To viņa ļoti lūgtu, pavasarī tur perināti tītari. Un tad — jā, ar labu nakti! Vēla stunda.

Nu mēs dzīvojam putekļu un visādu lūžņu, vecu mantu valstībā. Grīda tītaru mēsliem kārtu kārtām. Apaļu dienu mēs kasām, slaukām, mazgājam un līdz asarām aizrijamies putekļu mākoņos. Hamsuna cilvēks brīžiem nāk talkā. Viņš svilpo, joko. rāda, kāds izskatās pakāries cilvēks. Taču mēs esam aizvainotas. Bet kam sūdzēsies? Neaicinātas ieradāmies, nauda krājumi arī izsīkuši. Tik vien pārpalicis kā garo dienu sirojumu maizei un atpakaļ ceļam uz Rīgu. Mēs gribam sagaidīt Aglonas svētkus, tie vairs nav tālu. Un galu galā, šeit bērniņos nebūs nemaz tik baiga dzīve. Mums nu sava darbnīca. Un savrupība. Biedrene izliek gar visām nojumēm savus gleznojumus, es izklāju uz galdiņa dzeltenu galvas drāniņu. Tīri priecīgs paskats.

Tikai, kas patelks, kuŗai mums domāti dārzu ziedi? Mēs atrodam tos iesviestus gultā, un mums par abām viena gulta. Biedrene iesprauž puķu kātus starp krūtīm, pamet pret logu mutes šmaukstu: „Mersī!" — un ir skaidrs, ziedi domāti viņai. Bet ja nu tomēr lietas ir citādas? Es ielieku puķes krūzē un gleznoju tās. Te, augšiene, laba ziemeļu gaisma.

Biedrenei nepatīk aizvadīt saulainās dienas bez kolosāliem skatiem. Viņa nu viena dodas garās pastaigās. Un tā ir labi, man nav jārunā, neviens netraucē.

Rītos logā ar smagu kritienu ielido āboli. Lieli un sulīgi āboli. Dažreiz sāpīgi trāpa pieri, citreiz apgāž krūzi. Pats metējs nekad nav redzams.

Viņš tagad atkal gul ezera laivā un lasa grāmatas. Es zinu, viņš lasa Hamsuna Viktoriju. Bet vakar viņš ieraudzīja mūsu vienīgo līdzi paņemto Akseļa Muntes Grāmatu par San—Mikelu. Un šorīt tās vairs nav uz loga palodes. Viņš un Munte draudzīgi šūpojas ezerā. Pusdienas laikā viņš uznāk ar pilnu cepuri ābolu: „Kā tev patīk Hamsuns?"

Es nosarkstu. „Kāpēc tā jautā?"

„Akselis pie manis. Vai negribī Viktoriju?" Viņš iemet gultā grāmatu, cepuri un pienāk galdam. „Tev no Rīgas vēstule. Pirmajā acumirklī domāju, ka man."

„Jā, pēc rokraksta spriežot — Noras."

Viņš iesmejas un aiziet, tā dīvaini ievilcis galvu starp pleciem.

Tanī dienā māma nolēmusi mūs nesaukt azaidā. Mēs graužam ābolus. Ja biedrene nesēdētu man blakus, es pieliktu mutei arī cepures nagu. Tā ir laba cepure, un tās ir labas rokas, kas uznesušas ābolus.

Māma nesauc arī vakariņās. Mēs spriežam — grozies šā un atkal tā, te palikšanas vairs nav. Mums jāmeklē citur mājvieta. Maizei, pienam, taupīgi dzīvojot, mums naudas līdz Aglonas svētkiem pietiktu. Ilgāki gan vairs ne. Es gan drusku šaubos arī par latgaliešu viesmīlību, dzirdēti visādi briesmu stāsti. Dzeŗot, kaujoties, bet — gan jau. —

Nometam krāsu kasti krūmos pie ezera un aiziejam līku loku pasaulē laimi meklēt.

Diena karsta, mums slāpst. Mēs uzkāpjam koku apaugušā kalnā, tur jau pa gabalu spīd tikko uzdīgusi mājiņa. Visapkārt sveķu un dēļu smaržas. Durvīs stāv vecenīte, rokas uz vēdera salikusi, laikam piena pārdzērusies. Galva iesieta sviesta krāsas lakatiņā, deguns burkāniņš, mutē viens vienīgs zobs, tā smaida līdz ausīm.

Grūti mums saprast viņas valodu, taču tik daudz izlobām: — Nav gotiņas, nav piena. Bet, lūk, tur lejā, viņa rāda ar kūju, — tur divas mājas. Tais vienās dzīvo slepkavas, zagļi, „staroveri", tur gan lai neejot. Viņa brīdina tādā balsī, it kā stāstīdama pasaku par trīsgalvīnu velnu. Taču otrās mājās, tur varot droši spert soli. Tur dzīvo laba šuvēja. Labs un ticīgs cilvēks — ir govs, ir piens.

Mēs nokāpjam lejā — kuŗā mājā īsti bija jāiet? Abas vienādas. Mājai, kas mums tieši pretī, durvis līdz galam vaļā, pretī sitas skābeni kaira maizes smarža. Vēlam labu dienu, lūdzam pienu. No krāsns atlec kalsna sieva un pārmet krustu. Acis sarkanas un apaļas. Varbūt raudājusi, varbūt krāsns svelme sacepinājusi plakstus. No aizkrāsnes izvelkas divas bārdainas galvas, deguni un acis spīd vien sārtajā atblāzmā. Mums prātā kalna vecenītes trīsgaivainais velns. Šim te — tikai divas, taču skats atbaidīgs, un mēs atkāpjamies aizdurvē.

„Piena vajag? Piena vai cik!" Sievas sejā iestarojas smaids. Tāds pavisam gavilīgs smaids. Viņa atkal pārmet krustu, ar skatu kaktā. Kaktā virs mazas gaismas ļipiņas spīd apzeltīta svētbilde, ap bildi papīra rozes. Pati Marija ar Jēzus bērnu raugās mūsos un, šķiet, māj ar galvu: „Neatstumiet sievas laipnību."

Sieva vareni uzmundrusi. Viņa iznes āra zaļumā divus augstus ķēniņu krēslus, liek apsēsties. Viņa iznes maizi, skābus gurķus. Ēdiet — ņemiet par labu! Bet tavu nedienu — retiem ciemiņiem pasniedzamās glāzes mušu noraibinātas. Sieva aši pasit augšup svārkus, zem tiem ātri izslauka glāzes, pielej pilnas līdz malām auksta piena: „Lūdzu, lūdzu, dzeriet! Varat dabūt vēl!" — un paskatās pretējās mājas logā.

Mēs nedrīkstam smādēt apķepušās glāzes, mēs aizveram plakstus, atgāžam galvas tā, lai visa pasaule to redz, un lieliem guldzieniem dzeram pienu. Brīnum labs un salds piens, un kas par gurķiem! Kraukst vien.

Apkārt stāv bērnu pulciņš, visi gaišām linu galviņām, netīrām mutēm. Stāv un brīnās. Es labprāt viņus bučotu, sviestu gaisā, spaidītu un glaudītu, tik jauki viņi izskatās, plikiem vēderiņiem, īsos krekliņos.

Te varētu lūgt arī naktsmājas. Lai divu galvu sumpurnis, svētbilde un sieva sarga mūs. Bet no pretējās mājas loga raugās labā šuvēja, un mēs negribam viņai darīt pāri.

Mēs pateicamies, atdāvinām vienu matu suku, un ejam tālāk.

Latgale ir pilna vienkāršu un sirsnīgu cilvēku. Ja Rīgā mūs brīdināja, tad tagad droši pasmejamies — mums te neizraus ne mata. Katrā mājā pukst sirds, kas palīdzēs un sargās.

Netālu no Aglonas baznīcas, netālu no ceļa un netālu no ezere mēs iegriežamies spodru logu mājiņā. Te mēs lūdzam pajumti līdz svētku dienai. Jēzus Marija, bet, lūdzu! Gulta esot liela un plata, saka vecīgā sieva. Jā, viņa nav vairs jauna, taču seja neparasti gluda un gaiša, acis, izbālējuša zieluma, skatās cauri, it kā redz, it kā neredz mūs. Iznāk viņas vīrs — vecis ar saules un vēja aprautu brūnu seju un baltu, saules staru neredzējušu pakausi. Acis divas zilas puķītes. Man viņi abi patīk. Sieva kā noplūkta līlija, vīrs svētu spīduma galvu. Šonakt pat mēs varot gulēt viņu skaistajā gultā. Paši gulēšot istabas augšas sienā — vasaras laiks.

Mēs esam laimīgas. Mēs smejam vien, kad redzam pretī nākam Hamsuna cilvēku.

„Es un Akselis, mēs atradām kādu krāsu kasti," viņš saka greizu muti. „Kur jūs šodien staigājat? Redzēju jūs kalnā un lejā. Arī pie tiem cietuma brāļiem."

„Mēs atradām jaunu mājvietu, vai palīdzēsi pārvākties?"

„Ak tā, nu jā — šodien skaista diena. Rītu būs vēl skaistāka."

Māma nesaka nekā. Ja nepatīk šeit, lai meklē patikšanu citur. Būtu braukušās šurp rudenī, kad nā rentnieka saņemta kautas cūkas tiesa. Paši arī esam tikai vasarnieki. Tā laikam viņa sevī domā un kārto tālāk mājas gaitas.

Hamsuna cilvēks pārāk jautrs. Karina suni, svilpo, met cepuri griestos un palīdz mums saiņoties. Viņš pacej rokās tuklo māmu, iemet to zvilnī, paplikē tai vaigus, un ar acīm mums saka: „Tāda viņa ir, bet es viņu mīlu, un lūdzu piedot viņai."

Māma smejas, mēs arī, šķiršanās brīdis itin sirsnīgs. Vai neatnākšot kādreiz ciemā? Hamsuna cilvēks ar laivu pārvizina mūs ezeram un vakarā jau sēdam uzpostajā gultā un stāstām vecīšiem, kāda izskatās Rīga.

Pavisam savādas izjūtas mani pārņēmušas. Es jūtos caurspīdīga kā rozes zīdpapīra lapa. Mūsos vienmēr raugās sievas tālās gaismas acis. Vienmēr caur viņas pirkstiem slīd lūgsnu krelles. Es nedrīkstu domāt nevienu apgrēcībai tuvu domu. Šeit viss debess skaidrības zilumā un saulei patīk atpūsties uz vecā vīra pakauša tad, kad viņš bez cepures sēd pie loga un auklē mazdēlu. Puisītis neprecētās meitas bērns.

(Turpinājums sekos).

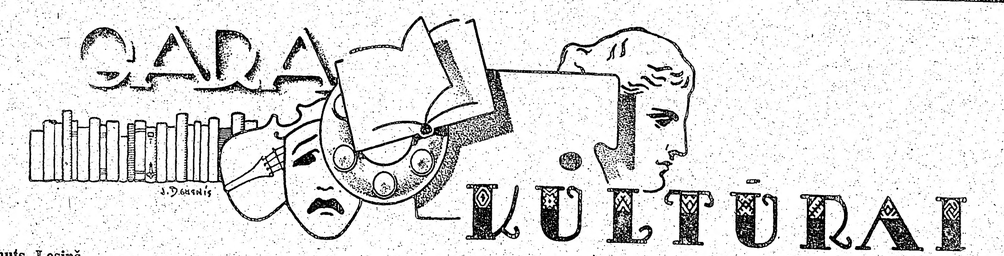

Knuts Lesiņš

Divu mūžu dziesmas

PAULS SAKSS UN ĀDOLFS KAKTIŅŠ JUBILĀRI

Ir sakritis, ka šīgada janvārī atceramies divu latviešu dziedoņu mākslas un dzīves gaitas. 14. janvārī Paulam Saksam piepildījās 75. mūža gads un 24. janvārī Ādolfs Kaktiņš atskatās uz 50 gadiem, kas veltīti skatuvei un dziesmai. Abu gaitas bieži sakļāvušās, bieži mijušās, katram paužot savu īpatu dižās mūzikas mākslas skaņu. Bet ja viņu vārdus minam, tad tas nav vienīgi viņu mākslas dēļ, kas ieskanējusi un izskanējusi tik daudzu latviešu sirdīs, bet arī tādēļ, ka abu mūži ietver mūsu tautas spilgtāko posmu ar ciņu par nacionālās kultūras un mūzikas tapšanu.

Pauls Sakss dzimis 1878. g. 14. janvārī Vidzemē — Jaunpils pag. Peilēnos, lauksaimnieka dēls. 7 gadu vecumā skandinājis lauku kāzās kopā ar vecākiem lauku mūzikantiem lielo kontrabasu, pie kam vajadzējis pakāpties uz soliņa, lai tiktu instrumentam klāt. Tālākās izglītošanās gaitas Saksu noved pareizticīgo garīgajā seminārā, dziedot korī, vēlāk diriģējot Rīgas pareizticīgo katedrāles kori. Toreiz mūzika nelikās amats, kas varētu nodrošināt praktiskus panākumus dzīvē. No 1899. līdz 1906. gadam viņš studē agronomiju Rīgas Politechnikumā. 1900. g. kopā ar H. Celmiņu (min. prez. Latvijas patstāvības gados), A. Vitskopfu, K. Timušku un citiem nacionāli noskaņotiem latviešu studentiem dibina korporāciju Tālaviju, kuras gaitās bijis rosīgs līdzdzīvotājs līdz šai dienai. Viņa draugi agronomi, kā arī jaunākie šīs profesijas pārstāvji, smaidot saka, ka nav redzējuši neviena laksta, ko būtu uzaudzinājis Pauls Sakss! Tas, ko viņš audzējis, audzis ar neredzamām, bet dziļām saknēm un ziedējis krāšņiem ziediem.

Sakss mācījies dziedāšanu pie Pāvila Jurjāna, vēlāk mācās dziedāšanu Itālijā, kur pavada 4 gadus, absolvējot Romas Karalisko Mūzikas Akadēmiju. Seko daudzi koncerti Itālijā, Šveicē (kur bija latviešu emigranti) un — atgriežoties — Latvijā.

Ar īpatu neatlaidību un rimtu cītību, kas raksturiga visam, ko Sakss pasācis, viņš pēc atgriešanās dzimtenē atkal imatrikulējas politechnikumā, kuŗā 1911. g. iegūst agronoma diplomu. Bet — par viņa neizaudzinātiem lakstiem jau minēts... Viņa brīnišķīgais maigais tenors un mūzikas mīlestība saista viņu ar koncerta estradi un operas skatuvi, kur viņa paša iemīļotākā un labākā loma ir Ļenskis Čaikovska Jevgeņijā Oneginā.

1919. g. Rīgā viņš piedalās Latviešu operas dibināšanā, no kuŗas vēlāk izveidojās Latvijas Nacionālā opera. Tanī viņš darbojas līdz 1926. gadam. Pastāvīgā paidagoga darbā viņš bijis Latvijas Konservatorijā no tās dibināšanas 1919. g. līdz 1944. gadam, kad kopā ar daudziem citiem spiests izbraukt uz Vāciju. Konservatorijā viņš izaudzinājis kuplu jauno dziedoņu paaudzi, iegūdams profesora gradu un būdams dziedāšanas fakultātes dekāns. Tagad viņš ir Ņujorkā, privātā kārtā vadas brīžos pasniegdams dziedāšanas stundas. Amerikā Sakss nav pirmoreiz. 1921. g. kopā ar Adu Benefeldi viņš bija šeit koncertceļojumā, kas cēla Latvijas jaunās valsts cieņu mākslas laukā. Jo Pauls Sakss ir dziesmas priekšnesuma meistars, un neskaitāmi ir viņa koncerti, kuŗos atskaņotas gan Franča Šūberta, gan latviešu komponistu dziesmas, no kuŗām daudzas — Emīļa Dārziņa, Alfrēda Kalniņa u. c. viņam veltītas. Pauls Sakss dziedājis ilgi, pat ļoti ilgi, vēl allaž sniegdams kādu neaizmirstamu niansi dziesmu mūzikālajā iztulkojumā, atgādinādams dziedoņiem un pavadītājiem, kuŗu starpā arī man pāris reižu bijusi laime pagadīties, ka dziesma nav tikai skaisti vai labi toņi, bet vispirmā kārtā — mūzika.

Ādolfs Kaktiņš dzimis 1885. g. 26. jūlijā Jaunjelgavas apriņķa Ērberģes pagastā kā pusgraudnieka dēls. Vēlāk ģimene pārnāk uz Rīgu, kur dzīves apstākļi grūti. Kaktiņš mācās mūrnieka amatu, pa starpām interesēdamies par teātri. Ausekļa teātrī, ko vadīja Zeltmatis, iekļūst sākumā par statistu, vēlāk tēlo nelielas lomas, dzied korī. Tiek pie lielākām lomām Rīgas Latviešu teātrī, Apollo teātrī un Jaunajā Rīgas Latviešu teātrī. Ja skatāmies pēc parallēlēm Saksa un Kaktiņa gaitās, tad jāteic, ka neviens nav redzējis Kaktiņa mūrētu sienu, bet viņš pats ar iedzimta talanta instinktu un rakstura dzelžainību lauzis visus mūrus, kuŗus lika ceļā profesionālas izglītības trūkums un toreizējie nenoteiktie latviešu skatuvju apstākļi. Viņa gaitu sākums teātrī nav tikai skatuves rutīnas iegušana, bet pazīme lielam, vienreizīgam tēlotāja talantam, kas nav mazāks par viņa vareno baritonu. Dziedāšanu viņš mācās pie M. Zandera Rīgā, vēlāk pie slavenā Jadlovkera Berlīnē. Viņa operdziedoņa gaitas uz vācu skatuvēm pārtrauc Pirmais Pasaules karš. Kara gados Pēterpils mūzikālā drāma, daudzi koncerti latviešu bēgļiem — ir tālākie viņa talanta veidošanās etapi.

1918. gadā Kaktiņš atgriežas Latvijā, un mūsu Nacionālā opera ir viņa mūža brieduma labāko sniegumu ieguvēja. Ir grūti iedomāties mūsu operu bez Ādolfa Kaktiņa. Kāds pussmits lomu ir viņa repertuārā. Ja minam viņa Skarpiju Toskā, Jāgo Otello, Mefistofeli Faustā, Rigoletto — tie ir tikai uz labu laimi izvēlēti degpunkti viņa viriškīgo, dziļi traģisko un personīgo operas skatuves tēlu klāstā. Kaktiņa mākslas ietekmē tai paaudzei, kas atceras Latvijas Nac. operu, ir radies neizdzēšams priekšstats par dažu lomu un par to, kādam jābūt operdziedonim. Šo rindu autoram bijusi izdevība redzēt labas operizrādes Eiropā un dažas Metropolitena operas viesizrādes šeit, kuŗas nav peļamas, un dziedoņu balsu kvalitātē sniedz visu iespējamo. Bet tās nepārsteidz, jo opera nav koncerts, un man nav laimējies redzēt un dzirdēt tik pilnasinīgu, drāmatisku tēlu veidojumu uz operas skatuves, kādus atceros Kaktiņa sniegtus. Tiesa, katrai operas mākslai ir citāda skola, citāds stils un citādas prasības no klausītāju puses. Operu, kuŗas saturs (no literārā viedokļa bieži naivs) jau sen jāredz, viņš piespieda skatīties, ticēt un just, it kā beigas būtu nezināmas. Tā ir viņa lielā māksla.

Dziedonis vada savas dienas patlaban Losandželosā, kur latviešu biedrība rīko viņa 50 gadu skatuves mākslas atceri. Skatuves nava, mākslas nava, un nepazemosim savas atmiņas par Kaktiņa, Tēvzemes balvas laureāta mākslu, pieminot, kādus darbus viņš dara patlaban. Bet atcerēsimies, ka dažkārt, atsakoties no praktiskiem amatiem, latvieši uzmūrējuši augstākas celtnes par debesskrāpju cēlējiem, un ka šie pelnījuši ne tikvien vistošas pukes un pagājības slavu, bet arī labāku vecumdienu ikdienu nekā tā patlaban viņiem novēlēta.

Elzas Žebranskas jaunās skaņu plates

Elza Žebranska, dziedone ar izciliem balss dotumiem, kā arī liela mākslinieciska personība, kļuva pazīstama jau neatkarīgās Latvijas valsts pastāvēšanas gados. Jādomā, ka arī katram latvietim būs zināms par viņas mākslas kolosālajiem panākumiem jau pirms Otrā Pasaules kara kā Eiropā, tā Amerikā. Žebranska līdz šim ir vienīgā latviešu dziedone, kas vispār dziedājusi — turklāt galvenās lomas — Ņujorkas Metropolitēna operā. Neatkarīgi no sacītā, Žebranskas mākslai reklāma lieka; viņas māksla un vārds mums kļuvis jau par jēdzienu. Tāpēc manā recenzijā arī šoreiz par viņas iedziedātajām skaņu platēm runāšana patiesībā īsa: katras dziesmas interpretācijā jūtam to pārracionālo vērtību vienreizību, kas izpaužas tikai l i e l ā mākslā.

Divas plates, kuŗās ieskaņotas Jāņa Mediņa „Ir viens vakars", „Maigums" un grēks" un Alfreda Kalniņa „Brīnos es" un „Tev", iedziedātas Ņujorkas Karnegi lielajā zālē ar klavieru pavadījumu. Trešajā platē divas dziesmas — Jurjāņa Tēvijas „Lūgšana" un Br. Skultes „Sapņu zeme" iedziedātas baznīcā ērģeļu pavadījumā.

Ritas Pētersones apdomīgi izstrādātie pavadījumi liecina par apdāvinātās mūziķes dabīgo mūzikalitāti un labu ansambļa izpratni.

Rezumējot: jaunās platēs neapšaubāmi iegādāsies katrs latvietis, kas lielu mākslu vēl šodien uzskatīs par dzīvei nekad neatņemamu sastāvdaļu!

Ingus Nāruns

Ziedonis Purvs

KĀDAM AIZVESTAJAM

Vēji pār sniegoto Latvijas zemi
Šodien, man liekas, no austrumiem pūš.
Kur gan Tu šobrīd sev mājvietu ņemi,
Tu, kuŗam moku un slavas pilns mūžs?

Zini tad: — viss, ko Tu dzimtenē, cēli,
Tautai ir kļuvis kā altāris svēts.
Mēs — Tavas Latvijas meitas un dēli —
Liksim, lai atkal trīs zvaigznes reiz lēc.

Varenais Dievs, Tu, kas likteņus lemi,
Uzklausi lūgšanu, lūpās kas ris:
Ļauji, lai ceļš ved uz Latvijas zemi
Tam, kuŗam Mūžīgā Latvija —viss.

Vitauts Kalve

JĀŅA JAUNSUDRABIŅA INVALIDS UN RALLA

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA BOSTONAS AN SAMBĻA IZRĀDE ŅUJORKĀ 1953. G. 10. UN 11. JANVĀRĪ

Jāņa Jaunsudrabiņa traģikomēdija Invalids un Ralla pieder nevien autora īpatnējākiem, bet arī latviešu skatuves dzejas neparastākajiem darbiem. Luga publicēta 1934. g. un tajā pašā gadā inscenēta Dailes Teātrī Rīgā, trimdā pēc atmiņas par jaunu uzrakstīta un rādīta jau Vācijā. Abi lugas teksti ievērojami atšķiras, svītrojot ap 10 personu un veselu ainu otrajā cēlienā, ar ko panākta ievērojama darbības koncentrēšana. Bet luga jau pirmveidā bija filmas scenārijam līdzīga, it kā stenografisku rakstību, vairāk problēmu konspekts un situāciju aprakstu krājums nekā drāma.

Autors 9 īsās ainas netaupīdams piebārstījis ar asām sadzīves un kultūras pretrunām. Lugas pamatos ir dziļš vērtību izpratnes konflikts: iekšķīgās jūtu patiesības un īstuma sadursme ar ārējās formās izvirtušu pienākuma pildīšanu, kam līdzekļus dod bagātība, bet dzinuļus varaskāre. Šis pretstats (kas maļ divi lugas varoņus, divi sakroplotos — kara invalidu un dzejnieku) personās iemiesots tā, ka izspēlē izdarīgo, bet paseklo Latvijas jauno paaudzi pret iekšķīgāko, toties nevarīgāko veco. Ar to visparcilvēcīgais paaudžu konflikts pārvēršas Latvijas (īstenībā Rīgas) sadzīves tiesāšanā.

Bet tajā pašā laikā luga atsedz mākslinieciskās rotaļas un dzīves īstenības pretstatu. Ja pirmais konflikts iemiesots lugas personās, — otrs g. k. lugas izkārtojumā pašā (tikai dzejnieka un viņa sievas karikatūrā ienākdams arī dzīvajos tēlotājos). Sapnis un īstenība, māksla (kā illūzija un sapnis) pret dzīvi (kā īstenību), saturs pret formu, vecie (kā garīgi bagātākie, bet nevarīgākie) pret jaunajiem (sekļākiem, bet spēcīgākiem), tie ir vecās romantiskās dzejas gana tirzāti, bet joprojām neatrisinātie pretstati. Autors, kā visos savos darbos, turklāt svārstās starp morālisko un aistētisko skatījumu. Problēmu uzstādījums izbārstīts asās replikās un ļoti straujā darbība tās tomēr nevar atrisināt. Personas autors iemet darbībā pēkšņi, skatītāju nemaz nesagatavojot, un šo savu patvaļu vēl spēcīgi pasvītro, atkārtoti uzsvērdams, ka notiek gribēta spēle, kas nav sajaucama ar īstenību. Bet tajā pašā laikā uzsvērts, ka arī sadzīvē mēs esam tikai lomu spēlētāji neaicinātiem skatītājiem. Savukārt lugas darbība ir pa daļai fantastiski nereāla, bet personas zīmētas ar paskarbi reālistiskiem līdzekļiem. Luga ir pārdrošību virkne, groteska, no ironiskās līdz satīras izteiksmei kāpināta pasaka ar skumjas rezignācijas filozofiju. Blaumaņa laikā to vērtētu kā mākslinieciskās nespējas gadījumu, bet tagad var skatīt kā sirreālistiskās ieceres paraugu.

Protams, šī luga varēja būt rakstīta tikai Dailes Teātrim, kustību, rekvizītu, ansambļa un pārsteigumu teātrim, kas domājās ar inscenējuma straujumu un saliedējumu varam aizpildīt visus autora atstātos teksta un psiholoģijas robus. Pasvītrojot aistētisko, fantastisko rotaļāšanos, Dailes teātris varēja šo lugu labāk izlīdzināt, novirzot skatītāja uzmanību no autora nedrošās svārstīšanās starp morālizēšanu un tīro mākslas prieku.

Arī pārveidotajā lugā dzīvo tas pats nesamērībām bagātās un it kā sasteigtās 30-to gadu Latvijas tēls, kaut kas no jaunās valsts lielmaņu drudžainā, bet diletantiskā ritma. Luga ir konģeniāla tēlotājam laikmetam un videi, tā ir apzinīgi diletantiska un nesamērīga. Tādēļ jo aizkustinošāk tajā tagad redzēt lielo pusi lomu uzticētu amatieŗiem, kas savu lietu ņem pavisam nopietni. — Bet autors, tēlotāji un skatītāji tagad lugā ieliek arī jaunā kara un trimdas radīto pretrunu jūtoņu. Viss ir sajaukts vēl vairāk: mēs nožēlojam to, kas būtu pieminams ar cieņu, karikēts ir tas, kas atminai kļuvis jau skaists.

Bostonas Latviešu Teātŗa ansamblim nevarēja būt viegla lieta inscenējumu sagatavot, režiju vadot Nacionālā teātŗa Lejiņam (tēlo arī dzejnieku), galveno lomu pieškiŗot Dailes teātŗa Mitrēvicam (Invalids), kad turklāt vairumu personu tēlo amatieŗi — teātŗa mīļotāji. Režisors bija ne visai izdevīgi pasvītrojis raksturu psiholoģiju, dekorātors devis reālistisku skatuves ainavu. Manāma inscenējuma kļūda bija lugas epilogā prospektā netaktiski novietotais Brāļu kapu attēls. Panākot ar dekorāciju vien lielu aizkustinājuma efektu, skatītāju uzmanība tomēr novirzīta tādu vērtību konfliktā, ko luga neuzsver. Visumā tomēr bija veikts iespējamais. Skaistu invalida tēlu, pārdzīvojuma bagātu, bet atturīgi noskaņotu veidoja Mitrevics; apmierināja arī Melkerte Rallas lomā. Vairāk klusināts būtu varējis būt Birzgalis (Ripa), Streips (direktors) un Lejiņš (dzejnieks), ne visai droši ievada ainā, toties sasniedza jo pārliecinošu spēli vēlāk — Lejiņš dzejnieka dialogos ar smaidu, Streips iezārkošanas ainā (kas visā lugā bija vislabāk izstrādāta). Ances Rozītes dzejnieka sievas tēls bija dzīvs un sulīgs.

Skatītāji pildīja teātŗa namu līdz pēdējai vietai un uzņēma izrādes ar lielu atsaucību. Redzams, ka Rīgas divu teātŗu tradicija trimdā dzīvo tālāk. Bostonas ansamblis, kopdams vairāk tīri teātrālo spēles prieku, svaigi un atdzīvinot kontrastē ar Ņujorkas ansambļa psiholoģisko reālismu. Abu ansambļu sadarbībā vērojams labs pamats Amerikas latviešu teātŗa nākotnei.

DAINA DĀRZIŅA

ir latviešu mākslinieku saimes jaunākā locekle. Māte — gleznotāja Anna Dārziņa, tēvs — komponists Volfgangs Dārziņš. Notikuma vieta Spokēna, Vašingtonas valstī, Savienotās Valstis. Mazajai Dainai un viņas autoriem sirsnīgi visa laba vēlējumi!

Jānis Veselis

PIEBILDE PIE AN̦SLAVA EGLĪŠA RECENZIJAS

PAR MANU GRĀMATU VIESTURS VARAPOGA

Katram rakstniekam droši vien būs gadījies piedzīvot, ka apšauba ticamību tieši tiem faktiem, notikumiem, kas viņu darbos ņemti no dzīves, kamēr izdomātās norises atzīst par ticamām. Tā noticis arī Anšlava Eglīša tik ļoti jaukajā, dziļi izprotošajā apcerē par manu teiksmu romānu. Viņš beigās raksta (LA 2. n-rā, 10. janv., 1953.):

„Nesaprotamāks ir epizods par latviešu meiteni, kaŗa izpalīdzi, ko viens vācu virsnieks „pārdod" otram par dažām pudelēm dzērienu un tad rīkojas ar šo „darījumu" kā tiesisku faktu."

1945. g. pavasarī ceļa malā no Lībekas uz Bernseni bija atrasta kādas latviešu meitenes ģimnazistes dienu grāmata, kas nonāca manās rokās. Ieraksti šai grāmatā izbeidzās ar 15. maiju (1943), kad rakstītāja, vārdā Ausma, beigusi ģimnaziju. Pēc tam viņa tuvāk nenoteicamā datumā nonākusi Vācijā. Starp dienu grāmatas lapām atrodas arī dažas gan ar zīmuli, gan ar tinti rakstītas, vietām lietus bojātas vēstules, ko biedrenes un māsa sūtījušas Ausmai, dienu grāmatas autorei. Te būs daži izvilkumi no kādas vēstules.

„Mīļā Ausma! Tagad atrodos netālu no Berlīnes (apm. 40 km vienā ciemā). Nedzīvoju vairs kopā ar Dainu un Ainu. Viņas strādā 5. kompanijā, es skaitos pie štāba, kas vienmēr turas kopā ar Dainas kompaniju. Es varu Dainu satikt katru brīdi, tāpat viņa mani. Dainai un Ainai ir jāstrādā virtuvē un jāmazgā arī veļa. Ēšana jau ir laba. Daina par darbu nesūdzas."

Tālāk: „Gribu Tev izstāstīt patiesību, ko darījām agrāk, kad biju vēl Paplakā (tātad vēl Latvijā, ref.) Mums teica, ka būs jāstrādā karavīru atpūtas namā, bet patiesībā bijām vestas **priekš virsniekiem** (pasvītr. mani, ref.). Katrai bija savs, Ainai kaupmanis 29 g. vecs, man komandieris 37 g. vecs. Dainai komandiera adjutants, kas tagad frontē kritis, bija 24 g. vecs interesants cilvēks. Mums bija jāpriecājas ar viņiem, bet pateicoties mūsu stingram raksturam viņi mums nekā nevarēja padarīt... Mani komandieris gribēja sagrābt savos nagos, bet es nepadevos, gribēja mani aizsūtīt uz nometni, kur likt grūti strādāt, bet arī tas mani nesabaidīja."

„... Tad mūsu šefs Dainu un mani pārdeva vienam kaupmanim - mani vienam leitnantam, bet Ainu gribēja nodot Štetīnas darba pārvaldei. Dainas izredzēto celī ievainoja, manējais pazuda kā ūdenī iekritis — mēs dzīvojām tālāk."

„...Mani vienreiz iepazīstināja šefs ar vienu leitnantu, kas bija dānis — gara auguma cilvēks, tumšiem matiem, brūnām acīm, baltiem skaistiem zobiem. Daina un Aina viņu bija redzējušas Paplakā un arī iepazinušās."

„...Mūsu šefs bija ar mieru un pārdeva mani par vienu zivju kasti, Dainu un Ainu par benzīnu dānim (kā muižnieki supus pret meitām)."

Pēc tam viņa pastāsta, ka dānis bijis ļoti labs pret viņu, jo tas viņu negribējis izmantot gluži tādā veidā kā komandieris.

Vēstules beigās: „Vienmēr domāju par savu māti, vai viņa vēl dzīva. Pēdējo vēstuli saņēmu rakstītu 23. janvārī. Tā arī droši nezinu par saviem vecākiem."

„Visu mīļu no mums trijām. Vija. 30. martā (1945), Porštelnā."

Vēstule ir vienkārša, atklāta, tās īstums nav apšaubāms. Kas ar Viju, tās draudzenēm Ausmu, Ainu un Dainu tālāk noticis, nav zināms, bet vēstulē minēto faktu par savādo tirgošanos ar mūsu kaŗa klausās iesauktajām meitenēm izmantoju brīvi savā teiksmā kā vienu motīvu, tāpat kā faktu par latviešu it kā „dezertieru" katra desmitā nošaušanu, kādu notikumu austrumu frontē pie Glubokojes 1944. g. vasarā min. maj. Kīlītis savās atmiņās (rokrakstā, manā rīcībā). 2. Pasaules karš slēpj vēl daudz nezināma par mūsu ļaužu ciešanām, visai neparastām gaitām, piedzīvojumiem, kas tikai pamazām atklāsies vēstures gaismā.

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS — REPORTĀŽA

33. turpinājums

Nebija arī necik jūtama vēja, un tā vēsma, kas stīvi turējās kuģa kreisajos sānos, vilkdama pāri uz krastu, svaigi un sāļi apskaloja seju un rokas, tā gluži aizstādama rīta mazgāšanos. Debesīs, jau kur tas laiks, bija ienākusi rīta gaisma, bet tā bija pelēka un ļoti vienmērīga, bez saules un vēja neizkliedēta, un vērta ūdeni tumšu, ar sīku vilnīšu tīklu kā uzartu zemi, kuŗas velēnās arī smiltis jaucas ar kūdras brūno zilganumu. Krasts nebija redzams, un Mikum nebija nekādas jausmas par to, kur viņi varētu atrasties. Bet viņš vismaz šajā acumirklī negribēja to zināt.

Viņš lūkojās kaijās, viņu šaudīgajos, steidzīgajos lokos, un dzirdēja, kā tās spalgi sasaucās savā starpā un dažreiz spēji metās ūdenī. Dažreiz viņas nolaidās līdz pašām mastu galotnēm un izmeta kādu mēslu strūklu, apķēzīdamas kādu no kareivjiem, kas tad nikni lamājās citiem par prieku — kuģis bija pilns vācu rekrūšu. Leģionārs Zilgme nebija maldījies — nakti kuģī bija sakāpuši papildu spēki Kurzemei. Izrādījās, ka tas ir flotei domātais pats jaunākais vācu iesaukums, kas tik tikko pagūts dažas nedēļas apmācīt, un nu, jaunie puiši, vēl pusbērni paši sev par lielu pārsteigumu, netika vis iesaistīti flotē, bet devās sauszemes cīņās, lāga nezinādami, kas ir pārskrējiens un ko nozīmē trieciens. Pavadījuši nakti cieši kopā saspiesti kuģa slikti ventilējāmās iekštelpās, viņi tagad kāri elpoja jūras svaigumu un baros spiedās ap rēliņiem, raudzīdamies pār bortu sīko viļņu un kaiju rotaļā un triekdami savus jauniešu jokus pārgalvības, spēka un mošuma pilni.

Viņu bija daudz. Jo vairāk laiks gāja uz brokasta pusi, jo klājs pildījās kareivjiem, un drīz bija pilnas malu malas — no komandtilta līdz pakaļgalam, bet priekšgalā, kur ar brezentu apsegti kvernēja bataljona smagie ieroči, drūzmējās citas rotas puiši, skaļumā un draiskulībā ne ar ko neatšķirdamies no pārējiem.

Brake jūrā nebija viens. Priekšā, sikajos viļņos smieklīgi gorīdamies, zemus, kuplus dūmus svieda gaisā neliels krastu apsardzības kuģītis, kuŗa pakaļgalā pret debesīm pacelts melnoja zenītlielgabals. Aiz viņiem slaids, balts, gandrīz elegants ar sarkanā krusta zīmi sānos, smailē baltas putas šķeldams, viegli slīdēja sanitārais kuģis. Mikus, ap rītausmas laiku augšā uznācis, bija redzējis sarkanā krusta zīmes uzkrāsotas arī uz Brakes klāja. Tagad zem kareivju kājām tās vairs nebija samanāmas, tā nosedzot blēdību — taisnību sakot, šis bataljons bija kontrabanda, kas Mikum šķita tikpat nelaba zīme kā šis zaļo jauniešu bars, kas lāga neprata mest rokas granātas. Otra, baltā tvaikoņa klājs bija gluži tukšs.

Aiz nelielās karavānas tusnīja tāds pats piekrastes apsardzības kuģītis, un vēl kāds trešais turētājs patālāk nost jūras pusē.

Pulkstenis varēja būt ap deviņiem no rīta, kad pēkšņi atskanēja elektriskas sirēnas zemā, dobjā kaukšana — tā nebija viļņaina un gaudīga kā lielās sauszemes sirēnas, bet dūca vienmērīgi un gluži draudzīgi, un sākumā neviens nesaprata, ko tas nozīmē. Bet tad uzreiz Brakes pakaļgalā atskanēja zenītlielgabalu spalgā sprakstoņa, un visu skatieni pavērsās turp. Acīm redzot karavāna tuvojās Kurzemes krastam, ienākot krievu aviācijas darbības lokā — no dienvidaustrumu puses tuvojoties, gaisā bija redzamas divas izlūklidmašīnas, kas riņķodamas te nolaidās zemāk, te metās stāvus debesīs, visu laiku turēdamās kuģu konvoja tuvumā. Troksni izdzirdis, uz klāja parādījās arī Dr. Sabile. Viņš iztālēm pamāja Mikum, viegli atšķīris viņa tumšo mēteli vācu zalpelēko uniformu vidū. Bet lidmašīnas drīz attālinājās. Un tikai tagad, acis mākoņiem atrāvis Mikus vēlreiz palūkojās uz Dr. Sabiles pusi un ieraudzīja viņam blakus jaunu sieņa vēl vērās debesīs, kur pazuda abas lidmašīnas, un, pirkstgalos pacēlusies, mēģināja redzēt pāri karavīru galvām, tik bieza bija drūzma uz klāja. Viņai galvā bija balts žēlsirdīgās māsas lakatiņš, ko viņa pieturēja ar roku, it kā vieglais vējš varētu to noraut. Ar otru roku viņa turējās pie Dr. Sabiles elkoņa, un šajā kustībā bija kāda īpaša tuvība, kas liecināja, ka tās nav tikai ārsta un māsas attieksmes.

Mikus iesvilpās un pamazām spraucās cauri kareivju pūlim. Kad viņš abiem bija gandrīz jau klāt, Dr. Sabile pēkšņi atgriezās, un, Miku tik tuvu ieraudzījis, nevarēja noslēpt savu vieglo nepatiku.

„Kā jums tik?" Mikus jautāja, ar roku gaisā pamādams.

„Nelaime nāk brēkdama," ārsts nopietni un norūpējies atteica. „Es brīnos, ka šis starpgadījums tik viegli nokārtojās."

Mikus ar interesi palūkojās meitā. Tā bija jauna, nedaudz nosalusi, ar pabālām lūpām un it kā vieglu zilganumu vaigu galos, bet glīta — Mikum likās — pat skaista sieviete. Pēkšņi atrazdamās aci pret aci ar kuģa vienīgo civilistu, Dr. Sabiles pavadone ieinteresēta aplūkoja arī viņu.

„Es labprāt iepazītos ar jauno dāmu," Mikus klaji teica, kad viņi klusēdami jau bija kādu mirkli stāvējuši.

Sieviete izņēma no savas biezās, tumšās vilnas jakas kabatas roku un sniedza to Mikum. Roka bija maza un silta un tās spiedienā bija kas ļoti noteikts un stingrs — kā vīrietim, Mikus iedomājās.

„Tā ir mana meita," Dr. Sabile sausi teica, „Sibilla."

„Prieks satikt vēl vienu latvieti," žēlsirdīgā māsa pasmaidīja. Arī tas Mikum likās jauki — tas, kā viņa smaidīja. Vienkārši un dabīgi, bez tās mākslotās, ļoti gribētās piemīlības, ar kādu sievietes viņas gados parasti rotā savu vaigu.

„Leitnants Mikus Peniķis," Dr. Sabile bez kādas īpašas laipnības pamāja pret Miku.

„Un man savukārt prieks redzēt vienīgo latvieti," Mikus, neko citu izdomāt nespēdams, braši noteica. „Bet mums ir vēl trešais ceļa biedrs," viņš uzreiz iedomājās.

„Zinu. Un jau satiku. Ar viņa celi nav labi."

„Jā. Viņam īstenībā vajadzētu vēl dzīvot pa lazareti."

„Tēvs saka to pašu. Es viņu ņemšu savā aizgādībā."

„Un kā tas iespējams, ka mēs visi tiekamies uz viena kuģa?" Mikus skaļi izteica jautājumu, kas kopš iepazīšanās nodarbināja viņa ziņkāri. Bet tikai tagad viņš īsti arī apzinājās, ka šis patiesībā bija visai rets vai visai labi slēpts notikums ar sagadīšanās raksturu — Dr. Sabile, pa Berlīni dzīvodams, nekad nebija ieminējies, ka viņam ir meita, kas turklāt atrodas Vācijā.

„Notiek brīnumi," Sibilla iesmējās. Viņas balss bija skanīga un tīra, un daži tuvākie vācu karavīri atskatījās uz viņu. Mikus šajā mirklī sajuta kaut ko līdzīgu pagodinājumam, ko vēl vairoja Dr. Sabiles gandrīz augstprātīgais svešums, kas tik dīvaini bija pretstatā ar Sibillas smiekliem.

„Ne es, ne tēvs nezinājām, ka abi vienā laikā mīdām vienu un to pašu zemi," Sibilla piemetināja, „Tāds ir mūsu dienests."

Mikum likās, ka tagad vajadzētu vēl ko sacīt, bet viņš neatrada nekā prātīga. Bez tam viņu, pašam neapzinoties, drusku mulsināja Dr. Sabiles dīvainais vēsums, kas krasi atšķīrās no vakardienas puslīdz biedriskajām attieksmēm.

„Āpsis," viņš nodomāja, „viņa taču vairs nav bērns." Un tad uzreiz, kā kaut ko atcerējies, spēji sacīja: „Tik retu gadījumu vajadzētu atzīmēt. Vai nenoiesim lejā? Man ir pudele laba padzēriena."

Sibilla gribēja kaut ko sacīt. Viņas lūpas savilkās it kā uz smaidu, un acīs atvīdēja jautrība, viņa pavēra muti, un tas bija pavisam ārkārtīgi un dīvaini, ka tajā pašā mirklī iekaucās sirēna — dobji, zemi, resni, Visi reizē viņi atskatījās. Lidmašīnas strauji tuvojās, nu tās nāca daudz zemāk, zenītieroči vēl klusēja, un klusēja arī vācu puiši — pēkšņums un lidmašīnu tiešais lidojums likās nesam kādu biedu, kādu nelabu draudu, bija dzirdami tikai ūdens šļaksti ar vēja tikko manāmo žūžošanu, un kuģa mašīnu zemā dūkoņa, kuŗai cauri lauzās lidmašīnu niknā, uzbāzīgā rūkšana. Kaut kur no komandtilta puses atskanēja pavēle reizē ar pirmajiem šāvieniem, kareivji paškīda uz visām pusēm, daži metās gulus, bet viss lielais vairums traucās uz ieejām savās telpās, kur sadrūzmējās blīvā un tramīgā barā. Gar reliņiem un komandtilta balsta sijām kaut kas nostrinkšēja, nosprēgāja ventilātoru metalls, kaut kur nodžinkstēja stikls, — un tad uzreiz lidmašīnas bija pāri un gaŗām un meta gaisā lielu loku, acīm redzot, lai atgrieztos.

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

Sniedzam pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS lietās.

Tel. mājās — RI 3670

Lūdzam zvanīt no pl. 6 pp. līdz 12 vakarā un rītos no plkst. 6 līdz 8.

Piedāvājam:

MĀJAS TORONTO

VISDAŽĀDĀKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠĀ IZVĒLĒ: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, RŪPNIECĪBAS UZĒMUMUS, VEIKALUS UTT.

LAUKU ĪPAŠUMUS

TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKARTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU, APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA MŪSU KANTORĪ, PALĪDZAM

AIZDEVUMU SAGĀDĒ

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G.

UZ DIVIEM GADIEM

M. J. CAMPBELL & Co

REAL ESTATE

Members of Toronto Real Estate Board

219 DANFORTH AVE, TORONTO, TEL. KANTORĪ HA 1192

TLB DIŽDANCIS

rīko 1953. gada 23. janvārī, plkst. 8.30

KANADAS LEĢIONA ZĀLĒ 22 COLLEGE ST., TORONTO

1953. GADA DIŽDANČA

BALLES KARALIENES VĒLĒŠANAS

- LABA DEJU MŪZIKA
- PĀRSTEIGUMU BALVAS
- BUFETE ar bagātīgiem atspirdzinājumiem

CERAM DĀMAS REDZĒT VAKARA TĒRPOS (41)

Ieeja $1.00 TLB Diždancis

OPERDZIEDĀTĀJA

VALDEMĀRA SALNAS KONCERTS

sestdien, 24. janv., pl. 8.15, sv. Andreja baznīcā

Pie klavierēm komp. TĀLIVALDIS ĶENIŅŠ

PROGRAMMĀ:

OPERAS UN OPEREŠU ĀRIJAS

Biļetes iepriekšpārdošanā: Lotus puķu veikalā, DV grāmatnīcā, laikraksta Latvija A-ā kantorī

«53» DV TORONTO NODAĻA

JELGAVAS 5. SKAUTU VIENĪBAS VECĀKU PADOME sarīko

VIENĪBAS GADA SVĒTKUS

1953. g. 31. janvārī, plkst. 19.30, Ukraiņu biedrības zālē, 177 NIAGARA ST., ST. CATHARINES

Programmā SKAUTU UN GAIDU PRIEKŠNESUMI raibā virknē, pēc tam DEJA. Sarīkojumā piedalās tautas deju kopa SAKTA no Toronto

TĒJAS GALDS ATSPIRDZINĀJUMI

Ieeja $1.00. Jaunatnei līdz 14 g. v. ieeja brīva

(71) VECĀKU PADOME

LATVIEŠU YMCAs KLUBS rīko

VENTIŅU VAKARU

sestdien, 1953. g. 31. janvārī, plkst. 6 vak., Centr. YMCAs telpās, 40 College St., apakšējā zālē.

Visi ventiņi un viņu draugi laipni lūgti ierasties.

LĪDZI JĀŅEM GROZIŅI

(86) YMCAs KLUBS

"LOTUS"

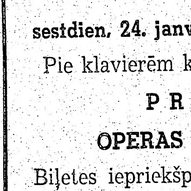

PUĶU VEIKALS

BRĪNIŠĶĪGAS acālijas, hiacintes, alpu vijolītes utt.

GREZNI ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem

BAGĀTĪGA izvēlē latviešu keramikas izstrādājumi

854 Bathurst St., tel. KE 3884

MĀJAS, FARMAS, VEIKALUS lielā izvēlē visos rajonos piedāvā

LAURENTIDE REALTIES Co, Montreal

Pārstāvis O. KRĀDZIŅŠ, 1414 Fort St.

Montreal, Que. Tel. GL 2158 «361»

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS

PĀRDOŠANĀ TORONTO UN ĀRPUSĒ

MĀJU APDROŠINĀŠANA, MORTGAGE NAUDAS AIZDEVUMI, DZĪVĪBAS UN AUTO APDROŠINĀŠANA, LĪGUMU SLĒGŠANAS NOTEIKUMI U. C. IZZIŅAS UN PASKAIDROJUMUS PAR ŠĀDIEM DARĪJUMIEM KATRĀ LAIKĀ SNIEDZ:

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Birojā tel. PR 5761
1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

EDUARDS BĀLIŅŠ
Tel. 94121
913 Main St., E., Hamilton

VALDIS TUKLERIS
Tel. 94121
913 Main St., E. HAMILTON

Birojs atvērts ik dienas līdz pl. 10 vak., arī sestdienās un svētdienās

ERNEST RIDOUT REAL ESTATE, Ltd., REALTORS

LIELĀKAIS NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

Nodaļas: TORONTO, RICHMOND HILL, HAMILTON, LONDON, PETERBOROUGH, KITCHENER, SARNIA

SEKOJIET IK DIENAS SLUDINĀJUMIEM VIETĒJOS LAIKRAKSTOS UN PĒC TUVĀKĀS INFORMĀCIJAS PAR SLUDINJUMOS MINĒTĀM MĀJĀM ZVANIET JŪSU LATVIEŠU PĀRSTĀVIM

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN

256 Crawford ielā

(Dundas un Crawford ielas stūrī)

Tel. LL 5739

Pieņem no 1—3 un no 5—8 pp.

Diplomēts Vīnē

Ārsts Vīnes Universitātes klīnikā un Kanadas slimnīcās. Sirds, plaušu, gastro — arteroloģijas reumatisms, astma, sieviešu slimības.

Rentgena uzņēmumi

Runā vāciski un krieviski (2)

Dr. JĀNIS REKAI

un

Dr. PAULS REKAI

Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti

219 St CLAIR Ave, W.

Toronto, Ont

Iepriekšēja telef. pieteikšanās: RA 0237 — MI 2395 — PR 3675

Runā vāciski (522)

J. GRĪSLIS

pieņem pasūtinājumus

KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

188 Davenport Rd.,

Tel. MI 5295

Toronto

Praktizējis Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

VASARAS MĪTNE HALIBURTONĀ

Pie skaistā Haliburtonas ezera pārdošanā jaunas 5 istabu vasaras mītnes (cottage), 2—3 akru zeme ar kokiem, 100 pēdas plata josla pieiet tieši pie ezera krasta. Vasaras mītņu tuvumā iepirkšanās vietas un benzīna tanki. Ceļi lietojami arī ziemā mednieku vajadzībām. Pirmās vasaras mītnes būs gatavas maija mēneša sākumā.

Iemaksa: $100 tagad un $400 maijā, līgumu slēdzot. Atlikums maksājams $40 mēnesī. Pilna cena $2.500. Tuvāka informācija galvenā birojā pie A. Bērziņa.

Latvijas pastmarkas

VĒRTĪGA ATMIŅA NO DZIMTENES!

50 daž. — $1.00; 100 daž. — $3.00; 200 dažādas — $15.00

Dažas skaistas serijas (nelietotas): Rakstnieki (4) $1.25; Standart (11) $1.52; Pļaujas svētki (2) $0.35; Rīgas atbrīvošanas (3) $0.26; Ķeguma bloks (2) $0.35; Ķeguma bl. ačgārna ūdenszīme (2) $1.00; Ķeguma bl. II $0.40; Ķeguma bl. II, ačg. ūdensz. $1.00; Ģērbonis 10 latu (1) $1.00. Visas Latvijas un lielā izvēlē ārzemju markas. Albumi, piederumi. Cenrāži brīvi.

F. ĶEZBERS

1325A Hodiamont St. Louis 12, Mo, U.S.A. (77)

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TĪRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

(Latvijas Konservātorijas absolv.)

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto, piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tīrskaņotājs, remontētājs un eksperts

Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide.

Lietotas klavieres pēc izvēles (928)

Kas varētu pārdot grāmatu SIERNIECĪBA? Adrese: O. Griķis, Muskoka Sanitarium P.O. Gravenhurst, Ont. (60)

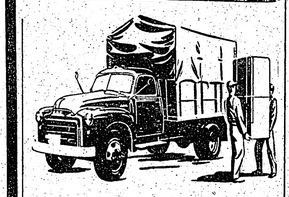

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā ZVANĪT

OL 1403, Toronto (142)

PIEŅEMU PIESKATĪT BĒRNU

pa dienām. Shaw — Dundas rajonā. Zvanīt LO 9770, Toronto

TAUTIETES!

Nopietnā precību nolūkā ar jums vēlas iepazīties divi tautieši. Vecākais 46, jaunākais 29 g. vecs, abi slaida auguma, jūs varat būt no 20 līdz 42 g. v.

Rakstīt šīs avīzes kantorim ar vārdu Vecākam — Jaunākam. (78)

IZDODAMA

MĒBELĒTA ISTABA

ar virtuves lietošanu vienai vai divām personām

Zvanīt Toronto, tel. GE 0756

IZDODAMAS divas labi mēbelētas istabas Mount Pleazant rajonā. Piemērotas precētam pārim vai divām sievietēm. Ērtas vārīšanas iespējas, karsts ūdens, veļas mašīna. Dažas minūtes no tramvaja un autobusa piestātnes. Apskatīt pēc pl. 5 vakarā. 285 Davisville Ave. (75)

IZDODAMS otrais stāvs (divas istabas un virtuve), Toronto, tel. GE 9848. (76)

IZDODAMAS 2 mēbelētas istabas apakšstāvā ielas pusē Danforth — Broadview rajonā. Parkošanas iespējas, zvanīt pēc plkst. 5 var., Toronto, RI 2868. (70)

IZDODAMAS divas daļēji mēbelētas istabas ar virtuves un vannas lietošanu tai pašā stāvā. Zvanīt, Toronto, GE 5515. (81)

IZDODAMA mēbelēta istaba ar visām ērtībām ar vai bez pilnas pansijas Broadview — Fulton rajonā. Zvanīt darbdienās pēc plkst. 6 vakarā, sestdienās un svētdienās katrā laikā. Toronto GL 1326. (58)

IZDODAMA liela nemēbelēta istaba Bloor — Highpark rajonā zvanīt Toronto JU 0845 pēc plkst. 6 vak. (66)

IZDODAMA liela mēbelēta istaba (Rietumos). Elektriskā plīts ārpusē. Zvanīt pēc plkst. 6, Toronto, tel. LL 7828. (79)

IZDODAMA mēbelēta istaba vienai personai — silts ūdens, ledusskapis, veļas mašīna un virtuve lietošanā. Laba satiksme. Zvanīt — Toronto GL 2043. (89)

SPORTS

SPORTA KALENDĀRS

24. janvārī, plkst. 14.00 College United Ch. (College un Bathurst ielu stūrī) sieviešu līgā volejbolā TLSK (tren. Kazaks) sacentīsies ar ukraiņu SA vienību.

Plkst. 15.00 senioru līgā TLSK sacentīsies ar čechu sokoliem volejbolā.

24. janv., plkst. 20.00 College ielā 40. sieviešu līgā volejbola TLSK (tren. Skujiņš) spēlēs ar YWCA (ig.) I vienību.

Plkst. 21.00 senioru līgā volejbolā Latv. Y klubs spēlēs ar Kalev.

24. janv., plkst. 20.00 Westdales vingrotavā Hamiltonas basketbola līgas spēlēs sacentīsies Sparta — YMCA.

25. janvārī, plkst. 19.00, College ielā 40. Galda tenisā Draudzības kausa otrā izcīņas reize starp Latviešu Y klubu un TLSK.

27. janvārī, plkst. 19.30 Bloor Collegiate Toronto Metropolitan basketbola līgas B grupā Bloor Collegiate spēlēs Park Minor ar TLSK (tren. Kazaks).

GALDA TENISS

Toronto galda tenisa meistarībā vienībām majoru līgā pirmā vietā Vytis ar 6 punktiem un 43:20 setu stāvokli. Otrā vietā TLSK arī ar 6 punktiem un 54:30. Latv. Y klubs 5. vietā ar 4 unktiem un 35:49 setu stāvokli.

Klasifikācijas punktu stāvoklī pirmais Liepiņš (TLSK) 22:2, 2. Eglīte 17:7 un ceturtais Paukšēns (TLSK) 16:8.

Pēdējo spēļu rezultāti: Latv. Y klubs — Tridents 12:9, Vytis — TLSK 12:9.

Senioru līgā Latv. Y klubs 2. vietā ar 6 punktiem un 49:35. TLSK II vienība 4. vietā ar 4 punktiem un 40:44, bet TLSK I vienība 5. vietā arī ar 4 punktiem un 38:46 setu stāvokli.

Klasifikācijas punktu stāvoklī 2. vietā Cirulis (Latv. Y klubs) 20:4, bet 7. vietā Zaķis (TLSK) 16:8.

Pēdējo spēļu rezultāti: Latv. Y klubs — Danforth East 12:9, TLSK I vienība Camille Hat 5:16 un TLSK II vienība — West End YMCA 9:12.

TORONTO MEISTARĪBA VOLEJBOLĀ

Šogad Toronto meistarība volejbolā sieviešu senioru un intermediate līgā sākusies reizē.

Pēc pašreizējā spēļu līmeņa par turnīra favoritiem grūti vēl spriest, bet liekas, ka augstākā klasē vīriešiem sīvas sacensības nāksies izturēt pašreizējām Kanadas meistaram igauņiem (Centr. YMCA) ar Sokolu (čechi) vienību.

Nezinot intermediate vienību sniegumu pilnībā nav iespējams paredzēt favoritu, tomēr jāsaka, ka sieviešu līgā TLSK nopietnākais konkurents nenoliedzami būs Toronto YMCA (ig.).

Pirmo spēļu rezultāti:

Senioru līgā: YMCA (ig.) uzvarēja Sokolus ar 16:18; 15:6 un 13:9. Pēdējā setā uzvara jau bija nosvērusies sokolu pusē, bet protokolistu pārskatīšanās dēļ tie zaudēja vērtīgu izcīnītu punktu un reizē arī partiju.

Latviešu Y klubs guva vieglu 15:8 un 15:2 uzvaru pār ukraiņu SA vienību.

TLSK zaudēja sokoliem 15:11, 2:15 un 4:15. Intermediate līgā TLSK pieveica sokolus 15:1, 11:13 un 15:7.

Sieviešu līgā YWCA uzvarēja ukraiņu SA 15:4 un 15:12.

Sieviešu līgā YWCA jāī

Latviešu vienības spēlēja: Latv. Y klubā — Stikuts, Lipomanis, Bergvalds, Cinovskis, Simsons un Šnitke.

TLSK (senioru līgā): Ernstons, Kurcigs, Brīmanis, Freibergs, Skujiņš un Puķīte.

TLSK (intermediate): Krūmiņš, Vilks, Prengers, Štrāls, Knosbergs, Rozentāls.

HAMILTONAS KAUSU SPĒLĒS

Hamiltonas kausu spēļu ietvaros Hamiltonā risinājās sacensības volejbolā un basketbolā.

Pirmā spēlē sacentās TLSK II vienība ar Katerinas izlasi. Pretēji iepriekšējām spēlēm, šoreiz Katerinas latvieši savu vienību bija papildinājuši ar diviem igauņiem. Papldinājums izrādījās veiksmīgs un katerinieši vienlīdzīgā spēlē guva 15:17, 15:8 un 15:13 uzvaru.

Arī spēlē pret kluba pirmo vienību katerinieši guva 15:12, 8:15 un 15:10 uzvaru.

Katerīnas vienībā spēlēja: Gauše, Jundzis, Reinholds, Straume, Altarzars, Mukāns, Leo un Pinte.

Kluba pirmā vienībā: Ernstsons, Kurcigs, Brīmanis, Freibergs, Skujiņš un Puķīte.

Otrā vienībā: Krūmiņš, Vilks, Drengers, Štrāls, Knostenbergs un Rozentāls.

Basketbola spēlē sacentās Sparta ar TLSK (tren. Kazaks) vienību. Pēc saistošas un vienlīdzīgas spēles pirmā puslaikā, otrā ar veiksmīgiem metieniem Sparta guva 53:41 (23:22) uzvaru.

Sparta: Bulte, Ansons, Žulps, Zutis, Kuncāns, Rops, Litaunieks, Leja un Auzers.

Klubs: Skujiņš, Ploriņš, Pērkons, Simsons, Masītis, Circenis, Brīmanis un Rozentāls.

Ar šo uzvaru Sparta ir nodrošinājusi savu līdzdalību finālspēlēs, bet otrs finālists noskaidrosies abu TLSK vienību spēlē.

Sieviešu volejbolā finālistes ir TLSK (tren. Kazaks) un Hamiltonas igauniētes.

Vīriešu volejbolā stāvoklis vēl stipri neskaidrs, bet fināla kandidāti ir Latv. Y klubs, Katerina, TLSK un Hamiltonas igauņi.

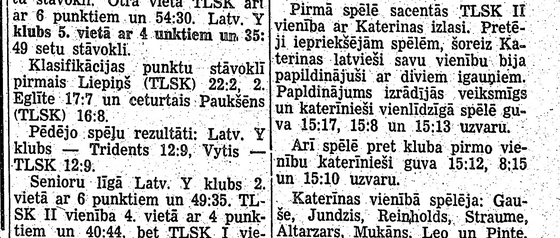

BEZ NAUDAS

ne, bet ar mazu iemaksu, nomaksājot pa daļām līdz 36 mēn. arī

JŪS VARAT BŪT JAUNA UN LABA AUTO ĪPAŠNIEKS

LŪDZU PIEZVANIET UN STĀJIETIES KONTAKTĀ

E. ZEMĪTIS, TEL. EM 3-6282

piedāvā un (financē) visu marku AUTOMOBIĻUS kā jaunus, tā lietotus ar garantiju

Ļoti izdevīgi maksāšanas noteikumi, zemas iemaksas. Par Jūsu lietoto auto izmaksājam skaidrā naudā vai ieskaitām kā maksājumu.

Informācija katrā laikā latviešu valodā. Izmantojiet vēl pirmssezonas sākumu (55)

MĒBEĻU VEIKALS

Bagāta, daudzpusīga, mājas un kantora mēbeļu izvēle.
Dažāda veida elektriskie aparāti mājas vajadzībām
Sakarā ar atklāšanu speciāli pazeminātas cenas
Ienāciet un pārliecinieties! Runājam krieviski
Atvērts līdz pulksten 8 vakarā

BURLACOFF'S FURNITURE

619 QUEEN ST., W., TORONTO, Ont. TEL. WA 6812 (496)

Laikrakstam „LATVIJA AMERIKĀ"

123 HURON ST. TORONTO, ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu Latvija Amerikā .....

līdz..... uz.....mēnešiem uz šādu adresi:

Mr, Mrs, Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 1800 E. 18th St., Brooklyn 29, N.Y.

BAZNICAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibīskapa pārstāvis A.Skrodelis ((99 Herkimer Str. Hamilton, Ont., t. 70136). Janvāra otrā pusē Ņufaundlendā — 22. janv.; 2. februārī St. Džonsā; no 3. febr. — 9. febr. Korner Brūkā.

Māc. E. Lange (1673 Abbey Rd.; pasta adrese: Billings Bridge P. O. Box 66, Ottawa, Ont.)

25. janv., plkst. 2.30 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalp. draudzes pilnsapulce.

Māc. A. Briedis (17-8th Str. Noranda, Que.)

Otavā 25. janv., plkst. 2 p.p. dievkalp. Sv. Pāvila b-cā (210 Wilbrod Str.).

Māc. A. Lūsis (50 Dewson Str. Toronto, Ont. t. LO 2510) Torontō, svētdien, 25. janv., pl. 4 p.p. dievk. Sv. Jāņa b-cā, 274 Concord Ave. Svētdienas skola 1. februārī, plkst. 12,30, dievkalpojums Trīsvienības b-cā (Bloor un Sherbourna ielu st.). Svētdienas skola.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873). Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu stūrī)

25. janv. dievkalpojums, pl. 11. Pēc dievkalpojuma (pl.12.30) draudzes locekļu pilnsapulce.

Māc. E. Caune (10827 — 114 St. Edmonton, Alta, t. 41890).

Kalgarijā, 25. janv., plkst. 3 pp. dievkalp. Pēc dievkalp. draudzes pilnsapulce, vēlēšanas.

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis

Sadberijā dievkalpojumi Regent St. b-cā; 1. febr., pl. 1 p.p.; Sault Ste Marie dievkalp. Zion ev.-lut. b-cā sestdien, 24. janv., pl. 7 vakarā. Māc. F. Ruperts.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojums svētdien, 25. janv., plkst. 17.00, Walmer Rd., baptistu baznīcas telpās. Māc. R. Eksteins. — Pēc dievkalp., pl. 19, Draudzīgā aicinājuma atcere ar prof. P. Ķikaukas ref. par tematu Grāmata. Piektdienas vak. plkst. 20.00 Lūgšanas un Bībeles sapulce.

UZMANĪBU DĀMAS!

Uzaču un skropstu krāsa HENNA atkal krājumā

DĀMU FRIZĒTAVA

AUSTRA ŠMITS

737 Bloor St., W., Toronto. Tel. LL 6792

E. OZOLIŅŠ

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS

LIETĀS TEL. EM 3-6282 līdz pl. 9 pr. p. pārējā laikā OL 2354

Arī Jūs varat būt savas mājas īpašnieks!

Pieprasiet un stājieties kontaktā. Informācija katrā laikā latviešu valodā. Aizdevumu sagāde.

BLOOR — MARGARETTE

8 telpu 3 st. mūra atsev. māja, ūdens — eljas apkure, liels gaišs pagrabs, dārzs, garāža, kopā AR PĀRTIKAS VEIKALU, ļoti lēti uz izdevīgiem noteikumiem pārdodams. Zema iemaksa.

COLLEGE — GLADSTONE

8 telpu mūra atsev. māja, gaisa apk., liels gaišs pagrabs, dārzs, garāžas iesp. ļoti labā stāvoklī iem. $6.000.

QUEEN — DOVERCOURT

12 telpu, 3. st. mūra māja, ūdens apkure, liels gaišs pagrabs, garāža, 7 telpas ar mēbelēm, ļoti labā stāvoklī, laba ienākumu māja, iemaksa $5.000.

RUNNYMEDE — BERESFORD

8 telpu 3 st. atsevišķa mūra māja, gaisa apkure, liels gaišs pagrabs, ļoti labā stāvoklī — cena $11.000, iemaksa $3.000. (83)

Vēl daudz citu īpašumu veikalu un farmu visos rajonos, pēc izvēles un pirkšanas spējām.

MANN & MARTEL REAL ESTATE,

1245 Bloor St., W., Toronto

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Z. Mauriņa — DANTE	ies.	2.60
Tagore — GĀJU PUTNI	ies.	2.10
J. Širmanis — PĪKSTĪTE		
J. Širmanis — KRIKSIS (ar krāsainām illustr.)		2.60
B. Bjernsons — PA DIEVA CEĻIEM, romāns		2.50
K. Raudīve — DER CHAOSMENSCH		4.25
Dr. Z. Mauriņa — DIE WEITE FAHRT		2.45

Sagatavošanā:

P. Dāle — VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Prof. T. Celms — TAGADNES PROBLĒMAS

(951) **Pastāvīgi krājumā jaunākās grāmatas un notis**

A. KALNĀJA apgāds, 1521 N Clybourn Ave, Chicago 10, Ill.

SIEVIEŠU TĒRPI ŠUMADIJĀ

Šumadija ir centrālās Serbijas daļa, kas pazīstama ar savu ražojumu augsto labumu.

Šumadijas sievietes parasti valkā kakla rotu, no trim virknēm koraļļu vai dukātu. Blūzes vietā tās valkā pašaustus kreklus. Tās valkā arī žaketi bez rokām vai somotu, kas ir brūnā vai zilā krāsā, atkarā no jaunavas matu krāsas. Pašaustie vilnas svārki ir tumšākās krāsās. Priekšautos izšūtas puķes. Jaunavas ar tiem lepojas un sacenšas skaistāku zīmējumu darināšanā. Vilnas zeķes sniedzas līdz ceļiem, un mokasini ir tipiski šai Serbijas daļā.

BRADING BREWERIES LIMITED publicējusi augšējo aprakstu, lai veicinātu jaunkanadiešu ciešāku vienību.

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED

OTTAWA AND WINDSOR

(Izrunā BREDINGS)

(BREDINGA aludarītavu akc. sab. Otavā un Vindzorā)

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS NĀKOŠAIS KONGRESS GRAND RAPIDOS

Jautājums par nacionālo militāro vienību radīšanu. — ALA'ā var iestāties arī politiskās partijas. — Jaunsaimnieku partija ņem atpakaļ savu lūgumu par iestāšanos ALA'ā. — Latvieši Eizenhaueram dāvinās gleznu. — Eiropas Centra priekšlikums par vispasaules latviešu organizācijas dibināšanu. — Kopīgs Latviešu Kultūras Fonds ASV un Kanadā.

ALAs VALDES SĒDE ŅUJORKĀ

ALA's centrālās valdes sēde notika 17. janvārī Ņujorkā, Baltijas brīvības komiteju sabiedriskajās telpās. Piedalījās: goda pr-dis sūtnis J. Feldmans, pr-dis prof. P. Lejiņš, E. Freivalds, A. Bērziņš, P. Eglītis, A. Klaupiks, A. Lidacis, J. Vinters, V. Ignats, R. Šillers, A. Rudzis, G. Meierovics, biroja vadītājs B. Albāts un revizijas komitejas locekļi V. Vuškalns un M. Kārkliņš.

Prof. Lejiņš ziņo, ka sakarā ar Višinska runu AN, kurā tas aizkāra Baltijas valstu jautājumu, iesniegts protesta raksts AN pilnsapulces prezidentam Pirsonam. Raksts sastādīts sazinā ar sūtniecību un Komiteju Latvijas Brīvībai.

KARAKLAUSĪBAS JAUTĀJUMS

Sūtnis iepazīstināja ar stāvokli, kāds tagad radies ar jaunajiem noteikumiem karaklausības lietā. 28. aprīlī ir stājušies spēkā noteikumi, saskaņā ar kuriem Latvijas pilsoni var lūgt, lai vinus atbrīvo no iesaukšanas karadienestā. Sūtniecība lūgusi ārlietu ministriju paskaidrot, kā rīkoties tiem latviešiem, kas jau iesaukti karadienestā un tagad gribētu izlietot priekšrocības, kas paredzētas minētos noteikumos. Saņemta atbilde, ka tādā gadījumā karaviriem jāgriežas pie sava tiešā priekšnieka, kas lietu virzīs tālāk; otrs ceļš ir tāds, ka lūgumu iesniedz Latvijas sūtniecībai, kas lietu virzīs tālāk caur ārlietu ministriju. Tuvākus paskaidrojumus sūtniecība publicēs pēc tam, kad būs saņemts oficiāls paskaidrojums no ārlietu ministrijas.

Starplaikā no ārlietu ministrijas saņemts īpašs paziņojums, ka Latvijas pilsoņi, kas izmanto minētās priekšrocības, var zaudēt tiesības kļūt par ASV pilsoņiem. Pavalstniecības piešķiršanā katrai atsevišķai valstij ir savi noteikumi, un katrs atsevišķs tiesnesis var rīkoties dažādi. Tāpēc nav iespējams dot noteiktu atbildi uz jautājumu, vai iet karadienestā, vai no tā atsacīties.

Mums, tāpat kā citām tautām, kuru dzimtenes atrodas aiz dzelzs priekškara, ir liela interese par nacionālu militāru vienību radīšanu. Šāds jautājums ir apsvērts ASV valdības iestādēs, bet lēmums nav pieņemts. Līdz ar to paceltos arī jautājums par savu virsnieku kadru sagatavošanu. Tādā gadījumā mūsu jaunekliem būtu iespēja mācīties šejienes karaskolās, bet vecajiem virsniekiem tiktu dota iespēja papildināt zināšanas. Šādam izkārtojumam būtu liela nozīme mūsu brīvības izcīnīšanā.

POLITISKĀS PARTIJAS VAR UZŅEMT ALAā

Pr-dis Lejiņš ziņo, ka p. g. februārī no Latvijas jaunsaimnieku agrārpartijas saņemts lūgums to uzņemt ALA'ā. Tā kā vēl nebija principiāla lēmuma par politisku partiju uzņemšanu, ALA's valde šo jautājumu atlika. Augustā jaunsaimnieku partija iesniedza otru rakstu. No vēstules galvas bija redzams, ka minētā organizācija ir reģistrēta kā ārzemju pārstāvis (foreign agent). Saskaņā ar pastāvošiem statūtiem, ALA nevar uzņemt ārzemju organizācijas. Sakarā ar to jaunsaimnieku partijai pieprasīja tuvākus paskaidrojumus, vai ALA'ā vēlas iestāties visa jaunsaimnieku partija, kas nav ASV organizācija, vai tikai tā partijas locekļu grupa, kas dzīvo ASV. Tagad pienākusi atbilde, kas satur pārmetumus par nevēlēšanos sadarboties un kurā paziņots, ka jaunsaimnieku partija ņem atpakaļ savu lūgumu to uzņemt par biedru ALA'ā.

Priekšsēdis aizrāda, ka pārmetumi par sadarbības trūkumu ir nevietā, bet šī lieta jāskata no formālās puses. Ārzemju organizāciju pārstāvju darbība ASV ir pakļauta lielem ierobežojumiem un kontrolei, bet ALA reprezentē tikai ASV dzīvojošos latviešus.

Valde pieņēma lēmumu, kas paredz, ka uzņemot ALA'ā politiskās partijas, piemērojami tie paši principi, kā visām citām organizācijām, pārbaudot, vai šīs organizācijas mērķi saskan ar ALA's mērķiem un vai tā ir ASV dzīvojošo latviešu organizācija.

LATVIEŠU DĀVANA EIZENHAUERAM

„Laika" izdevējs H. Rudzītis piesūtījis rakstu, kurā paziņo, ka L. Liberta izstādē M. Stota kundze ierosinājusi savākt līdzekļus, lai iegādātos Liberta gleznu „Rīgas torņi" un to pasniegtu kā dāvanu prezidentam Eizenhaueram kā atzinību par viņa apņēmību rūpēties par apspiesto tautu atbrīvošanu. Laikraksts atzinis šo ierosinājumu par teicamu un uzņēmies līdzekļu vākšanu brīvprātīgu ziedojumu veidā un lūdz ALAu atbalstīt šo akciju un uzņemties gleznas pasniegšanu. Valde šim ierosinājumam pievienojas.

VIENTUĻIE LATVIEŠI

Pārrunas izraisīja kādas latvietes vēstule, kurā viņa lūdz palīdzēt vientuļiem tautiešiem nodibināt sakarus ar latviešu centriem.

Sūtnis Feldmans paskaidro, ka minētai tautietei ir nosūtītas grāmatas, un sola savu atbalstu arī uzpriekšu līdzīgos gadījumos. Šādiem tautiešiem, kas grib uzturēt kontaktu ar latviešu organizācijām, ieteicams vispirms abonēt latviešu laikrakstus. Tālāk šie vientuļie tautieši jāaicina pieteikties ALA'ā, sūtniecībā vai tuvākā latviešu organizācijā, lai zinātu, kur tādi atrodas un varētu viņus atbalstīt.

A. Bērziņš ziņo, ka „Rīgas Filmas" vadītājs inž. Jekste projektē uzņemt skaņu platēs latviešu mūziku. Šīs plates varētu izsūtīt vientuļiem tautiešiem. Tāpat ir projektēts uzņemt latviešu šaurfilmas, kuras varētu nosūtīt arī mazākām latviešu kolonijām.

LATVIEŠU VISPASAULES APVIENĪBA

Pārrunas izraisīja Latvijas Atjaunošanas Komitejas Eiropas Centra iesniegtais priekšlikums nodibināt latviešu vispasaules apvienību, kurā politiskām partijām būtu noteiktas vietas pēc atslēgas principa. Apvienībai būtu divas delegācijas — viena Eiropā, otra — Amerikā. Šinī rakstā nav tuvāku paskaidrojumu un nav arī atbildes uz ALA's agrāk izsūtīto aptauju vispasaules organizācijas lietā. Šis raksts ir nācis kā pārsteigums vēl vairāk tādēļ, ka līdz šim saņemtas atbildes no latviešu organizācijām Amerikas kontinentā un Austrālija pilnīgi pievienojas ALA's viedoklim. Vairāki valdes locekļi raksturoja šo rakstu kā tādu, kas neveicina sadarbību latviešu organizāciju starpā.

A. Līdacis aizrādīja, ka priekšlikums jāuzņem aukstasinīgi un jādod labi motīvēta atbilde: mēs nedrīkstam aizcirst durvis.

J. Vinters paskaidro, ka vietu piešķiršanai politiskām partijām pēc atslēgas principa nav nekāda pamata, bet mums jāpieturas pie demokratiskā vēlēšanu principa.

Sūtnis Feldmans izteica domas, ka latviešiem katrā zemē jāatstāj ticības brīvība izkārtot savas lietas.

A. Bērziņš aizstāv politiskās partijas, aizrādot, ka tās nevar iznīcināt un jāsastrādā arī ar tiem latviešiem, kas pieslējušies partijām. Mums jāsagatavo tautieši demokratiskai Latvijai, kur pilsoņi izsaka savu gribu ar politisko partiju starpniecību.

Vinters un Ignats paskaidro, ka nav pacelts jautājums par politisko partiju neatzīšanu. Ir vajadzīga sadarbība ar visām grupām, bet partijām nav piešķirama kāda izcila loma.

No Šveices latviešu apvienības ienācis raksts par apvienības nodibināšanos ar sēdekli Lucernā. Tās priekšsēdis ir V. Bilkins, bet delegāts LAK EC — A. Skrēbers. Šveicē apzināti vairāk kā 100 latviešu.

(Nobeigums sekos).

Vijolnieks J. Kalējs koncertē

Vijolnieka J. Kalēja un pianistes F. Maizītes koncerts 8. februārī, plkst. 14.00 Toronto

ZIEMASSVĒTKI TROPOS UN SNIEGĀ

(Pārnesums no 4 lpp.)

Šejienes ļaudis un šejienes ciemati mazliet atgādina Vācijas Bavāriju un droši vien arī citu zemju kalnu apgabalus. Dzīvojot šeit ir grūti iedomāties, ka īstenībā atrodamies tropiskā zemē. Ļaudis te staigā saģērbušies biezās drēbēs, kam pāri pārklātas pašaustas biezas vilnas segas. Veikalos pārdod pat vilnas cimdus. Māju logiem ir stikli un bagātnieku mājās pat kamīni ar īstu uguni un nevis elektrisko spulspuldžu imitācija.

Pašā Ziemassvētku vakarā apstājāmies kādā mazā kalnu ciemā, kur spīd tropu saule, ir auksts, un tālumā redzamas sniegotās Andu virsotnes. Viesnīcas saimniece ir eiropiešu iecelotāja, arī viesi ir internacionāla sabiedrība. Viesnīcas hallē dzird runājam vācu, franču, angļu, spāņu un arī latviešu valodu. Vienā stūrī uzstādīta eglīte ar īstām svecītēm, klausāmies Ziemassvētku mūziku skaņu platēs un svētkus ievadām ar tītara cepeti un skābiem kāpostiem un rupjo maizi — visas tās ir lietas, kuru esamību šajos četros gados bijām gandrīz aizmirsuši. Ir pilnīga svētku sajūta. Šie ir pirmie Ziemassvētki, ko svinam tropos un skatām sniegu. Vienu brīdi iedomājos, ka varētu lūgt Veselības ministriju pārcelt mani no Orinoko apgabala uz Andu kalniem, bet tajā pašā brīdī esmu spiesta pati sev klusībā atzīties, ka jau pēc pavisam nedaudzām ārpusē pavadītām dienām ilgojos pēc Orinoko klajumiem, plašuma un brīvības.

IEVĒRĪBAI

Šīgada Dziesmu dienu notis pieprasāmas pie Dziesmu dienu organizācijas komitejas sekretāra Z. Šuriņa, 49 Evlyn Ave., Toronto.

Satraucoša ziņa

Varonīgā latviešu dižkareivja Vilība da Drosmiņa draugi Toronto saņēmuši viņa patēva Rirdāna telegrammu: „Vilibadis izbrauca ar zemūdens tanketi šodien uz Koreju. Lai dzīvo vecie kanaki!"

Šī ziņa stipri satrauca visu latviešu sabiedrību. Nervozē arī Maskava un Pekinga. Zināmās aprindās vērojams pat lielāks satraukums nekā ģenerāļa Eizenhauera Korejas apmeklējuma laikā. Presei nav izsniegti nekādi komentāri.

Mūsu līdzstrādnieks nekavējoties devās ceļā ar trīsriteni, lai iegūtu sīkāku informāciju. (80)

PAŠREIZ

Jums izdevība pārdot nekustamus īpašumus ar

KANADAS LIELĀKO REALTORU

Mūsu jaunā nodaļa Dundas un Dufferin St.

Kur vien Jūs ejat, Jūs redzat šo zīmi

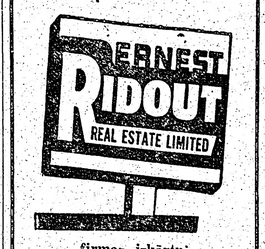

firmas izkārtni

Tas var būt Jums (tāpat kā citiem Ridout aģentiem) atslēga augstākai izpelņai.

Mēs zinām, ka Jūs varat pārdot nekustamus īpašumus visvairāk pie RIDOUT.

TĀPĒC, ka

- **vairāk zina, ka**
- **vairāk prestiža**
- **lielāka nākotne**
- **vairāk atbalsta**

Vislabāk nostādītā vadība un pārdevēju izpalīdzība nodrošina panākumus cilvēkiem, kuri grib strādāt un gūt panākumus, netraucētus sasniegumus un neierobežotu peļņu. Nepieciešama auto mašīna.

ZVANĪT TAGAD INFORMĀCIJAI Mr. GRAHAM MU 7377

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LTD.

Canada's Largest Realtors

(85)

IEPĒRCIETIES LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALĀ!

Bez pārtikas precēm Jūs varat dabūt arī smaržīgu liepziedu un kumelīšu tēju

A. LEISUPS

381 DUNDAS ST., E. • Tel. EM 4-7751

GORRIES

28 GERRARD ST., E., TUVU YONGE, TORONTO

Kanadas lielākā CHEVROLET, OLDSMOBILE un CHEVROLET smago auto (truck) pārdevējs

Pirms Jūs pērkat kādu vieglo vai smago mašīnu, jaunu vai lietotu, ievāciet pilnīgu un lietpratīgu norādījumu no mūsu jaunkanadiešu pārstāvja

T. (TED) MAESALU

TORONTO, TEL. EM 4-9171 MĀJĀ HU 9451

(87) **Apskates telpas. Ņemiet šo sludinājumu līdzi Press**

BRUNO PURIŅŠ

BIEDRS TORONTO NEKUSTAMO ĪPAŠUMU APVIENĪBĀ

MĀJU PĒRKOT
MĀJU PĀRDODOT
AIZDEVUMU SAGĀDE

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO MĀJU SARAKSTU

3 MODERNI BIROJI UN 60 LABĀKIE PARDEVĒJI JŪSU RĪCĪBĀ

PAR 2¾ % GADĀ

Birojs atvērts katru dienu no plkst. 9 rītā līdz plkst. 10 vakarā

O. E. CARSON

VIENS NO LIELĀKIEM KANADAS REALTORIEM

2283 YONGE ST., TORONTO

Tel. BIROJĀ MA 7651

Tel. MĀJĀS ME 2790

SEKOJIET IK DIENAS SLUDINĀJUMIEM VIETĒJOS LAIKRAKSTOS

GERĀNIJAS

18 VARIĀCIJAS PAR 25c

Katrs, kas interesējas par istabas puķēm, lai iesēj vienu vai divi pacinas mūsu gerāniju sēkļu. Mēs piedāvājam krāšņu maisījumu, kurā ir apžilbinoši sarkana, uguns sarkana ķieģeļu sarkanu, avenu sarkanu, kastaņbrūnu, gaiši sarkanu, sarkanu, lasa krāsas, oranžu sarkanu, lašu krāsas rozā, persiku krāsas, vecrozā, baltu, asinissarkanu, raibu, apmalotiem ziediem... Viegli ieaudzējami no sēklām un bieži jau zied 90 dienu laikā pēc iesēšanas.

(Paciņa 25c) (2 par 45c), ieskaitot pasta izdevumus. Sējiet šagad.

Īpašs piedāvājums: 1 augšminētā paciņa un 5 paciņas citu mājas puķu sēklu, visas dažādas un viegli audzināmas istabā.

Kopvērtība $1.25, viss par 65c, ieskaitot pasta izdevumus.

Bezmaksas lielā 1953. gada sēklu un kokaudzētavu grāmata — labāka nekā jebkad!

S. LOCĀNS

Izpilda dažādus transporta darbus vakaros un sestdienās

LL 9053, Toronto

STOP

PRET KLEPU UN IESNĀM

DIANA DROPS

Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstēšanās krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchitu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā.

Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis.

Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.25

LUSCOE PRODUCTS LTD.

559 Bathurst St., Toronto, Ont.

Latviešu dāmas! Eiropas friziere

KAPSI'S HAIR STYLING

113 MAC PHERSON AV.

Starp Yonge St. un Avenue Rd

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585

runā vāciski, krieviski un zviedriski